NAJER FOLKSBLAT
Oplata pocztowa uiszczona ryczałtem.

פרייז 15 גראָשען

(טאַבעלע פון דער מלוכה-לאָטעריע – זעה 9 זייט)

זייטען

נייער פאָלקסבלאַט

№ 116 | Łódź, Wtorek, 19 maja 1936 | אדרעס: לאָדז, פּעטריקאָווער 21 טעל. 224-71 Adres: Łódź, Piotrkowska 21, tel. 224-71. Skrz. poczt. 1.06 | לאָדז, דינסטאָג פ' במדבר כ"ו איור תרצ"ו

קעניגליכע אויספאָרשונג-קאָמיסיע קיין א"י

ענגלישע רעגירונג וויל ניט זעהן די אראבישע דעלעגאציע אין לאָנדאָן

דערשאָסען אַן עסטרייכישען בירגער, געמיינט אַז ער איז אַ יוד. — שיסעריי אין ירושלים אויפ'ן בנין פון דער אַגענץ. — סעקוועסטער אויף אַראַבישע הייזער. — באָמבעס אויף עגגל. קאַזאַרמעס. — בונט צווישען אַראַבישע אַרעסטאַנטען: 1 אַראַבער דערשאָסען, עטליכע שווער פערוואונדעט

4500 סערטיפיקאַטען בעקומט די עקזעקוטיווע

לאָנדאָן, 18 (יט"א טעלעגראַפיש)
... דער היינטיגער זיצונג אין ענגלישען ... האָט דער קאָלאָניען-מיניסטער גע־געבען אַ וויכטיגע ערקלערונג.

די געשעהענישען אין ארץ-ישראל — האָט דער מיניסטער געזאָגט — דויערען ווייטער. דער הויך-קאָמיסאַר האָט אָנגענומען די שטרענגסטע מיטלען צוריקצושטעלען די רוה.

די ענגלישע רעגירונג — האָט ווייטער געזאָגט דער קאָלאָניען-מיניסטער — ווינשט זיך איצט נישט דעם וויזיט פון דער אראבישער דעלעגאציע אין לאָנדאָן. די לאַגע וועט אויסגעפאָרשט ווערען אויפ'ן אָרט. צוליב דעם וועט אַ ספּעציעלע קעניגליכע קאָמיסיע בקרוב אַרויספאָהרען קיין ארץ-ישראל, וועלכע וועט אויפ'ן אָרט אויסהערען די טענות פון די אַראַבער און יודען.

וואָס שייך מאַנדאַט-פראגען, וועט די קאָמיסיע בלויז בעטראַכטען אויף וויפיל ס'איז ריכטיג אָדער נישט ריכטיג אויסגעפיהרט געוואָרען דער מאַנדאַט-אָבער קריטיקירען וועט די קאָמיסיע נישט קענען.

ירושלים, 18 (יט"א טעלעגראַפיש)
די אַראַבישע טעראָר-אַקציע ווערט ווייטער פאָרטגעזעצט.

היינט 8 פריה האָבען אַראַבער דערשאָסען אויף טויט אַן עסטרייכישען בירגער קאַרל בראוטיגאַם, וועמען די מערדער האָבען אָנגענומען פאַר אַ יוד.

מיט דער הילף פון שפור-הינט, איז אַרעסטירט געוואָרען אַן אַראַבער וואָס איז פערדעכטיג אין מאָרד.

קאַרל בראוטיגאַם איז מיט 1½ יאָהר צוריק געקומען קיין א"י.

ירושלים, 18 (יט"א טעלעגראַפיש)
עטליכע אַראַבישע לאַסט-אויטאָס האָבען זיך היינט 12 בייטאָג אַריינגעריסען אין יודישען קוואַרטאַל רחביה און נאָהענט פון בנין פון דער יודישער אַגענץ גענומען שיסען פון רעוואָלווערן, אין אַ יודישען פריזיער-געשעפט זענען פון די קוילען צעשמעטערט געוואָרען די שפּיגלען. צום גליק זענען קיין מענשליכע קרבנות נישט געווען. נאָך דער שיסעריי זענען די אָנפאַלער רוהיג אַוועקגעפאָהרען און נעלם געוואָרען.

ירושלים, 18 (יט"א טעלעגראַפיש)
קיין צפון און דרום ארץ-ישראל זענען אַרויסגעשיקט געוואָרען אָפּטיילונגען פון מיליטער-טאַנקס און פאַנצער-אויטאָמאָבילען.

דער הויך-קאָמיסאַר האָט אַרויפגעלעגט אַ סעקוועסטער אויף 193 הייזער אין אַראַבישע דערפער דערפאַר, וואָס די אראבער האָבען זיך אָפּגעזאָגט צו צאָהלען שטייערן.

ירושלים, 18 (יט"א טעלעגראַפיש)
די אויספאָרשונג אַרום דעם מאָרד פון די צוויי יודען אין ירושלים איז אין גאַנג. ביז איצט איז נאָך קיינער נישט אַרעסטירט געוואָרען. אַ חוץ דער שאָפער פון דעם אויטאָ, וואָס איז אַרעסטירט.

פון פיל קאָלאָניעס טיילט מען מיט וועגען אויסגעריסענע בוימער, אונטערגעצינדענע פעל-דער און דערשיסען בהמות.

היינט האָבען אַראַבער געוואָרפען באָמבעס אויף
(ווייטער זעה 3-טע זייט)

טאָג - טעגליך

אָקופּאַציע און פּאַציפיקאַציע

... ענין-אַביסיניע איז נאָך משמעות נישט ... ערלעדיגט: נישט-נאָר אויפ'ן פאָרום ... געדאַכטער פעלקער-ליגע, נאָר אין אַבי-...

... בעקאַנט האָבען צום לפנים'דיג שנעלען סוף ... די איטאַליענישע גיפטיגע גאַזען, און ... געשטעט'גט עס אויך דער געוועז. מיליטער ... קאָמאַנדאַנט פון דער אַביסינישער אַרמעע, ... וועלכער איז, אונטער אַ שטאַרקער ... שמירה, אָנגעקומען קיין פּאַלעס־... ער האָט דורך אגב דערציילט פאַר זשורנאַ-... אַז אַ דאַנק זיינע בעמיהונגען האָבען די ... געשאַפען אַזאַ מעכטיגע שוץ-ליניע, אַז ... מיט זיך דערמאָהנט די בעריהמטע „הינדענ-... ליניע", אָבער וועה האָט זיך געקאָנט ריכטען ... די גאַזען....

... ענין איז אָבער, ווי געזאָגט, נישט אינ-... ליקווידירט און איצט קומען אָן ידיעות ... אַדיס-אַבעבא: ערשטענס, אַז דער מאַרשאַל ... האָט, בכדי צו בעהערשען גאַנץ אַביסי-... אויסגעשיקט אַ מאָטאָריזירטע קאָלומנע אויף ... און, צווייטענס — אַז די איטאַליענישע ... האָט אַדורכגעפיהרט לעצטענס פיל אַרעסטען ... פּערזאָנען, וועלכע מען איז חושד אין אָנטייל-... אין די רויבערייען, וואָס זענען פאָרגעקומען ... אַדיס-אַבעבא: האַראַר און אַנדערע אַביסינישע ...

... די קאָמוניקאַטען וועגען דעם ווערט אָנגע-... אַז די ציווילישען די אַרעסטירטע געפינען זיך ... פּערזאָנען, וועלכע האָבען, טראָץ די פאַראָר-... פון די איטאַליענער נישט געוואָלט אַרויס-... דאָס געווער, וואָס איז געווען אין זייער ... בלויז אין אַדיס-אַבעבא זענען אַרעסטירט ... 50 פּערזאָן און דער רוב פון די אַרעס-... איז, נאָך די אורטיילען פון פעלד-געריכט, ... געוואָרען. אין די לעצטע טעג זענען ... אַדיס-אַבעבא — לויט ווי די דעפעשען גיבען ... — טאָג - טעגליך אויסגעפיהרט געוואָרען ... טויט-אורטיילען...

... סך הכל איז, אַלזאָ, די פראַגע פון ציוויל ... די אַביסיניער נישט אינגאַנצען ליקווידירט, ... איצטער גייט אָן ווייטער די אָקופּאַציע און ... פּאַציפיקאַציע.

מ.

אונזער וואָרט

ציהן-ווייטאָג און טריפּוואַקס

די בעראַטונג פון אַלע קאָנסולען אין ירו-שלים, וואָס איז פאָרגעקומען לויט דער איניציאַ-טיוו פונ'ם פוילישען גענעראַל-קאָנסול, וועלכע האָט בעשלאָסען צו פאָדערען פון דער ענגלישער רעגירונג, זי זאָל אונטערנעהמען ענערגישע מיטלען צו שיצען זייערע בירגער, און צו שיקען אַ דעלע-גאַציע צום הויך-קאָמיסאַר, אָט די דאָזיגע בע-ראַטונג איז העכסט סימפּטאָמאַטיש.

משמעות, די אייראָפּעער אין ארץ ישראל הייבען אָן צו שמעקען די זעלבע סכנה און הפקרות, וואָס די אייראָפּעער אין אַדיס-אַבעבא אין דעם בין הזמנים פאַר דער אָקופּאַציע, בעת די פּערטי-דענע באַנדיטען-באַנדעס האָבען געהאַט פרייע הענד צו מאָרדען און צו רויבען, נישט האָבענדיג איבער זיך די מיליטערישע און קריגס-קאָנטראָלע.

אמת, דאָ איז שוין די לאַגע לחלוטין אַנדערש, ווייל איבער ארץ-ישראל „וואַכט", אַזוי צו זאָגען, די מאַנדאַטאָר-מאַכט פון ענגלאַנד און סיי פון איינוויניג סיי פון דרויסען פערזיכערט מען, אַז די ענגלענדער האָבען נאָך גענוג כוח, בכדי זיך אַן עצה געבען מיט די אַראַבישע רויבער און באַנדיטען —

אמת, אַז אין דעם פאַל האַלט עס אויך נישט דערווייל ביי אַן איבערגאַנגס-צייט, ביי אַ בין הז-מנים, ווען איין מאַכט פאַלט און די צווייטע שטייט ביי דער שוועל —

אַ פאַקט איז אָבער, און אַ כמעט דערוויזענער, אַז אין דעם גאַנצען בלוטיגען כאַאָס, וואָס הערשט איצט אין ארץ-ישראל, שטעקט די שוואַרצע האַנד פון איטאַליען, וואָס האָט איהרע דיפּלאָמאַטיש-פּאָליטישע חשבונות מיט ענגלאַנד, און וואָס נוצט אויס יענעם אויסגעפּרובטען ציגיינערישען מיטעל צו ציהן-ווייטאָג, וואָס דריקט זיך אויס אין גיסען טראָפּענס קאָכעדיגען טריפּאַקס אויפ'ן בלויזען קאָפּ...

אַנשטאָט גאַנץ געוועהנליך, קורץ און שאַרף און מיט דער גאַנצער ענערגיע דעם בלוטיגען אַטענטאַט אויף די יודישע רעכט אין ארץ ישראל צו ליקווידירען (די רעכט זענען אַ פועל יוצא נישט נאָר פון די כלערליי היסטאָרישע בעוואָרענישען, נאָר דער-עיקר פון רעאַלען אידעאַליזם, פרוכט-באַרער ארבייט און גרויסע דערגרייכונגען.) אַנ-שטאָט ענגלאַנד זאָל ביד חזקה דערוויזען, אַז אין דער בלוט-אַפערע שטעקט אויך נישט איהר אייגענע האַנד, מוז עס קומען דערצו, אַז... דער פוילישער קאָנסול צוזאַמען מיט די איבעריגע — און אפשר אויך מיט דעם איטאַליענישען ! — זאָלען סטראַשען, אַז זיי וועלען זיך ווענדען צו זייערע רעגירונגען וועגען אינסטרוקציעס...

ב.

דער נייער פוילישער פּרעמיער

האָט נעכטען אָנגעהויבען צו אַמטירען

וואַרשאַ, 18 (טעלעפאָניש)
דער פּרעמיער סלאַוואָי - סקלאַדקאָווסקי האָט היינט אָנגעהויבען פאַקטיש צו אַמטירען. שוין 8 אינדערפריה איז ער אָנגעקומען אין אינערן-מי-ניסטעריום און קאָנטראָלירט די אַניוועזענהייט פון די בעאַמטע. דערנאָך האָט ער אָפּגעהאַלטען אַ בעראַטונג מיט'ן דירעקטאָר פונ'ם געזעלשאַפטליך-פּאָליטישען דעפּאַרטאַמענט, ה' פּאַנשיאַנקאָווסקי.

היינטיגע וואָך וועט דער פּרעמיער, נאָך'ן בעקענען זיך מיט דער לאַגע און מיט די הצטרכות'ן פון בעזונדערע וואָיעוואָדשאַפטען, פּערזענליך בעזוכען די ריכטליניען פון די וויכטיגסטע פעראָרדנונגען.

סוף וואָך וועלען דורכגעפיהרט ווערען פּערסאָנאַלע ענ-דערונגען אויף אַ גאַנצע רייה וויכטיגע אַדמיניס-טראַטיווע אַמטען.

שוין אין דער קומענדיגער וואָך וועט דער פּרעמיער סקלאַדקאָווסקי, אַלס אינערן-מיניסטער דורכפיהרען פּליה-אינספּעקציעס אויף אַן אַפּאַראַט פון בעזונדערע פּאָוויאַטן-אַמטען.

* * *

וואַרשאַ, 18 (טעלעפאָניש)
לויט אַ פעראָרדנונג פון וואַרשאַווער רעגירונגס-קאָמיסאַריאַט איז היינט קאָנפיסקירט געוואָרען דער נומער „וואַרטאַ" פאַר'ן פערשפּרייטען אין 3 אַרטיקלען רעליגיעזע שנאה. עס איז אויך קאָנפיסקירט דער ערשטער נומער „אוגאַר" (אויסגאַבע פון יונגע פּויערים) פאַר אַנטי-מלוכה'שע אַרטיקלען.

פוילען איז אייגנעלאַדענט

צו בעטראַכטען דעם ים-טראַקטאַט

וואַרשאַ, 18 (טעלעפאָניש)
אין שייכות מיט'ן ים-טראַקטאַט, וואָס איז אונטערגעשריבען געוואָרען דעם 25 מערץ ה. י. אין לאָנדאָן דורך אַמעריקאַ, ענגלאַנד און פראַנקרייך — האָט די ענגלישע רעגירונג זיך געווענדעט צו עטליכע ים-מלוכות מיט'ן פאָרשלאַג אויסצופאָרשען און אויפקלערען דעם אינהאַלט פונ'ם טראַקטאַט, בכדי דערנאָך זאָלען בעזונדערע רעגירונגען קאָנען בעטראַכטען די פראַגע פונ'ם עווענטועלען צוטרע-טען צום ים-טראַקטאַט.

מחמת דעם, וואָס אַזאַ איינלאַדונג איז געווענדעט געוואָרען צו דער פוילישער רעגירונג, טרעט צו בקרוב די פוילישע אַמבאַסאַדע אין לאָנדאָן צום דורכפיהרען אַ רייה אינפאָרמאַציע - געשפּרעכען.

אחרי מחלה כבדה וממושכה שבקה חיים לכל ח' האשה החשובה והצנועה

נ"ע אסתר גאלא אשת ר' חנוך העניך נ"י גאלדשטיין

בת ר' דוד יונתן ז"ל גאלאמב בשנת חמישים לימי חי'

הלויתה למנוחת עולמים תהי' היום ביום ג' כ"ו לחודש אייר תרצ"ו. בשעה 12 בצהרים מבית-האבל נאוואמיעסקא 3

המודיעים בצער עמוק בעלה, בניו, בנותיה, חתנו, כלותיה, נכדיו וכל משפחתה המתאבלת.

מאָרגען-לויה פון נחום סאָקאָלאָוו

דער טיפער טרויער בכל תפוצות ישראל

לאָנדאָן, 18 (יט"א טעלעגראַפיש)

די לויה פון נחום סאָקאָלאָוו וועט פאָרקומען מיטוואָך 12 בייטאָג אין לאָנדאָן. דיכטוויער־רעדע וועט האַלטען הרב הערץ.

* * *

ירושלים, 18 (יט"א טעלעגראַפיש)

די אגענץ האָט אפגעהאַלטען א גרויסע טרויער־פערזאַמלונג. טרויער־רעדעס האָבען געהאַלטען בן־גוריון און יצחק גרינבוים. גרינבוים האָט אויך גע־האַלטען א רעפעראַט וועגען נחום סאָקאָלאָוו דורכ'ן ראַדיאָ.

אַלע ציוניסטישע אינסטיטוציעס זענען היינט געווען געשלאָסען. פאַר די בנינים פון די אינסטיטו־ציעס זענען די פענסטער אראָפּגעלאָזען געוואָרען ביז האַלבער מאַשט אַלס צייכען פון טרויער.

לאָנדאָן 18 (יט"א טעלעגראַפיש)

ד"ר ווייצמאַן האָט היינט ארויסגעגעבען אין נאָמען פון דער עקזעקוטיווע א דערקלערונג וועגען סאָקאָלאָוו'ס טויט.

ירושלים, 18 (יט"א טעלעגראַפיש)

דער וועד הלאומי האָט פּראָקלאַמירט א נאַציאָ־נאַלען טרויער. די טעאַטערס זענען היינט נישט גע־ווען טעטיג.

לאָנדאָן 18 (יט"א טעלעגראַפיש)

פלאָריאַן סאָקאָלאָוו, דער זוהן, פונם גרויסען נפטר גיט איבער פאָלגענדע גרטים וועגען דער לעצ־טען לעבענס־טאָג פון זיין פאָטער.

נחום סאָקאָלאָוו איז געשטאָרבען מיט דער פע־דער אין האַנד, זיצענדיג ביים שרייב־טיש... אזא טויט האָט ער פאַרגעזעהן מיט 10 יאָהר צוריק.

איצט האָט ער זיך געגרייט צו מאַכען א רייזע קיין דרום־אַמעריקאַ, וואוהין ער האָט געזאָלט אַרויס־פאָהרען דעם 20 יוני. ער האָט שוין געהאַט צוגע־גרייט די שיפס־קאַרטע, און האָט זיך געלערנט די שפּאַניאָלישע שפּראַך. זיין לעצטער עפענטליכער אַרויסטריט איז געווען מיט א וואָך צוריק, דעם 12 מאַי אין לאָנדאָן, אויף דער אקאַדעמיע צום זכר פון מאַרשאַל פּילסודסקי.

לאָנדאָן, 18 (יט"א טעלעגראַפיש)

אויפ'ן קבר וועט האַלטען א רעדע דער ד"ר ווייצמאַן.

פונם הויף־קאָמיסאַר, וואָוקאָפּ איז דערהאַלטען געוואָרען א קאָנדאָלענץ־דעפּעשע.

וואַרשאַ, 18 (יט"א טעלעגראַפיש)

צוליב'ן טויט פון עהרען־פּרעזידענט פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע נחום סאָקאָלאָוו, האָט די וואַרשאַווער קהלה־פערוואַלטונג ארויסגע־שיקט א קאָנדאָלענץ־דעפּעשע צו דער פאַמיליע קיין לאָנדאָן.

אין לאָקאַל פון צ. ק. פון דער ציוניסטישער אָר־גאַניזאַציע איז אָפּגעהאַלטען געוואָרען א טרויער־זיצונג. טרויער־זיצונגען זענען אויך אָפּגעהאַלטען געוואָרען פון אַלע ציוניסטישע פּאַרטייען.

אין פּאַלעסטינא־אַמט איז פאָרגעקומען א טרויער־זיצונג. אויך אין די רעוויזיאָניסטישע אָרגאַניזאַציעס זענען אָפּגעהאַלטען געוואָרען טרויער־זיצונגען. פאַר די ביוראָס פון די ציוניסטישע אָרגאַניזאַציעס זע־נען ארויסגעהאָנגען געוואָרען בלוי־ווייסע פעהנער געהילט אין שוואַרץ. 8.55 האָט רעד. אָפּענשלאַק געהאַלטען א רעדע וועגען נחום סאָקאָלאָוו אויפ'ן ראַדיאָ.

וואַרשאַ, 18 (יט"א טעלעפאָניש)

צוליב'ן טויט פון עהרען־פּרעזידענט פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע, האָט דער אויסערן־מיני־סטער בעק, היינט ארויסגעשיקט א קאָנדאָלענץ־דעפּעשע קיין לאָנדאָן צו דער פאַמיליע פון פער־שטאָרבענעם.

גרויסע טרויער-זיצונג אין דער לאָד־זער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע.

צום צייכען פון טרויער נאָכ'ן טויט פונם עה־רען־פּרעזידענט פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזא־ציע און פון דער יודישער אגענץ איז נעכטען א גאַנצען טאָג דאָס ציוניסטישע ביוראָ מיט אַלע זיינע אָפּטיילונגען געווען געשלאָסען.

איבערן באַלקאָן פון דער ציוניסטישער אָרגאַני־זאַציע איז אַראָפּגעלאָזט געוואָרען די בלוי־ווייסע פאָהן איינגעהילט אין קרעפּ.

אָרום 2 א זייגער בייטאָג זענען זיך אין לאָקאַל פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע צוזאַמענגעקו־מען די מיטגלידער פון אַלע קאָמיטעטען פון די ציו־ניסטישע גרופּירונגען און אָרגאַניזאַציעס, פון „תר־בות" א. א. ווי אויך אָנגעזעהענע ציוניסטישע עסקנים, קהלה פּרנסים א. אז. וו. נעבען הערצל'ס בילד איז געהאָנגען דאָס בילד פון נחום סאָקאָלאָוו גע־הילט אין שוואַרצען.

דער פאָרזיצער פון דער ציוניסטישער אָרגאַני־זאַציע ה' ד"ר ראָזענבלאַט עפענט די טרויער־פער־זאַמלונג מיט א קורצער רעדע וועגען דער גרויסער אבידה, וואָס דאָס יודישע פאָלק האָט געליטען מיט'ן טויט פון זיין גרויסען זוהן, נחום סאָקאָלאָוו ז"ל. דער גאַנצער עולם שטעהט אויף פון די ערטער און בעעהרט מיט א מינוט שטיל שווייגען דעם אנדענ־קען פונם נפטר.

דערויף האַלטען קורצע רעדעס געווידמעט דעם פערשטאָרבענעם פּרעזידענט סאָקאָלאָוו די ה"ה: ל. לעווין — אין נאָמען פון דער „ליגע פאַרן אַר־ביטענדען ארץ ישראל", ד"ר ז. על־טבעהג — „התאחדות", ד"ר ארמיאַן — אין נאָמען פון „תחבות", דיר. מאַרעק — „מזרחי" און ה' טייטעל־בוים אין נאָמען פון יודענשטאַטס־פאַרטיי.

דערמיט ווערט די איינדרוקספולע טרויער־פייע־רונג געשלאָסען.

* * *

נעכטען און משך פון טאָג האָט די היגע ציו־ניסטישע אָרגאַניזאַציע דערהאַלטען א גאַנצע רייה טעלעגראַמעס און בריף מיט אויסדריקען פון מיט־געפיהל צוליב'ן טויט פון נחום סאָקאָלאָוו ז"ל פון פערשיעדענע אָרגאַניזאַציעס, אינסטיטוציעס און אָנ־געזעהענע געזעלשאַפטליכע טוער צ. א. זענען דער־האַלטען געוואָרען מיטלייד־בריף פון ברית־הצה"ר ברית טרומפּלדור, לעגיאָן א. נ. פון בערעק יאָסע־לעוויטש, פון ה' ש. בורדינער א. א.

* * *

היינט אָוונט קומט פאָר א בעראַטונג פון פאָר־שטעהער פון אַלע ציוניסטישע גרופּירונגען וועגען די פּראָיעקטירטע טרויער־פערזאַמלונגען אין אונזער שטאָט. דאָס ציוניסטישע ביוראָ שטעהט אין צוזאַמענהאַנג מיט דעם אין שטענדיגען טעלע־פאָנישען קאָנטאַקט מיט דעם ציוניסטישען צענ־טראַל־קאָמיטעט אין וואַרשאַ.

לאָדזער קהלה שיקט קאָנדאָלענץ דעפּעשען

צו סאָקאָלאָוו'ס פאַמיליע און צו דער יודישער אגענץ

דער פּרעזעס פון דער קהלה פערוואַלטונג דעפּוטאַט ל. מינצבערג האָט נעכטען אין נאָמען פון דער לאָדזער קהלה ארויסגעשיקט קאָנדאָלענץ דעפּעשען צו דער פאַמיליע פון פּרעזידענט נחום סאָקאָלאָוו ז"ל אין לאָנדאָן און צו דער עקזעקוטיווע פון דער יודישער אגענץ אין ירושלים:

* * *

אויף נאַרוטאָוויטשאַ 26, וואו ס'געפינט זיך

דער לאָקאַל פון דער נייער ציוניסטישער אָרגאַ־ניזאַציע (נ. צ. א.) איז ארויסגעהאָנגען געוואָרען א גרויסער בלוי ווייסע פ. ה. מיט שוואַרצע בענדער.

* * *

אין אַלע ציוניסטישע יוגענד אָרגאַניזאַציעס זענען נעכטען פאָרגעקומען טרויער זיצונגען.

א טרויער-פערזאַמלונג אין „התחיה"

נעכטען אָוונט האָבען זיך אין לאָקאַל פון דער ראַדיק. ציוני. אָרג. התחיה פערזאַמעלט א גרויסע צאָהל מיטגלידער. דער וועד פון דער אָרגאַ־ניזאַציע האָט פאַראָרדנעט א דריגענדע טרויער־פערזאַמלונג געווידמעט דעם אַנדענקען פון נחום סאָקאָלאָוו ז"ל אויף וועלכער עס האָט געהאַלטען א טרויער רעדע אין דער העברעאישער שפּראַך דער ה' שמואל ניפעל, די רעדע איז אויסגעהערט געוואָרען שטעהענדיג.

די בילדער פון פּרעז. נ. סאָקאָלאָוו און לאָמפּ זענען געווען איינגעהילט אין קרעפּ.

נאָכדעם איז פאָרגעקומען א טרויער־זיצונג פון וועד, אויף וועלכער דער פּאַרז. ה' מגר. [...] האָט בעעהרט דעם אַנדענקען פון נפטר, נאָך דער רעדע איז פאַראָרדנעט געוואָרען א 3 מינוטיגע שווייגען.

אין הסתדרות „בני עקיבא נ"ש" (פּילסודסקיעגאָ 66)

איז נעכטען אין אָוונט פאָרגעקומען א טרויער פערזאַמלונג, געווידמעט די פּטירה פון נשיא פון דער ציוניסטישער אָרגאַניזאַציע. רפאל סאָקאָלאָוו ז"ל. וועגען נפטר האָבען גערעדט ה"ה: יצחק דעמבינסקי, מנחם יודקאָוויטש, גוטערמאַן י. לובלינער. גלייכצייטיג איז בעשלאָסען געוואָרען צו זאַמלען 200 זל. לטובת קק"ל [...] החרדים. פערשפּרייטען א גרעסערע צאָהל [...] פון קק"ל און ערקלערען 30 טעג טרויער אין אָרגאַניזאַציע, אין פערלויף פון וועלכע [...] לערנען וועלען יעדען אָוונט א שיור [...]

אין הסתדרות „החלוץ המזרחי"

איז נעכטען אָוונט פאָרגעקומען א טרויער פערזאַמלונג געווידמעט די פּטירה פון ר' נחום סאָקאָלאָוו. נאָכדעם ווי דער פאָרזיצער [...] עפענט מיט א פּאָר קורצע ווערטער די פערזאַמלונג, ווערט דער זכר פונ'ם נפטר בעעהרט מיט 3 מינוט שטיל־שווייגען, דערנאָך האָט יצחק זאַכאַריאַש א קורצען רעפעראַט וועגען [...] און שאַפען פון ר' נחום סאָקאָלאָוו ז"ל און ס'ווערט אָנגענומען א בעשלוס צו שיקען קאָנדאָלענץ [...] דער פאַמיליע סאָקאָלאָוו, דער ציוניסטישער עקזעקוטיווע, מרכז עולמי פון מזרחי. ס'ווערט בעשלאָסען א 30 טאָגיגער טרויער און אין [...] פון די שלושים צו לערנען משניות.

א סענסאַציאָנעלע חתונה אין תפיסה

וואַרשאַ, 18 (טעלעפאָניש)

מיט אַ צייט צוריק האָבען זיך די 2 הויפּט־בעשולדיגטע אינ'ם פּיעראַצקי־פּראָצעס, לצבעד און הנאַטקייוסקאַ געווענדעט אי'ן העי פּראָקוראַטור, אַז עס זאָל זיי דערלויבט ווע'ען צו חתונה־האָבען אין תפיסה.

זיי בעקאַנט איז לעבער פערמשט געוואָרען אויף איבערגע טורמע און הנאַטקיוויסקאַ — אויף 15 יאָהר. זיצען זיצען זיי אין בעזונדערע טורמעס.

איצט איז אָנגעקומען אַ דעלויבעניש פונ'ם פּראָקוראָר אויף דער חתונה, און די טעג וועט פון מזרח־גאַליציע אַראָפּגעבראַכט וועט'ען אַ פּראַ־וואָסלאַווער גייסטליכער. וועלכער וועט זיי חתונה־מאַכען. דאָס יונגע פּאָר־פּאָלק וועט דאַן בלייבען אין איין קאַמער בלויז אַ שעה צייט, אוּן דערנאָך וועט מען זיי ווידער צושיידען.

אינ'ם ברוינ'זם גיהנום

בערלין, 18 (ספּ. טעל.)

פאָריגע נאַכט האָט אין וויסמאַר, הינטער גיסען אַנ'אַרבייטער, מחמת אַרבייטסלאָזיגקייט דערמאָרדעט זיין ווייב, צוויי טעכטער און דערנאָך זיך אליין אויפגעהאָנגען.

מלוכה-פערשווערונג אין באָליוויען

לאָנדאָן, 18 (ספּ. טעל.)

אין באָליוויען איז אויסגעפיהרט געוואָרען א מלוכה־פערשווערונג.

דער בוז־איצטיגער פּרעזידענט סאָרצאַנאָ האָט רעזיגנירט.

די מאַכט האָט איבערגענומען די מיליטער פאַקטאָרען.

די איבערקעהרעניש איז אדורכגעפיהרט געוואָ־רען אָהן א בלוט־פערגיסונג.

Gimnazjum i Szkoła Powszechna

I. KACENELSONA

43 ZAWADZKA 43

Telefon 151-79

מיט אָנמעלדונגען פאַר נייע שילער זיך ווענדען אין קאַנצעלאַריע. כאָו־טעגליך פון 10 ביז 2 פאַרמ. און פון 6 ביז 7 נאָכמיטאָג.

צו דער פערלאָבונג פון אונזער חשוב'ן מיטגליד

דוד ווינאָגראַדזקי

מיט פרל. לאַלאַ גלאַסס

ווינשט א הארציגען מזל־טוב

די פערוואַלטונג פון

לאָדזער יודישען מוזיק־פעראיין

„ש י ר".

א קאָמוניקאַט פון פעראיין. קאָמיטעט פון יתומים־הייזער אין לאָדז.

נאָך א פערשטענדיגונג מיט דער געזעלש. „צענטאָס" אין וואַרשאַ, איז דאָ א מעגליכקייט ארויסצושיקען קינדער און שול־עלטער (פון 6 ביז 14 יאָהר) אויף א הייל־קאָלאָניע און מעש־כאָטשינעק פאַר אַ'אָפּצאָהל. די קינדער בעקומען דאָרט פאַלשטענדיגען אויסהאַלט, בעדער, ערצי־ליכע הילף און געניסען זיך דעם גאַנצען טאָג אונטער דער השגחה פון רוטינירטע ערציהער.

איינשרייבונג ען נעמט אָן דאָס ביוראָ פון אינטערנאַט און פערמע אין העלענובעק. לאָדז. קילינסקי־גאַס 105, טעלעפאָן 112-50 יעדע דינסטאָג און מיטוואָך פון 7—9 אָוונט.

הארציגע בעגריסונג

מיר בעגריסען דעם חשוב'ן פאָרשטעהער פון די אַמעריקאַנער הילפס־געזעלשאַפטען פּרעזידענט

ה' אלפרעד ב. ראָזענשטיין

מיט א הערצליכען ברוך הבא צו זיין צוריקקומען פון א בעזוך אין ארץ־ישראל, אויך דאַנקען מיר דעם ג' פּרעזידענט פאַר די וואָהלטעטיגע שפּענדען לטובת דער פּסח־אַקציע ביי אונזער פעראיין, פון וועלכער ס'האָבען גנהאָס די מעגליכקייט צו געניסען צענדליגער אָרימע פּכב'דע פאַמיליעס. גלייכצייטיג דאַנקען מיר איהם פאַר זיין נעכטיגען בעזוך אין אונזער הילפס־פעראיין, אין מיר האָפען, דאָס דער ה' פּרעזידענט אלפרעד ב. ראָזענשטיין וועט שטענדיג געדענקען אין די לאָדזער פעראָרימטע ברידער און שוועסטער, וועלכע זענען געצוואונגען אָנצוקומען נאָך אונ־טערשטיצונג.

מיט בעגריסונג

די פערוואַלטונג פון לאָדזער יודישען הילפס־פעראיין „תומכי אורחים".

פאַר פּ י ע ר און נ נ [...] קאָנט איהר אייך אסעקורירען [...] זעהר גינסטיגע בעדינגונגען [...] קלינגט אָן ביטע טעלעפ. [...]94

אויערען, נאָז און [...] און לונגען־הייל[...] מיט בעטען פון ד"ר

Rakowski

פּיעטריקאָווער 67. טעל. [...] נעהמט אָן שטענדיגע קראַנק[...] אָפּעראַציע א. אז. וו. ווי אויך [...] ווישטס פון 9-2 און פון [...] ביי דער קליניק אין [...] א רענטגען־ גאַבינ[...] פאַר דורכלייכטונגען און אלעקטרי[...]

Leon Familier

אינערליכע און קינדער־ פּראַקטיק[...] 6 שערפּיען 37 [...]

Dr.

Wajnberg

צוריקגעקעהרט

ספּעציאַליסט פאַר לונגען, האַרץ און סקלעראָז קראַנקהייטען

פּיעטריקאָווער 145

טעל. 126-02.

נעמט אָן פון 9-10 פריה, 3-5, 8-9 אָוו.

לאָדזער יוד. לאָקאַטאָרען און סובלאָקאַטאָרן־פעראיין

געפינט זיך

אויף פּיעטריקאָווער 31. וו. 22

טעלעפאָן 264-38.

דער סעקרעטאַריאַט איז טעטיג טעגליך פון 6 ביז 9 אָוונט. ס'ווערען געשריבען ביטעס, ערטיילט עצות. אויסגעגליכט סכסוכים און געפיהרט כל־ערליי דירות און עקסמיסיע־פּראָצעסען.

די לאַנגיעהריגע דרוקעריי

ש. גרינבערג לאָדז

פּאָלודניאָוואַ 15. טעל. 180-21

פיהרט אויס אַלע אַרט דרוקאַרבייט ווי:

בריף, רעכנונגען, קאָנווערט, קוויטאַנציעס, עטיקעטן אַדרעס און חתונה־קאַרטען. ... צו ביליגע פּרייזען.

שייטלעך ביי קערש

סקווערנאַ 15

מיט פּאַריזער שריפט

פערטיגע שייטלעך

געדענקט, שטשעשליווי ביי

א גרויסער אויסוואַהל פון אָריגינעלע ביליגער און טאָמאַשאָווער סחורות

אויף אַנציגער און פּאַלטענס

פון די בעסטע קוואַליטעטען ווי אויך פערשידענע רעשטען

מיט 30% ביליגער

קומט און איבערצייגט אייך!

R. Szczęśliwy

לאָדז, 5 נאָוואָמיעסקאַ 5

טעל. 156-09.

געדענקט פּראָנט II שטאָק.

איינצופיהרען דעם אריער-פאראגראף

פאדערען פויזנער און פאמערנער דאקטוירים און ענדעקישע זשורנאליסטען

וואַרשא, 18 (טעלעפאניש)
...טען און היינט איז דאָ פאָרגעקומען א צו־ ...פאַר פונם אלגעמיינעם דאקטוירים־ פער־ ...

...פאמערנער און פויזנער דאקטוירים האבען זיך ...געוועזען און לויט ווי עס פאָדערט דער סטאַ־ ...מיט 2 וואָכען פריהער אריינגעטראָגען א פאָר־ ...אז אינם דאקטוירים־ פערבאנד זאָל איינ־ ...ווערען דער אריער־פאראגראף. די הויפט־ ...לונג האָט אָבער דעם פאָרשלאָג נישט אריינ־ ...אין דער טאָג־אָרדנונג, האַלטענדיג איהם ...ווידערזעצליך.

...וועגען די פויזנער און פאמערנער „צדיקים" ...צום צוזאַמענפאָהר און געפאָדערט, אז ...פאָרשלאָג זאָל יאָ בעטראַכט ווערען. דער רוב ...(דערונטער 50 יודען) האבען זיך ארויס ...געזעצט. דערביי האָט ד"ר אקולסקי (רעדאַק־ ...פונם וואַרשאַווער שפּיטאַל „דזשיעטשאַנטקאַ" ...) געהאַלטען א שאַרפע רעדע געגען דער דאָק־ ...בוליגאַנעריע, ארויסטרעטענדיג שאַרף געגען ...ענדעקעס, און דערקלערט, אז עס איז א ...און בושה, אז אינטעליגענטע מענשען זאָלען ...מיט אזעלכע פאָרשלאָגען געגען דאקטוירים, ...שטעהען קראַנקע מענשען...

...דער פאָרשלאָג איז אין רעזולטאַט אדורכגעפאַ־ ...און די פויזנער און פאמערנער דעלעגאַטען ...דעמאָנסטראַטיוו פערלאָזט דעם צוזאַמענ־ ...

* * *

...די זעלבע טעשיכטע האָט זיך איבערגעחזר'ט ...וואַרשאַווער זשורנאַליסטען־ סינדיקאַט, וואו ...פונם „רזשעטשניק נאַראָדאָווי", האָבען ...געפאָדערט, אז מ'זאָל ארויסשליסען די יודען פונם ...סינדיקאַט און איינצופיהרען דעם אַר־ ...פאַראַגראַף.

...דער הסדר רעה'דיגער פאָרשלאָג פון די נידער־ ...„קאַלעגען" איז אדורכגעפאַלען.

...פּרעזעס איז געוועהלט געוואָרען דער. ...

מינ. אידען'ס דערקלערונג
וועגען די דום־דום־קוילען אין אביסיניען

לאָנדאָן, 18 (ספ. טעל.)
דער מינ. אידען האָט היינט אין פּאַרלאַמענט אָפּגעגעבען א דערקלערונג וועגען דער אפּערע מיט די צוגעשטעלטע דום־דום־קוילען פאַר אביסיניען. די ערקלערונג אידען'ס האָט א וויכטיגע בעדייטונג, ווייל זי קאָן ציהען ווייטערדיגע קאָנסעקווענ־ צען צוליב דעם, וואָס אידען'ס רעדע בעלעסטיגט זעהר ערנסט דעם איטאַליענישען אמבאַסאַדאָר אין לאָנדאָן, גראַנדי.

פאַן־העש זאָל האָבען בעגאַנגען זעלבסטמאָרד

בערלין, 18 (ספ. טעל.)
די רייטער־אַגענטור לייקענט קאַטעגאָריש אָפּ די ידיעות פון דער אויסלענדישער פּרעסע, אַז דער דייטשער אַמבאַסאַדאָר אין לאָנדאָן פאָן־העש זאָל האָבען בעגאַנגען זעלבסטמאָרד צוליב פּאָליטישע טעמים.

פערמשפּט די טשענסטאָכאָווער באַמביסטען

טשענסטאָכאָוו, 18 (טעלעפאָניש)
דאָס קרייז־געריכט האָט היינט פערמשפּט 5 ענ־ דעקעס, וועלכע האָבען אָנהויב פעברואַר אונ־ טערגעלעגט באָמבעס אונטער יודישע געשעפטען — איינעם אויף א יאָהר, צווייען — אויף א יאָהר מיט 3 חדשים, און צווייען — צו 6 חדשים טורמע.

פאַשיסטישע אַנטיסעמיטען אין בראַזיליען קריגען איבער די הענד

סאַן פּאַולאָ (יט"א) די פּאָליציי האָט געד שלאָסען די אַנטיסעמיטישע אָרגאַניזאַציע פון די אינטעגראַליסטען (בראַזיליאַ'ער פאַשיסטען) אין דעם שטאַט פּאַראַנא אויפ'ן סמך פון אַ בעשלוס פון דעם טריבונאַל, אַז די טעטיגקייט פון דער אָרגאַניזאַציע איז שעדליך פאַר דער אָרדנונג.
אַ צווייטען קלאַפּ האָבען די „אינטעגראַליס־ טען" בעקומען, ווען א. בריאַנד, לייטער פון צייטונגס־טראַסט „דיאַר'אָס אַסאָסיאַפּאָן", האָט פער־ עפענטליכט אַ שאַרפען אַרטיקעל געגען אנטיסע־ מיטיזם אין לאַנד. דער אַרטיקעל האָט אָבגעשוואַכט די געדריקטע שטימונג צווישען דעם יודישען ישוב אין צוזאַמענהאַנג מיט די אינטעגראַליסטישע אַטאַ־ קעס אויף יודען.

בירגערמייסטער פון מאָנטרעאַל פּראָטעסטירט געגען בעזוך פון נאַצי־שיף „עמדען"

אָטאַוואַ (יט"א) דער בירגערמייסטער פון מאָנ טרעאַל האָט צוגעשיקט אַ פּראָטעסט צו דער קאַנאַדישער רעגירונג אין אָטאַוואַ, געגען דעם געפּלאַנטען בעזוך פון דער נאַצי־שיף „עמדען" אין מאָנטרעאַל'ער פּאָרט.
ענטפערענדיג אויף אַן אָנפראַגע פון יודי־ שען דעפּ. דזשייקאָבס האָט דער קאַנאַדישער פּרעמ־ יער קינג, ערקלערט אין פּאַרלאַמענט, אז „דער בעזוך פון „עמדען" איז נישט געקומען אין רע־ זולטאַט פון אַן איינלאַדונג פון דער קאַנאַדער רע־ גירונג, נאָר איז אַ טייל פון אַ רייזע פון „עמדען" איבער די לענדער פון צפון־צענטראַל־און דרום־ אַמעריקא.

—*X*—

„באַטאָרי" אָפּגעשוואומען קיין ניו־יאָרק

גדיניע, 18 (ספ. טעל.)
היינט 3 מיט 30 נאָכמ. איז אָפּגעשוואומען פון גדיניע קיין ניו־יאָרק אין איהר ערשטער טראַנס־ אַטלאַנטישער רייזע די שיף „באַטאָרי".

פאַראַגוואַיישער קאַבינעט איז דימיסיע

אַסונסיאָן, 18 (ספ. טעל.)
דער פאַראַגוואַיישער קאַבינעט האָט זיך אָב־ געגעבען אין דימיסיע, בכדי צו דערמעגליכען דעם פּרעזידענט פראַנקאָ צו רעקאָנסטרואירען די רע־ גירונג.

א גוטע פרנסה...

ניו־יאָרק, 18. (ספ: טעל.) דער פירשט קאָוואַדאַנגאַ (זוהן פון געוועז. שפּאַנישען קעניג, אַלפאָנס 13) האָט בעקומען א פּאָסטען פון א וויצע דירעקטאָר אין א גרויסער אויטאָ־פאַבריק.

פערוועהרט די נעכטיגע פערזאַמלונג פון „אַקסיאָן פראַנסעז"

פּאַריז, 18 (ספ. טעל.)
די היינטיגע פערזאַמלונג פון „אַקסיאָן פראַנ־ סעז" אין מאַריק כאָט' איז פערוועהרט געוואָרען.

ראַדיאָ־פּראָגראַם

דינסטאָג, דעם 19-טען מאַי

6.34 גימנאַסטיק, 6.50 מוזיק (פּליטען), 7.30 ידיעות, 7.35 אינפאָרמאַציעס, 7.40 מוזיק (פּליטען), 8 אוידיציע פאַר שולען, 8.10 אוידיציע פאַר פּאַבאַראָ־ צעס, 11.57 צייט־סיגנאַל, 12.03 ידיעות, 12.15 אוידי־ ציע פאַר שול־יוגענד, 12.30 קאָנצערט, 1.10 הויזווירט־ שאַפט, 1.15 פון אַרבייטס־מאַרק, 1.20 „ביי א גלעזעל שוואַרצע קאַווע" (פּליטען), 3.12 לאָדזער בערזע, 3.15 עקספּאָרט, 3.20 וואַרשאַווער בערזע, 3.30 פון דער „אָפּע־ רע האַלקאַ" (פּליטען), 4 פון פּ. ק. אָ., 4.15 מוזיק, 4.50 „גאַנץ פוילען זינגט", 5.05 רעפעראַט, 5.20 לידער, 6 קאָנצערט, 6.45 פּאַרטעפּיאַן - קאָנצערט, 7.20 רעקלאַמע־ קאָנצערט, 7.35 ספּאָרט, 7.45 אַקטועלער שמועס, 8 מאַ־ נאָלאָג, 8.10 „אַ פרעהליכעס" — קאַמעראַל - קאָנצערט, 9 אָוונעד־ידיעות, 9.15 פּליטען, 10 פריהלינגס־לידער, 10.30 טאַנץ־מוזיק, 10.45 לידער פון לאָדזער דיכטער, 11 ידיעות און קאָמוניקאַטען, 11.05 טאַנץ־מוזיק.

וואַרשאַווער אָפיציעלע בערזע

דעוויזען:

האָלאַנד — — — —	359,20
לאָנדאָן — — — —	26.40
ניו־יאָרק (קאַבעל) — — —	531 3/4
פּאַריז — — — —	35.01
פּראַג — — — —	22,03
שווייצער־פראַנק — — —	171.95

אָפיציעלע פּראָצענטיגע פּאַפּירען

באַנק פּאָלסקי — — —	104,50
3 פּראָצ. אינוועסטיציע I. פּרעמירטע	—
3 „ „ II. —	—
4 „ דאָלאַרובקע — — —	51.00
7- „ סטאַביליזאַציע — —	63,00
5- „ וואַרשאַווער — —	55.00
5- „ לאָדזער —	48.50

וואָס מען גנבעט איצט
די גנבים זענען נישט קיין גרויסע איבער קלויבער

(א) בעת'ן איבערפיהרען די מוזיק־אינסטרו־ מענטען פון „טיוואָלי" אין סטאַשיק־פּאַרק אויף דער האַנדווערקער־אויסשטעלונג, האָבען גנבים צוגע־ גנבעט אינסטרומענטען פאַר 2000 זל. אַזוי אַז דער אויסשטעלונגס אָרקעסטער האָט נישט געקענט צוטרעטען צו דער אַרבייט.

* * *

אויף פּילסודסקיעגאָ 7 האָט מען פון טאָש אַרויסגעגנבעט אַ זילבערנעם זייגער ביי איגנאַצי טשעפּסקי.

Dr. REICHER
פּאָלודניאָווא 28. טעל. 120-93
ספּעציאַליסט
פאַר מענער - שוועכע - בעהאַנדלונג
עקסועלע בעראַטונגען פון פּסיכאָ - אַנאַליזען
נעמט אָן פון 8—11 פון 5—8 אָוונט.
זונטאָג און חגאות פון 9—1

Doktór Z.
Henrykowski
ספּעציעל־אַרצט פאַר מענער - שוועכע, ווענערישע און הויט־קראַנקהייטען
טראַוגוטאַ 9 טעל. 262-98
נעמט אָן פון 8—11 און פון 6—9 אָוונט.
זונטאָג פון 9 פריה ביז 12.30 בייטאָג

Dr. med. Trepman
...ספּעציאַליסט פאַר טריפּער, סיפיליס און הויט־קראַנקהייטען.
...בעהאַנדלונג פון מענער־שוועכע.
זאַוואַדזקאַ 6, טעל. 12-234
...נעמט אָן פון 8—11 פאָרמ., 2—4 נ"מ און 6—8 אָוו.

קעניגליכע אויספאָרשונגס־קאָמיסיע קיין ארץ־ישראל

(ענדע פון דער 1־טער זייט)
...עלישע קאַזאַרמעס אין בית שן און אין יפו.
ירושלים, 18 (יט"א טעלעגראַפיש)
...אויף אַ פעראָרדנונג פון דער מאַכט, איז דאָ ...געשטעלט געוואָרען דער באַהן־פערקעהר צווישען ...און חיפה.
...אין דער פעראָרדנונג ווערט געזאָגט, אַז דער ...ווערט אָפּגעשטעלט צוליב... דער שוואַ־ ...פערקעהר אויף דער ליניע.
ירושלים, 18 (יט"א טעלעגראַפיש)
...אין דער תפיסה נעבען טול כרם האָט אויסגע־ ...אַ בונט צווישען אַראַבישע אַרעסטירטע, ...אַראַבער איז דערשאָסען געוואָרען, עטליכע ...פערוואונדעט. דער בונט איז גליי' איינגע־ ...געוואָרען.
ירושלים, 18 (יט"א טעלעגראַפיש)
...דאָס געריכט אין ירושלים האָט היינט אַרויס־ ...אַן אורטייל אויף צווי אַראַבישע שטרייק־ ...סעקי דאַוושאַני און אַבדול מאַכמעד. ביידע ...פערמשפּט געוואָרען צו בעצאָהלען צו 20 ...שטראָף. ביידע האָבען באַלד דאָס געלט בע־ ...און זענען גלייך אַרויס אויף דער פריי.
...איז אָפיציעל מיטגעטיילט געוואָרען,

אַז דער שעדיול איז 4,500 סערטיפיקאַטען. 40000 בעקומט די עקזעקוטיווע און 500 פאַר „אונלעגאַלע" עולים. 1/3 יועט פערטיילט ווערען פאַר משפּחות. 1/3 פאַר בחורים און 1/3 פאַר מיידלעך.

לעצטע נאַכט־דעפּעשען פון ארץ־ישראל

לאָנדאָן, 18 (יט"א טעלעגראַפיש)
דער אויסנאַהמס־צושטאַנד אין ירושלים האָט זיך היינט פערשאַרפט, אַזוי אַז די בעוועגונג אין די גאַסען שטעלט זיך אָפּ נישט 8 נאָר 7 אַ זייגער.
די אגודת הרבנים האָט מכריז געווען אויף דאָנערשטאָג אַ תענית ציבור.
די יודישע אַרבייטער האָבען זיך געווענדעט צו דער רעגירונג וועגען שוץ אין ירושלים. די ביטע איז אָפּגעוואָרפען געוואָרען.
היינט אין אָיענד איז אין דער „גאַזעט אָפי־ ציעל" פערעפענטליכט געוואָרען אַ ניי געזעץ, אַז פאַר אויסאַרבייטען און קויפען געוועהר וועט מען בעקומען אַ שטראָף ביז 3 יאָהר תפיסה.
די אַראַבישע פּרעסע איז מודיע, אַז וואָקאָפּ וועט מאָרגען אונטערהאַנדלען מיט'ן אַראַבישען קאָמיטעט וועגען פערענדיגען דעם שטרייק.
צווישען לוד און תל אביב איז אַן אַראַבער אויפ' געריסען געוואָרען פון אַ באָמבע, וואָס ער האָט זיך געקליבען אונטערצולייגען אונטער באַהן־רעל־ סען.
אינ'ם אָפיציעלען קאָמוניקאַט ווערט איבערגע־ געבען, אַז אין טבריה איז געוואָרפען געוואָרען אַ באָמבע אויף אַ יודיש הויז.
אין יפו איז אויך געוואָרפען געוואָרען אַ באָמבע.
עס איז געמאַכט געוואָרען אַ פּרוב אויפצו־ רייסען די באַהן־בריק אין זהריה.
נעבען רמת גן האָבען אַראַבער אונטערגע־ צונדען אַ דייטשען סטויג היי, מיינענדיג, אַז דאָס איז אַ יודישער.
אין הרצליה האָבען אַראַבער אונטערגעצונדען

דעם בנין פון אַ יודישער פירמע. די פערברעכער זענען ענטלאָפען.
אינ'ם ספּעציעל־אַרויסגעגעבענעם רעגירונגס־ בלאַט איז היינט פערעפענטליכט געוואָרען די ער־ קלעהרונג פונ'ם קאָלאָניען־מיניסטער, טהאָמאַס. זי איז אויך אָנגעגעבען געוואָרען דורכ'ן ראַדיאָ.
אין ראַדיאָ איז היינט געמאָלדען געוואָרען, אַז פון מאָרגען וועלען אַלע וועגען בעוואַכט זיין פון פּאָליציי און מיליטער.
אין עטליכע פונקטען פונ'ם גליל התחתון זע־ נען אונטערגעצונדען געוואָרען יודישע פעלדער.
די רעגירונג האָט געשלאָסען אַן אַראַבישע צייטונג און פערחתמעט די דרוקעריי.
די רעגירונג האָט זיך געווענדעט צו די צייטונגען, אַז זיי זאָלען מעהר נישט שרייבען וועגען דעם, אַז אין די געשעהענישען שטעקט אַן איטאַ־ ליענישע האַנד...
דער טעגוס, הוילע סעלאַסיע, האָט היינט אויפ־ גענומען 5 יודישע זשורנאַליסטען און צווישען זיי דעם קאָרעספּאָנדענט פון יט"א סמאָליאַר. ער האָט אויסגעדריקט זיין דאַנקבאַרקייט צו די יודען דער־ פאַר וואָס זיי זענען די גאַנצע צייט פון דער מלחמה געווען אויף זיין צד. ער ווייסט — האָט ער דער־ קלערט — אַז יודען האָבען זיך פאַר גערעכטיגקייט און אַז זיי זענען רודפי שלום.
חוץ אַגב האָט ער געזאָגט, אַז א"י האָט זיך פאַר די 12 יאָהר, וואָס ער איז דאָרט נישט געווען, שטאַרק ענטוויקעלט.
וועגען די איצטיגע געשעהענישען האָט ער נישט געוואָלט רעדען.

ירושלים, 18 (פּאַט־אַגענטור)
אין שייכות מיט די לעצטע געשעהענישען אין פּאַלעסטינאַ האָבען היינט אַרומגעקרייזט איבער די שטעטלעך און דערפער פונם גאַנצען לאַנד—ענגלי־ שע טאַנקס און פּאַנצער־אויטאָס.
ד יצחק רעהחג'עטע יודען דערטרייכט ביז היינט 25.

Dr. med. H. LUBICZ
ספּעציאַליסט פאַר הויט, ווענערישע און געשלעכטס־קראַנקהייטען
...ענאַ 7 (פריהער 43). טעלעפאָן 32-141
...ס־שעה'ן 8-10, 12-2 און 5-8 אָוונט

Dr. med.
Sadokierski
...ווג פון ציינער און יאַסלעס
Piotrkowska 164 tel 116-...

פּיערליכע ערקלערונג פון לעאָן בלום

וועגן זיין יודישקייט

„איך האָב קיינמאָל נישט פערלייקענט מיין צוגעהעריגקייט צו אַ ראַסע, וועלכע איז שולדיג דער פראַנצויזישער רעוואָלוציע איהר פרייהייט און גלייכבערעכטיגקייט. וואָס זי דאַרף קיינמאָל נישט פערגעסען״

פ אַ ר י ז

דער „אַמעריקאַנישער קלוב״ האָט איינגע־לאַדען לעאָן בלומען צו אַ מיטאָג. און צום שלוס פון מיטאָג האָט דער שעף פון דער פראַנצויזישער סאָציאַליסטישער פּאַרטיי געהאַלטען אַ וויכטיגע רע־דע, אָפּשטעלענדיג זיך אויף די וויכטיגסטע פּראָ־בלעמען פון דער אויסערליכער פּאָליטיק.

בלום איז געזעסען ביים טיש צווישען דעם אמעריקאַנישען אמבאסאדאָר אין פּאַריז זשעסי שטראַוס (אַ יוד) און פּרעזידענט פון קלוב טעאַ־דאָר רוסאָ. דער פּרעזידענט בעגריסט אין אַ שאַרפ־זיניגער רעדע דעם גאַסט, שטעלט איהם פאָר אלס דעם מענשען, אויף וועלכען עס קוקט איצט אַמ־מעהרסטען גאַנץ אייראָפּא און אַמעריקא, און גיט באַלד דאָס וואָרט בלומען.

בלום רעדט אין אַ היימישען פריינטליכען טאָן, וואָס שאַפט באַלד אַן־אַטמאָספער פון סימפּאַטיע. ער זאָגט, קודם־כל, אַז ער קען נישט קיין אַנדער שפּראַך חוץ פראַנצויזיש, הגם ער האָט זיך געלערענט...

— איצט קען איך נאָך רעדען פריי, — זאָגט בלום. באַלד וועל איך אָבער שוין מוזען זיין פאָר־זיכטיגער, ווייל מיינע ווערטער וועלען גורם זיין אַ גרויסע פעראַנטוואָרטליכקייט.

און ער געהט תיכף אריבער צו דער הויפּט־טעמע: דער אויסערליכער פּאָליטיק פון פראַנקרייך.

— מיר ווילען לעבען בשלום, — זאָגט בלום — מיט אַלע נאַציעס פון דער וועלט, וואָס פאַר א רעזשים זיי זאָלען נישט האָבען... צוזאַמען מיט אַלעמען ווילען מיר בעזייטיגען די קאָנפליקטען, וואָס קענען ברענגען צו אַ קריג.

און דעם דאָזיגען פּאַציפיזם זיינעם בעהויפּ־טעט בלום נאָך מעהר, ווען ער זאָגט, אַז ווייט זשאָרעס'ן גלויבען שוין די סאָציאַליסטען מעהר נישט, אַז אַ קריג קען ווען עס איז זיין נוצליך און נויטיג.

— עס איז אַנאוגזין צו דענקען, אַז מיר קע־נען שטויסען דאָס לאַנד צו קריג - אַוואַנטורעס, אויס שנאה צו קאַמיצען, אויס נקמה פאַר גע־רודפטע חברים, אָדער מיט אַ האָפענונג, צוצושטערען וועלכען עס איז רעזשים... מיר ווילען אַבסאָלוט שלום מיט אַלעמען...

דאָס שליסט נאָך נישט אויס, אַז מען קען האָ־בען בעזונדערע סימפּאַטיעס צו אַ פאָלק, וואָס האָט אויך אַ פרייען רעזשים און וואָס האָט וואַמען בעקעמפט פאַר אַזאַ פרייען רעזשים. דאָס איז דער פאַל צווישען פראַנקרייך און אַמעריקאַ.

און בלום דערמאָהנט, אַז אַמעריקאַ'ס ביישפּ ל האָט געהאַט אַן איינפלוס אויף דער פראַנצויזישער רעוואָלוציע און אַז די פראַנצויזישע דעקלאַראַציע פאַר מענשען און בירגער־רעכט איז אויך געקומען קיין פראַנקרייך פון אַמעריקאַ.

— איהר וועט מיר ערלויבען צו זאָגען עס אייך נאָכמעהר דערום, ווייל די פּאַרטייען, וואָס האָבען איצט געזיגט אין פראַנקרייך — זענען די יורשים פון דער פראַנצויזישער רעוואָלוציע, און ערלויבט מיך נאָך צו זאָגען אייך, אַז איך פערעהר דעם דאָזיגען יחוס צווייפאַך, ווייל איך האָב זיך קיינמאָל נישט בעריהמט, אָבער אויך קיינמאָל נישט בעהאַלטען מיט מיין צוגעהעריגקייט צו א ראַסע, וועלכע איז שולדיג דער פראַנצויזישער רעוואָ־לוציע איהר פרייהייט און גלייכבערעכטיגונג און וועלכע וואָלט עס קיינמאָל נישט געדאַרפט פערגע־סען.

צום ערשטען מאָל פאַר דער גאַנצער צייט — ברעכען אויס אין זאַל שטורמישע אַפּלאָדיס־מענטען.

לעאָן בלום זעצט פאָר, ער רעדט וועגן די פראַנצויזיש־אַמעריקאַנישע בעציהונגען און בע־ריהרט אויך די פראַגע וועגן די חובות.

— ביי אונז אין פראַנקרייך — זאָגט ער — האַלט מען, אַז די פראַגע איז שוין ערלעדיגט. אין אמעריקא, אָבער, עקזיסטירט זי נאָך.

דאָ איז א מיספערשטענדניש, וואָס ביידע פעל־קער וואָלט בעדאַרפט אויפקלערען צווישען זיך, אין אַמעריקע האָט מען נישט פערשטאַנען די מענ־טאַליטעט פון פראַנצויז און אין פראַנקרייך האָט מען נישט תמיד פערשטאַנען די מענטאַליטעט פון דעם אמעריקאַנער.

— אָבער די מיספערשטענדענישן קענען פער־שווינדען, אויב מען וואָלט דורך געמיינזאַמע שטרענגונגען געקאָנט שאַפען אַן־אַנדער לאַגע אין אייראָפּע און אין דער גאַנצער וועלט, און וואָלט געקאָנט פטור ווערען פון די צוימען, זונדערען אַב די וועלט...

מען דאַרף אָבער, אַז קודם כל זאָל פער־דען די מלחמה־געפאַהר און דאַן וועט מען גען געהן אָרגאַניזירען די וועלט נישט נאָר פּאָליטישען, נאָר אויך אויף דעם ווירטשאַפט־פּלאַן.

און בלום פערענדיגט מיט אַן־אַפּעל צו די איינ־יגטע שטאַטען, זיי זאָלען אַריינטרעטען פעלקער־בונד, זיי זאָלען פערשטאַרקען דעם טערנאַציאָנאַלען אָרגאַנאַ'זם און שאַפען דעם יסוד פאַר אַ קאָנסטרוקטיווער אינטערנאַציאָ־נאַלער מיטאַרבייטערשאַפט. פון דעם הענגט אָפּ סוף פון קריזיס, און די גאַנצע צוקונפט פון מענשהייט.

— און די אויפלעבונג פון דער וועלט וועט נישט קומען, אויב מען וועט נישט רעספּעקטירען אינטערנאַציאָנאַלע אָבמאַכען, פערפליכטונגען, טראַקטען...

נייע שוועריגקייטען פאַר ענגלאַנד

זעהען ענטשטאַנען אויפ'ן ווייטען מזרח

ענגלאַנד האָט איצט צו זינגען און צו זאָגען פון אַלע זייטען, א חוץ דעם קאָנפליקט מיט אַבי־סיניען רוקט זיך איצט אָן א זאָרג אויפ'ן ווייטען מזרח. ווי עס שרייבט אונגאַר זענען איצט פון כינע אָנגעקומען זעהר אינטערעסאַנטע ידיעות וועגען ריזיגע פערלוסטען, וואָס עס האָבען די כינעזישע צאָל־אַמטען צוליב דער פאָרמעלער פערפליצונג פון סחורות, וואָס ווערען אַריינגעשמוגעלט אין לאַנד דורך די צפונדיגע פּראָווינצען, וועלכע אונ־טערליגען דער מעכטיגער השפּעה פון יאַפּאַן. דער ענין שטעלט זיך פאָר אויף פאָלגענדען אופן: די מלוכות וועלכע עס קומט געלד אין כינע זענען שטאַרק פעראינטערעסירט, אַז די הכנסות פון די כינעזישע צאָל־אַמטען זאָלען זיך נישט פערקלענע־רען, ווייל פון זיי איז אַבהענגיג דאָס אָפּצאָהלען די פּראָצענטער פון די הלואות, וואָס אויסלאַנד האָט ערטיילט כינע. זייט אַפּריל פון לויפענדען יאָהר האָט זיך אָבער בעמערקט א פּלוצלינגע פאַלען פון די הכנסות און זיי בעטרעפען סך הכל 50 פּראָצענט פון די פאַריעהריגע הכנסות. עס איז פאַר קיינעם נישט קיין סוד, אַז דאָס דאָזיגע פּלוצלינגע פאַלען פון די הכנסות איז אַרויסגערופען געוואָרען פון דורך דעם ריזיגען וואוקס פון סחורות אימפּאָרט, וואָס זענען בעשטימט פאַר צפון כינע און וואָס ווע־רען אַריינגעפיהרט דורך דעם יאַפּאַנישען פּאָרט ביירען, וועלכער געפינט זיך ביי די מאַנדזשורישע ברעגעס. פון דאָרט ווערען די סחורות איבערגעפיהרט אויף דער יבשה אָהן שום קאָנטראָל, דורך דער סטרעפּע, וואָס ווערט קאָנטראָלירט נאָר דורך דער יאַפּאַנישער אַרמעע, טיף אין לאַנד אַריין. דער אומזאַץ אין שאַנכייער פּאָרט האָט זיך שטאַרק פערקלענערט, בעת ביירען איז פערפּליצט מיט לאַדונגען פון צוקער, קינסטליך זייד און אַנדערע יאַ־פּאַנישע פּראָדוקטען, דאָס איז אייגענטליך א אמתע ווירטשאַפטליכע יאַפּאַנישע אינוואַזיע, וואָס רופט זיך אָפּ פאַטאַל אויף דעם אייראָפּאַישען האַנדעל.

די „טיימס״ ברענגט אינטערעסאַנטע פּרטים וועגען דער „יאַפּאַנישער קאָנטרבאַנדע״. זייט אוי־גוסט 1935 ביז מערץ 1936 זענען די צאָל הכנסות געפאַלען אויף 14 מיליאָן דאָלאַר, ד. ה. 1,700 טויזענט חודשליך, אין משך פון אַפּריל זע ע' נאָך שטאַרקער געפאַלען און בעטרעפען שוין 10 מיל־יאָן, אָדער אַרוּם 400 טויזענט טעגליך, ד. ה. א העלפט פון דעם וואָס פלעגט ביז איצט טעגליך איינפליסען אין די כינעזישע צאָל־אַמטען. די סטאַ־בילקייט פון דער כינעזישער ווירטשאַפט איז אַלזאָ בעדראָהט, און מען קען אויך נישט אָרגאַניזירען פערהיטונגס מיטלען געגען דער קאָנטרבאַנדע וואָס ווערט געפיהרט אין אַזאַ גרויסען מאַסשטאַב. די גענס איז אוממעגליך יעדע אינטערווענץ אויף ביטען, וואָס זענען אונטער דעם יאַפּאַנישען... דאָס וואָס יאַפּאַן טוט איצט קען מען פער־מיט ווירטשאַפטליכע סאַנקציעס געגען כינע, דער נישט לעגאַלער אימפּאָרט נעהמט ביי א א בעדייטענדען טייל פון איהרע הכנסות, מאַכענדיג דערמיט דעם מלוכה אוצר.

דער דאָזיגער צושטאַנד בעאונרוהיגט ענגלאַנד אַזוי לאַנג ווי יאַפּאַנס טעטיגקייט... בעגרעניצט נאָר אויף צפון כינע, האָט לאָנדאָן אַרויסגעוויזען קיין איבעריג גרויסע מורא, די בריטישע אינטערעסען זענען געפינען שאַנכיי, אָבער איצט ווען צוליב די מעטאָדען טאַקיא איז די ריכטונג פון דער הויפּט האַנ־דעלסאַרטעריע געענדערט געוואָרען, זענען ... לישע אינטערעסען דירעקט בעדראָהט.

צום בעדויערען איז אָבער די לאַגע אין ראַפּע אַזוי, אַז עס מאַכט אוממעגליך יעדע ערנסטע אַקציע אויפ'ן ווייטען מזרח, און שפּילט אויס די דאָזיגע קאָרט, בכדי אויס־טערען דאָס געביט פון איהר ווירטשאַפטליכער פּאַנסיע. דאָס וועט איהר אין דער צוקונפט מאַכען א אַנדערע עקספּאַנסיע, אויף נעמליך א פּאָליטישע און מיליטערישע.

דאָס וואָס ראַטען־פערבאַנד בלאָקירט די מיהונגען פון די יאַפּאַנער פון דער זייט פון ליכער מאָנגאָל'ען, רעגט נאָך מעהר אויף די טיסען פון טאַקיא אין דער ריכטונג אויסצו... די „קאָנטראָל־סטרעפּע״ אין כינע אַליין. וועט קומען די צייט און דער סטאַבילזירונג אין אייראָפּע וועט ערלויבען דער ענגלישער רונג צו ווידמען מעהר אויפמערקזאַמקייט און צו שיצען איהרע אינטערעסען אויף מזרח - מאָלט וועט שוין זיין צו שפּעט. די יאַפּאַנער שוין דאַן פעסט זיצען אין דער באַהנטער פון שאַנכיי.

די דאָזיגע גרויסע אינטערנאַציאָנאַלע... וואָס האָט ביז איצט בעוויזען צו פער... געגען יאַפּאַנישען איינפלוס, וועט מוזען ... אויף א נייעם פּערכאַפּערישען שותּף.

דאָס זעהט אויס צו זיין אונפערמיידליך... דערס, צוליב דעם וואָס דער פּאָליטישער ... אין וועלכען עס איז פערזונקען אייראָפּע, ... זירט אויך די פּאָליטיק פון דער בריטישער ... אויף די כינעזישע וואַסערען, דער קאָנפליקט מיטעללענדישען ים וואַרפט נאָך שאָטען ... אויף די בעציהונגען, וואָס הערשען אויפ'ן ... אָקעאַן.

צי דאַרף מען זיך דעריבער וואונדער... אין לאָנדאָן געפינען זיך אלס מעהר מענ... זענען געגען אַנטי איטאַליענישע סאַנקציעס... דאָס שפּריכוואָרט זאָגט: „קראַנק ווערען און ... — אויסהיילען זיך שווערער״. עס איז טאַקע ... אַזוי לייכט מ'ט אַמאָל צו אַנולירען די אַנטי... ליענישע סאַנקציעס. ביז דאָס וועט געשעהן... אדורך לאַנגע וואָכען, ווער ווייסט, צי נישט ... חדשים״...

„די צוקונפט איז פּאַלעסטינע געהער צו יודען״

א פּוילישע שטימע וועגען דער לאַגע אין ארץ־ישראל

מיט איניגע טעג צוריק האָט דער „קוריער פּאָראַנני״ פערעפענטליכט א אַרטיקעל פון קאָנסטאַנטי סימאָנאַלעוויטש וועגען די געשעהעניעשן אין ארץ־ישראל. אין דאָזיגען אַרטיקעל האָט זיך דער אויטאָר זעהר פּעסימיסטיש אויסגעדריקט וועגען דער יודישער צוקונפט אין ארץ־ישראל און האָט געמאַכט דעם אויספיהר, אַז די איצטיגע פּאָליטישע קאָניונק־טור אויפ'ן נאָהענטען מזרח זעהט פאָר פאַר דעם יודישען פּאַלעסטינע אין בעסטען פאַל א וועגעטאַציע.

אין נעכטיגען „קוריער פּאָראַנני״ ענטפערט דזשיסלאַוו גראַבסקי אויף סימאָנאַלעוויטשעס אַרטי־קעל און אָנקניפּענדיג צו זיין אויספיהר שרייבט ער:

„א אויספיהר פאַר פּוילען זעהר א טרויעריגער. די פראַגע פון פּאַלעסטינע קען פאַר אונז נישט זיין גלייכגילטיג. איך האָב די דרייסטקייט צו פערזיכער־רען, אַז פאַר דער פּוילישער מלוכה האָט זי א בע־דייטונג, מינדעסטענס פונקט אַזאַ גלייכע ווי דאָס פּראָבלעם פון דער אַראַביש־יודישע פּאָליטיק פאַר ענגלאַנד. די ערשיינונגען פון יודישען פּראָבלעם אין פּוילען, צווינגען אונז מיט דער גרעסטער אויפמערק־זאַמקייט צו אָבסערווירען די ענטוויקלונג פון די גע־שעהענישען אין פּאַלעסטינע אין וועלכע די אימי־גראַציע פון פּוילישע יודען דערגרייכט שוין אַזאַ פּערנעהם, אַז אין יאָהר 1935 האָט זי איינגעשלונ־גען כמעט דעם גאַנצען נאַטירליכען צוואוקס פון דער יודישער בעפעלקערונג אין פּוילען, און די דאָזיגע עמיגראַציע וואָלט זיכער אָנגענומען נאָך א גרעסערען פּערנעהם, ווען עס וואָלטען איהר נישט געשטאַנען אין וועג די בעגרעניצונגען פון דער ענגלישער מאַנדאַט פערוואַלטונג. די עמיגראַציע קיין פּאַלעסטינע ליגט סיי אין אינטערעס פון פּוילען ווי אויך ווערט זי אונטערגעשטיצט דורך דער ריזיגער מעהרהייט פון דער יודישער בעפעלקערונג, און זי גיט דערווייל די איינציגע רעאַלע אויסזיכטען צו מילדערען די שאַרפקייט פון יודישען פּראָבלעם אין פּוילען. עס איז נעמליך שווער צו אנערקענען פאַר רעאַל די קאָנצעפּציעס צו ליקווידירען די יודישע מינדערהייט. וואָס ווערען פּראָפּאַגירט דורך די פער־שידענע יונג־ראַדיקאַלע לאַגערען, אָדער די קאָנ־צעפּציע, וואָס איז מיט א קורצער צייט צוריק אַרויס גערוקט געוואָרען דורך די קאָנסערוואַטיוען צו שאַ־פען (און פינאַנסירען ?) דורך פּוילען עפּעס נאָר ספּעציעלע עמיגראַציע געביטען אין דרום אמעריקע אָדער אויף אַנאַנדערען אָרט, צי דאָס געפינען זיך אַז די פּוילישע יודען וועלען מוזען אויפגענומען ווערען דורך אַנדערע מלוכות און דעריבער דאַרף מען זיך נישט פערנעהמען מיט דער פראַגע פון זייער עמיגראַציע. דער אויספיהר דעריבער, אַז די צוקונפט פון פּאַלעסטינע געהערט צו די אַראַבער, איז א טרויעריגע פאַראויסזעהונג סיי פאַר די יודען ווי אויך פאַר פּוילען.

מיר האַלטען אָבער, אַז דער ענין איז נישט אַזוי אומגינסטיג. מיר האָבען די איבערצייגונג, אַז די צוקונפט פון פּאַלעסטינע געהערט צו די יודען, מען דאַרף נישט דאָס אויסטייטשען אלס עולה פון אַראַבישען פאָלק, מען דאַרף נאָר נישט פערגע־סען, אַז די יודען פראַגע אין פּאַלעסטינע איז בשום אופן נישט פאַר די אַראַבער א לעבענס פראַגע, נאָר גיכער א קינסטליך אויפגעבלאָזענע פראַגע פון פּרעסטיזש און א מיטעל פון דעמאַגאָגישער אַגי־טאַציע, די גאַנצע אַראַבישע בעפעלקערונג אין פּאַ־לעסטינע איז נאָר א פערשווינדענד קליינער פּראָ־צענט פון דער בעפעלקערונג פון די אַראַבישע לענ־דער. א ריזיגער טייל איהרע זענען בעדואינער, אַלזאָ א וואַנדערנדיגע בעפעלקערונג: ביי וועלכע עס איז זיכער שווער צו געפינען, וועלכען עס איז צוואַמענגעבונדען דווקא מיט דעם שטיקעל טעריטאָריום. און ענדליך ציהט די אַראַבישע בעפעלקערונג אין פּאַלעסטינע פון דער יודישער אימיגראַציע ריזיגע ריוחים, עס איז א אָפענער סוד, אַז דער באָיקאָט פון יודען און דאָס נישט פערקויפען זיי קיין באָדען איז שוין נישט איינמאָל אָרגאַניזירט געוואָרען צווי־שען די אַראַבער אָבער שטענדיג איז דער „היילי־גער צאָרן״ פון דער פּראַקטיק אָפּגעטרעטען פאַר דעם נסיון פון דער מעגליכקייט צו דערגרייכען גרויסען נוצען און די ערד איז איבערגעגאַנגען אין יודישע הענד.

מיר זענען איבערצייגט, אַז די „רעאַליטעט פון די פאַקטען״ וועט ענטשיידען די פּאַלעסטינישע פראַגע לטובת די יודען. ה׳ סימאָנאַלעוויטש שטיצט זיין אויספיהר אויף דער פערזיכערונג אַז די קאָנ־צעפּציע פון א יודיש פּאַלעסטינע איז א קינסטליך בעשעפעניש, אַזוי למשל, ווי אַלבאַניען פון פירשט וויד. אָבער לויט אונזער מיינונג, איז שווער צו בעטראַכטען פאַר א קינסטליכע א קאָנצעפּציע, וועל־כע האָט בעוויזען אין משך פון געצעהלטע יאָהרען צו שאַפען א געשלאָסענער געזעלשאַפטליכקייט, וואָס בעטרעפט כמעט א דריטעל פון דער בעפעלקערונג פון לאַנד. דערביי האָט די געזעלשאַפטליכקייט בע־וויזען צו פערוואַנדלען די אַמאָליגע מדבר און בלאָ־טעס אין א לאַנד, וואָס זיין עקאָנאָמישע ענטוויקלונג קען מען פערגלייכען נאָר מיט די בעסטע צייטען פון דער אַמעריקאַנישער „פּראָספּעריטי״ און וואָס זיין אויסלענדישער האַנדעל האָט בעטראָפען אין 1935 דעם ווערט פון 554 מיליאָן זל., ד. ה. 462 זל. אויפ'ן יעדען קאָפּ פון דער בעפעלקערונג (די אַנאַ־לאָגישע ציפער פאַר ענגלאַנד בעטרעפט 640 זל. פאַר פּוילען 54 זל.).

און נאָך וועגען איינעם דאַרף מען נישט פער־געסען, און נעמליך להיפוך צו דעם וואָס א געוויי־סער טייל פון דער פּוילישער פּרעסע בעמיהט זיך איינצורעדען איהרע לעזער, עמיגרירען קיין פּאַ־לעסטינע דאָס רוב נישט דער יוד „געשעפטצמאַך״, נאָר א נייער טיפּ פון א יוד־פּיאָנער, וואָס געהט בעוואוסטזיניג און קרבנות־פול צו דער אַרבייט מיט דער גרויסער ריזיגע פון געזונד און אָפטמאָל פון לעבען, ביי אויסטריקענען מאַלאַרישע בלאָטעס, און וואָס האָט נישט קיין אַנדערען ציל ווי דעם וואויל־שטאַנד פון זיין פאָלק אין אייגענעם לאַנד, פאַר מיליאָנען פונטען, וואָס פליסען קיין פּאַלעסטינע פון יודישען נאַציאָנאַל פאָנד ווערען נאָך אַלס געמאַכט אינוועסטיציעס, וואָס רענטירען זיך נישט, וואָס האָ־בען דעם ציל נאָר די קומענדיגע ענטוויקלונג פון לאַנד, דעריבער האָב איך די דרייסטקייט צו פערזי־כערען, אַז דעם עלעמענטאַרען דראַנג וואָס איז גע־בוירען געוואָרען פון געדאַנק אויפצובויען דאָס יודישע פּאַלעסטינע וועט מען שוין היינט נישט ליקווידירען מיט קיין שום אַדמיניסטראַטיווען פערבאָט.

עס איז איבריגענס א גרויסער ספק, אַז אַזאַ מין פערבאָט וועט זיין די מסקנא, וואָס ענגלאַנד וועט אַרויסציהען פון דער איצטיגער לאַגע, ווי עס שטעלט ריכטיג פעסט ה׳ סימאָנאַלעוויטש איז פּאַלע־סטינע, צוליב דער איטאַליעניש־אַביסיניער מל־חמה, געוואָרען פאַר ענגלאַנד נאָך נויטיגער אַלס א סטראַטעגישע ים און לופט באַזע, און גלייכצייטיג זענען די נאָך מלחמה יאָהרען געוואָרען פאַר דער גאַנצער מוסולמענישער וועלט א צייט פון געוואַל־דיגער ענטוויקלונג פון דעם נאַציאָנאַלען בעוואוסטזיין און די פּאַנאַראַבישע בעוועגונג ווערט א אַלס גרעסערע מאַכט. און דעריבער הגם ה׳ סימ... וויטש האַלט, אַז עס איז שווער צו גלויבען ... ענגלאַנד זאָל וועלען צוגיסען אייל צום פייער ... ערלויבען די ווייטערדיגע ענטוויקלונג פון ... דישער אימיגראַציע קיין פּאַלעסטינע, צי ... אָבער פון דער אַנדערער זייט אין איצטיגען ... געוואַלט געבען דער אַראַבישער וועלט א ... גלויבען, אַז איהר פּאָזיציע איז שוין און ... אַז עס איז גענוג אונגרוהען פון עטליכע ... זי צו צווינגען צו א פּאָלשטענדיגער ענדערונג ... דער פּאָליטיק, וואָס זי פיהרט זייט דעם יאָהר ...

———*※*———

נחום סאקאלאוו

[illegible] סאקאלאוו איז געוועזן איינער פון די ווינ־[illegible] גרויסמעכטיקייטען אונזערע, וועגען וועלכע עס [illegible] אמשווערסטען צו שרייבען.

אמשווערסטען דערפאר — ווייל איהר קאנט [illegible] ניט כאראקטעריזירען מיט איין ווארט, וואס [illegible] אויסדריקען זיין הויפט־אייגענשאפט, ווי דער [illegible] איז מיט'ן רוב מענשען.

[illegible] זאגען מיר: יענער איז א היסטא־[illegible], א פובליציסט, א זשורנאליסט, א פילאזאף, [illegible] דיפלאמאט צי א פאליטיקער און דערמיט איז אויס [illegible] דאס וויכטיגסטע, וואס צייכענט איהם אויס [illegible] אנדערע, און מיר ווייסען, וואסער א מין מענ־[illegible] מיר האבען פאר זיך, און די טעמע איז אויס־[illegible].

אנדערש איז עס מיט סאקאלאוו'ן: ווילסטו ווי־[illegible], וואס סאקאלאוו האט מיט זיך פארגעשטעלט, [illegible] ווילסטו סאקאלאוו'ן כאראקטעריזירען, דאן [illegible] אין נאמען נישט קלעקען. דאן קענסטו און [illegible] שרייבען: „סאקאלאוו אלס היסטאריקער, כא־[illegible] אלס לינגוויסט, סאקאלאוו אלס פובלי־[illegible], סאקאלאוו אלס זשורנאליסט, אלס פאר־[illegible], אלס דיפלאמאט, אלס פילאזאף, אלס רע־[illegible], אלס רעדנער, אלס מומחה און יודי־[illegible] וויסענשאפט", אלס פעליעטאניסט, אלס פקח [illegible] געזעלשאפטליכער אונטערהאלטונג און נאך [illegible] נאך — נישט אויסצורעכענען אלע זיינע מערק־[illegible] אייגענשאפטען און זעלטענע פעהיגקייטען.

און האט איהר איהם געזעהן, געהערט, געלע־[illegible] — האט זיך אייך געדוכט, אז דא האט איזער [illegible] זיך איינעם פון יענע גרויסע, פילזייטיגע [illegible] טיפען, וואס מ'האט אמאליגע יאהרען בע־[illegible] אויף די גאסען פון קארדאווא אדער גרא־[illegible], סיציליע אדער טולעדא — אין יענע גאל־[illegible] תקופות, ווען צווישען יוד און מענש איז [illegible] קיין ריס נישט געווען, און אלץ, וואס איז [illegible] איז אויך דעם יוד אן געווען אייגען — און [illegible] פערגעהם, און אין רייכען שוואונג, [illegible] אין גיגאנטישע מאסען.

און דאס מאכט איינעם שווער, אויב נישט [illegible] אוממעגליך אויסצושעפען די טעמע: נחום סא־[illegible], און ווייל איינער דאך שרייבען וועגען איהם, [illegible] זיך בעגרענ'צען, מוז ער אויך סאקאלאוו'ן [illegible], און פון אלע זיינע רייכע אייגענשאפ־[illegible] אפשטעלען אויף דער, וואס איז איהם, [illegible] שרייבער, נעהנטער, אדער וואס איז, לויט [illegible] סאקאלאוו'ן אליין אמנעהענטסטען.

[illegible] איז דאך „יעדע בעשטימונג א [illegible]"...

[illegible] איין איינציגען זשורנאליסט פון גרויסען [illegible] האב איך געקענט און געהערט, ווי אויך, [illegible] געשאצט דעם זשורנאליסטס טעטיגקייט, [illegible] זיין אייגענע, איבער אלע אנדערע פע־[illegible] זיינע —

דאס איז געווען ד"ר טעאדאר הערצל!
אבער אויך נחום סאקאלאוו.

[illegible] מיט איין און פופציג יאהר צוריק איז [illegible] דער נאמען סאקאלאוו צום ערשטען מאל פאר [illegible] געקומען. און גראד נישט אלס זשור־[illegible], נאר אלס רעדאקטאר פון „האסיף" און [illegible] „סאציאלאג" — אזוי האט ער מיר א'יסגעוויזען [illegible] זיין ארטיקעל „יהי אור", וואס איז געדרוקט [illegible] אין ערשטען „האסיף".

[illegible] בעדענק נישט מעהר גענוי, וואס אווינס [illegible] סאקאלאוו געוואלט אין יענעם ארטיקעל בע־[illegible]. פאר מיר, געדענק איך, האט ער דארט [illegible] בעלויכטען און דער פעלער איז געלעגען אין מיר — ווייל מיר איז דער גאנצער ענין „וועלטליכע פראבלעמען" פרעמד געווען. אין דארף וואו איך בין געבוירען און געוואקסען, האט מען דאן נאך פון צייטונגען נישט געוואוסט. די פאר השכלה־ביכלעך, אויף וועלכע איך האב זיך אנגע־שטויסען אין דער רעביי'ס'ער שטאט, זענען געווען בעלעטריסטיק. דורך און צוליב זיי בין איך גע־וואויר געווארען, אז ס'איז פערהאן צו קויפען א דיקען העברעא'שען זאמעלבוך „האסיף". מיט גרויסע שוועריגקייטען האב איך מיר דאס בוך איינגע־שאפט. אבער פערשטאנען אין דעם האב איך זעהר ווייניג. צו דעם ווייניג פערשטאנענעם האט אויך אנגעהערט סאקאלאוו'ס ארטיקעל. האט עס מיך אי פערדראסען אי פעראינטריגירט. און אנהוי־בענדיג נאכצופרעגען אויף איהם, האב איך פון פריינד און חברים דערפאהרען, וואו מ'קאן אפט טרעפען זיין שרייבען, וואס איז יעדען פערשטענד־ליך. פון דאן אן האב איך פון צייט צו צייט בע־קומען צו לייענען די „הצפירה", אלטע נומערן, פערשפעטיגטע, אבער קיין אומגליק נישט; ווען דער נומער איז דערשינען, איז ער — אלס וואר־כענבלאט — דאך אויך שוין געווען פערשפעטיגט... דא האב איך זיך זאט אנגעלייענט מיט סאקאלאוו'ס זשורנאליסטישע ארטיקלען.

און ערשט שפעטער, מיט לאנגע יאהרען שפע־טער, אז איך בין געווארען אנ'אמת'ער צייטונגס־לעזער, האב איך אנגעהויבען צו בעגרייפען סא־קאלאווס אייגענטימליכקייט און פערגלייך מיט אנ־דערע זשורנאליסטען און מיט וואס ער שטעהט העכער פון יענע אנדערע זשורנאליסטען אין יענער צייט.

קודם־כל — אין גלאסענקייט. יעדע פראגע וואס ער האט בעהאנדעלט, האט ער בעהאנדעלט מיט דער גרעסטער רוה. שטענדיג האט ער זיך בעמיהט צו בעגרייפען אלע מיינונגען, אלע פאר און אלע געגען, וואס לאזען זיך גילטיג מאכען ביי דער פראגע. קיין הילוק נישט צי איז דאס געווען א יודישע, איבעוויכטיגסטע פראגע, צי א יודישע פראגע פון אויסען געשאפען, אדער גאר אנ'אלגעמיין פאליטישע פראגע.

אין יענער צייט איז עס אויך געווען א גרויסע אויסצייכענונג, ווען א פובליציסט האט גענוי גע־קענט אלע פרטים פון דער פראגע, וועגען וועלכער ער האט געשריבען. סאקאלאוו איז געווען איינער פון די ווינציגע, וואס האבען פערמאגט די דאזיגע אויסצייכענונג.

סאקאלאוו האט אויך פערמאגט דעם געלעגענעם הומאר, וואס שטעכט נישט און בריהט נישט, נאר אמוזירט דעם לעזער. אין פוילען, וואו סאקאלאוו האט געהאט דעם הויפט־קאנטינגענט פון זיינע לע־זער, האבען שטענדיג געלעבט סאקאלאוו'ס „ווער־טער" און „ווערטלעך" און „איינפאלען", וואס מען האט ארויסגעלייענט פון זיינע טעגליכע פאליטישע ארטיקלען אין דער „הצפירה".

נאכמעהר האבען זיך זיינע לעזער שטענדיג געקוויקט מיט זיינע פעליעטאנען. און נישט אומ־זיסט, ווארום סאקאלאוו'ס פעליעטאנען זענען אלע־מאל געווען בעלעהרענד.

דען נישטא נאך אזא דערציילער, ווי סאקא־לאוו איז געווען. און נישטא נאך איינער, וואס זאל האבען אזויפיל צו דערציילען, ווי סאקאלאוו האט געהאט.

נישטא צווישען יודישע זשורנאליסטען נאך איינער, וואס זאל האבען אזוי ווייט און ברייט פערררייזט די וועלט ווי סאקאלאוו, און נישטא נאך איינער, וואס זאל אזוי קענען די בעריימטע וועלט, און זאל אזוי גלענצענד קאנען דערציילען פון איהר, ווי סאקאלאוו.

ווארום רייזענדיג, אי אין די פריהערדיגע יאהרען, אי — און דערהויפט — אין די לעצטע יאהרען, האט ער זיך דערווארבען אזויפיל פריינד און בעקאנטע צווישען די פארנעמסטע פירער פון וועלט, ווי קיינער פאר איהם, און ביי איהם, און אלע די דאזיגע גרויסע שריפטשטעלער און דיפ־לאקאטען, פרעזידענטען און מיניסטארען געפינען יעדער זיין בעזונדערן פלאץ אין דער גלענצענדער גאלעריע פון „כאראקטער־קעפ", וואס ער האט פערעפענטליכט פון צייט צו צייט.

און האט ער דערציילט פון זיינע רייכע ערי־נערונגען, זענען דאס נישט געווען קיין נישט־גע־שטויגענע און נישט־געפלויגענע בבא־מעשיות נאר שטיקער געשיכטע אמאל יודישע, אמאל אלגע־מיינע און אמאל וועלט־געשיכטע — ווייל דער זשורנאליסט אין איהם האט שטענדיג געהאט דעם גרעסטען אינטערעס אין אלע דערשיינונגען פון היסטארישען און וועלט־היסטארישען ווערט. די זשורנאליסטישע איבעריגקייט און די זשורנאליס־טישע טרייב־פעדער, זיי האבען איהם רוהען נישט געלאזט אין דערהיים, ווען גרויסע זאכען האבען זיך אפגעשפילט אויף דער וועלט. דער זשורנא־ליסט סאקאלאוו האט געמוזט דערביי זיין און ער איז געווען. און קומט איצט צו רייד וועגען יענע געשעהענישען, איז סאקאלאוו דער לעבעדיגער „ספר הזכרונות" וואו אלץ איז פערשריבען, אלץ אויפגע־היט, מיט דער גרעסטער פינקטליכקייט, און מיט'ן גאנצען ערנסט, וואס זיי פאדערן, אבער אויך מיט'ן גאנצען הומאר, וואס פארט זיך אמאל מיט וויכ־טיגען ערנסט.

אין גרויען עלטער, האט ער אונטערגענומען א רייזע מיט אן'עראפלאן פון ירושלים קיין יא־האנעסבורג — א נסיעה, וואס נישט פיל, אפילו יונגערע פון איהם, וואלטען אויף איהר א בעלן געווען.

און אז שוין דארטען, פעראינטערעסירט זיך דער זשורנאליסט סאקאלאוו מיט'ן פראצעס, וואס די דארטיגע יודען האבען פערפיהרט געגען די דארטיגע אנטיסעמיטען, פאר פערשפרייטען די בעוואוסטע „פראטאקאלען פון די זקני ציון", און סאקאלאוו, דער יודישער וויסענשאפטס־מאן, ווערט אנ'עקספערט אויף דער יודישער זייט וועגען דעם גאנצען ענין אין יאהאנעסבורגער געריכט.

און דער סוף איז:

סאקאלאוו פערטרייבט דעם אנטיסעמיטישען העצער אויף זעקס יאהר אין טורמע אריין.

ש. ראזענפעלד

נאר וועגען לעבען און שאפען פון נחום סאקאלאוו

צו דער ביאגראפיע פון נחום סאקאלאוו, וואס מיר האבען נעכטען געבראכט ברענגען מיר נאך ווייטערדיגע פרטים:

צו דער ציוניסטישער בעוועגונג איז נחום סאקאלאוו צוגעשטאנען גלייך נאך'ן ערשטען ציוניסטישען קאנגרעס. נאך הערצל'ס טויט (1905) איז סאקאלאוו געווארען דער גענעראל־סעקרעטאר פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע מיט'ן זיץ־ארט אין קעלן (ד"ר וואלפזאהן איז געווען פרעזידענט פון דער ארגאניזאציע) און האט דארט רעדאגירט א געזייסטע צייט די „וועלט" און דער ציוני. צענטראל־ארגאן „העולם". 1909 האט סאקאלאוו בעגלייט וואלפזאהן אין א פאליטישער מיסיע קיין קאנסטאנטינא־פאל, זייט דאמאלס איז ער וואס ווייטער אלץ מעהר ארויסגעטרעטען אויפ'ן פאדער־גרונד פון דער ציוניסטישער פאליטיק, פראפאגאנדע און קולטור־אר־בייט און אויפ'ן 10־טען ציוניסטישען קאנגרעס איז ער געוועהלט געווארען אין ענגערען אקציאנס־קאמי־טעט (עקזעקוטיווע).

בעת דער וועלט־מלחמה האט סאקאלאוו זיך אריבערגעצויגען פון בערלין קיין לאנדאן, וואו ער האט צוזאמענגעארבייט מיט ד"ר ווייצמאן און ד"ר יחיאל טשלענאוו און ענטוויקעלט א גרויסצוגיגע פא־ליטישע טעטיגקייט פאר דעם ציוניסטישער אידעאל ביי דער ענגלישער רעגירונג. סאקאלאוו האט דער־מיט צוזאמענגעארבייט ביי דער ערהאלטונג פון דער באלפור־דעקלאראציע.

זייט דאמאלס איז סאקאלאוו טעטיג אויף א פיה־רענדער שטעל אין אלע פאליטישע אקציעס פון ציוניזם. ער האט געפיהרט פערהאנדלונגען מיט פיל רעגירונגען און איהם איז געלונגען צו בעקומען די צושטימונג פאר דער באלפור־דעקלאראציע פון די רעגירונגען פון פראנקרייך און איטאליען. סאקאלאוו איז אויך מעהרערע מאל געשטאנען אין פערהאנד־לונגען מיט'ן וואטיקאן און אין 1917 איז ער אויפ־גענומען געווארען דורכ'ן פויפסט בענעדיקט דעם 15־טען, וועלכען ער האט אויפגעקלערט די צילען פון ציוניזם.

בעת דער ווערסיילער שלום־קאנפערענץ איז סאקאלאוו געווען פרעזידענט פון קאמיטעט פון די יודישע דעלעגאציעס און האט מיטגעווירקט ביי דער אנערקענונג פון די יודישע מינדערהייטס־רעכט אין די פערשידענע שלום־טראקטאטען. סאקאלאוו'ס פא־ליטישער טעטיגקייט איז אויך אין א גרויסער מאס צו פערדאנקען דאס, וואס די אמעריקאנער רעגירונג און פארלאמענט האבען אנערקענט די יודישע רעכט אויף א"י, ווי אויך די מעהרמאליגע פראפאלעסטינא ערקלערונגען פון פיל רעגירונגען (פוילען, רומעניען, דרום־אפריקע).

זייט 1920 ביז 1931 איז נחום סאקאלאוו כסדר געוועהלט געווארען אלס פרעזידענט פון אלע כסדר־דיגע ציוניסטישע עקזעקוטיוועס, זייט 1921 איז ער געווען פרעזידענט פון אלע ציוניסטישע קאנגרעסען, אין 1931, אויפ'ן קאנגרעס אין באזעל, איז נחום סאקאלאוו, נאכ'ן צוריקטריט פון ד"ר ווייצמאן, גע־וועהלט געווארען אלס פרעזידענט פון דער ציוני־סטישער ארגאניזאציע און יודישער אגענץ און דעם דאזיגען אמט האט איהם אויך אנגעטרויט דער קאנ־גרעס (18־טער) אין פראג אין 1933. אויפ'ן קאנ־גרעס אין לוצערן (אויגוסט 1935) איז סאקאלאוו געוועהלט געווארען אלס עהרען־פרעזידענט פון דער ציוניסטישער ארגאניזאציע, יודישער אגענץ און אלס פרעזידענט פון קרן־היסוד און מוסד־ביאליק (קול־טור־דעפארטאמענט).

נעבען זיין פאליטישער און זשורנאליסטישער טעטיגקייט האט סאקאלאוו אויך געפיהרט א ברייטע ליטעראריש־וויסענשאפטליכע טעטיגקייט, צ.ו. אנד. האט סאקאלאוו געשריבען א געשיכטע פון אנטיסע־מיטיזם („שנאת־עולם לעם עולם", ווארשא, 1882), א היסטארישע נאוועלע איבער יום־טוב ליפמאן העלער (ווארשא, 1882) און אנד. פון זיינע נייעסטע ווערק דארפען דערמאהנט ווערען: א בוך וועגען ברוך שפינאזא (לאנדאן, 1929) און די צוויי־בענדיגע געשיכטע דער ציוניסטישער בעוועגונג ערשינען אין מעהרערע שפראכען זייט 1921). סאקאלאוו האט אויך איבערזעצט מעהרערע ווערק פון דער „אייראפעאישער ליטעראטור אין העברעאיש, צ.ו. אנד. הערצל'ס „אלטניילאנד" און קארפעלעס געשיכ־טע פון דער יודישער ליטעראטור.

זיין שריפטשטעלער'ישע און וויסענשאפטליכע טעטיגקייט האט נחום סאקאלאוו פארטגעזעצט ביז'ן לעצטען טאג פון זיין לעבען.

ח. איזראעל

אויסגעלייטערטע נשמות

סענסאציאנעל שפאנענדער ראמאן פון יודישען לעבען

דער רב איז נישט געווען אליין. ביי איהם זענען געזעסען פערזאמעלט עטליכע אנגעזעהענע יו־דען פון שטעטעל. די שטימונג אין שטוב איז געווען ווי ביי אן אבל, בעת מ'קומט צוריק פון א לויה. דער רב איז געזעסען ביים טיש, דעם קאפ אנגע־שפארט אויף די הענד, זיינע בלינדע אויגען זענען געווען פערמאכט. מ'האט געזעהן, אז דער רב איבערלעבט א שרעקליכע טראגעדיע, קיינער האט אבער נישט געפינען קיין ווארט צו טרייסטען דעם רב. קיינער האט נישט געפינען קיין עצה, ווי צו העלפען דעם אלטען, עהרליכען יוד אין זיין צרה.

— גאט און זיין משפט איז גערעכט — האט דער שטעטעל רב ארויסגעקרעכצט פון טיפען האר־צען. ער האט דאס געזאגט אין א טאן פון פול־קאמענער רעזיגנאציע און האפנונגסלאזיגקייט, ווי ער האט אלץ וואלט שוין געווען פערלוירען.

— אזוי האט דער רבונו של עולם געוואלט און געגען זיין ווילען קען קיינער נישט געהן. אבער פארוואס בין איך אזוי שווער געשטראפט גע־ווארען? פארוואס קומט עס מיר?

אויב אבער האט ער אויפגעהויבען דעם קאפ און ווי ער האט דערפיהלט, אז ער האט צופיל געזאגט, און דאן זיך געווענדעט צו די יודען, וועלכע זענען געווען פערזאמעלט אין צימער:

— נו, יודען, וואס טוט מען דאך? פארוואס שווייגט איהר אלע? פארוואס רופט זיך קיינער נישט אפ מיט קיין איין ווארט? איך האב מיינע אויגען פאר אונזער קהלה אויסגעווייינט, איך האב מיינע כוחות פאר דער קהלה און שטאט אוועקגעגעבען, איך בין איצט קראנק און שוואך, אבער וויהר זאלט נישט מיינען יודען, אז איך רעד איצט וועגען דעם, אז איהר דארפט מ'ר אפגעלטען דערפאר, אבדאנקען פאר דעם אלעם, וואס איך האב געטון פאר דער קהלה, ניין, נישט וועגען מיר האנדעלט זיך איצט, הגם איך געפין זיך אין א גרויסער צרה, מיך האט געטראפען א גרויס אומגליק. ס'געהט וועגען כלל יודען, וועגען אלע יודען אין דער גאנצער וועלט. דער מוראדיגער בלבול חזרט זיך איבער פון צייט צו צייט. איהר געדענקט נאך אלע דעם ביילים־בלבול...

— רבי, מיר זוכען ביי אייך אן עצה, — האט אהרן קאצקער געזאגט, — וואס ווייסען מיר? וואס זענען מיר בכח צו טון? מ'וואלט געדארפט פאהרען אפשר נאך לאדז און אויפרודערען די דארטיגע כלל־טוער.

— מ'וואלט געדארפט אזוי צו טון, — האט דער רב געזאגט, — אבער ווי איז אהינגעקומען ר' מרדכי זאמערפעלד, כ'העו דאך נישט, אז ער זאל זיך געפינען צווישען אייך?

— זאל מען געהן נאך מרדכי'ן, זאל מען געהן נאך מרדכי'ן, — האבען זיך געהערט עטליכע שטימען מיטאמאל.

אימיצער האט געוואלט ארויסלויפען נאך מרדכי זאמערפעלד. אין דעם מאמענט האט זיך געעפענט די טיר און אין צימער איז אריינגעקומען סאניע.

— ס'איז איבריג צו רופען מיין פאטער, — האט זי געזאגט. — ער איז קראנק געווארען פאר צרות. איך בין אהערגעקומען איהם פערטרעטען.

די פערזאמעלטע האבען אנגעקוקט דאס יונגע מיידעל, וועלכע איז דא אהערגעקומען פערטרעטען איהר פאטער. ביי אהרן קאצקער האט זיך בעוויזען א לייכטער שמייכעל, דער רב, דערהערענדיג די פרעמדע פרויען־שטים, האט געזאגט:

— ווער איז דאס?

— מרדכי זאמערפעלד'ס טאכטער. זי זאגט, אז מרדכי איז קראנק געווארען.

— זאל מען נישט מעהר געהען נאך איהם, אויב ער איז קראנק, זאל מען איהם לאזען רוהען. דער אויבערשטער ווועט העלפען אויך אהן איהם.

— רבי, איך בין אהערגעקומען, כדי אייך בייהילפיג צו זיין, אויב ס'איז נאר מעגליך אז איך זאל קענען עפעס טון.

— טאכטער, וואס קענסטו אויפטון? אויב דער אויבערשטער וועט אונז נישט העלפען, וועלען אונז קיין שום מענשען נישט העלפען.

— ס'איז נישט אזוי רבי, זייט מיר מוחל, וואס איך נעם זיך די דרייסטקייט אזוי צו זאגען. מיר מוזען טון אלץ, וואס ליגט אין אונזערע מעגליכ־קייטען, כדי אפצושטויסען דאס אומגליק וואס האט זיך אנגעלעגט אויף אונז.

— ווי אלט ביזט דו מיין טאכטער? — האט דער רב געפרעגט, אנשטאט צו געבען אנ'ענטפער.

— 19 יאהר, — האט סאניע שעמעוודיג גע־ענטפערט.

— ביזט נאך צו יונג, קינד, אז דו זאלסט אפילו פערשטעהן, וואס עס קומט דא פאר. נישט נאר אז דו זאלסט אונז העלפען, וואס קענסט דו פאר אונז טון, ווען מיר דא אלע, איך דער רב פון שטאט און די חשובי העיר ווייסען נישט, וואס מיר האבען צו טון, אז מיר אליין קענען זיך נישט קיין עצה געבען, ווי אזוי זיך צו העלפען.

סאניע איז געווען בלייך. די פארבען פון איהר פנים זענען אין די לעצטע 2 שעה אינגאנ־צען פערשוואונדען געווארען. ביי דער בלייכהייט פון איהר פנים זענען די אויגען אויסגעקומען נאך שווארצער און טיפער. ביי דער טרויעריגקייט פון איהר פנים, האט זיך אין די אויגען אפגע־שפיגעלט א ים פון אומעט, אבער צוזאמען דערמיט האט אין זיי געברענט עפ'ס אנ'אומרוהיג פייערל וועלכעס האט אנגעזאגט שטורם. זי האט זיך אויס־געגלייכט אזוי ווי צום אנגריף, און איהר פיגור איז אויסגעקומען נאך העכער, ווי זי איז אין דער ווירקליכקייט געווען.

— רבי, איך בין נישט צו יונג. איך האב אויפגענומען אין זיך אלע וועהטאגען פון מיין פאלק. מיטאמאל האב איך אין זיך דערפיהלט דעם גרוי־סען כוח פון איינשטעלען זיך פאר'ן פאלק. און אפשלאגען די אנגריפען, וועלכע ווערען אויף דעם פאלק געמאכט. כ'האב דערפיהלט אין זיך דעם מוט צו ברענגען זיך אלס קרבן פאר די יודען. אויב דאס וועט נאר נויטיג זיין. כ'פיהל אין זיך די בעשטימונג פון דער השגחה, אז איך זאל זיין דער שליח פון אונזער ערה, און אפשר פאר דעם גאנצען כלל ישראל. פארוואס, זאגט מיר רבי, פארוואס ווילען מיך אלע אפשטויסען פון דער דאזיגער מיסיע? פארוואס ווילען זיי ביי מיר אפ־שוואכען דעם כוח, וואס כ'האב אקארשט דערפיהלט אין מיר. איהר רבי, דארפט דאס נישט טון.

(המשך קומט)

האנדווערקעריי און האנדעל

אויף דער וואך

וואס האט בעוויזען די קאנפערענץ פון די קאאפעראטיוון פון דער לאדזער וואיעוואדזשטווע

דער קריזיס וואס די קאאפעראטיווע בעוועגונג האט איבערגעלעבט אין פערלויף פון די לעצטע יאהרען, האט נישט ביי איין קאאפעראטיווען טוער ארויסגערופען גאר פעסימיסטישע שטימונגען. צי וועט מעגליך זיין צו דערהאלטען די יודישע קרעדיט קאאפעראציע אהן דער צענטראלער באנק, אהן א צופלוס פון נייע קרעדיטען, ביי א כסדר'דיגען אפפלוס פון די „פאנדיישן"־געלדער? צי וועט דער הערשענדער ווירטשאפטליכער קריזיס, די געוואלטיגע פעראראמונג פון דער יודישער בעפעלקערונג נישט ברענגען צו נייע קאטאסטראפעס? צי וועט דער אום־צוטרוי צו די קאאפעראטיווע בענק, וואס האט בעהערשט די סוחרישע קרייזען, נישט דערפיהרען צו א רואין און אפשר ליקווידאציע פון דער בעוועגונג?

וויפיל מאל איז אונז אויסגעקומען, סיי אויף די ערטער אין די קאאפעראטיוון, סיי אויף די שפאלטען פון אונזער צייטשריפט צו בעקעמפען דעם דאזיגען פעסימיזם, צו בעווייזען, אז די אביעקטיווע סיבות פון די קאטאסטראפעס גיבען קיין שום גרונט נישט פאר אזעלכע געדאנקען. פערקעהרט, וואס מעהר מיר שטודירען און בעקוקען זיך מיט דער פערגאנגענהייט, אלץ טיפער און שטארקער ווערט אונזער איבערציוגונג, אז די קנאפע צוויי צעהנדליג יאהר פון דער בעגייטער נאך דער וועלטמלחמה קאאפעראטיווער ארבייט האבען געלאזט טיפע ווארצלען אין די יודישע מאסען, האבען די יודישע קרעדיט־קאאפעראציע געמאכט פאר א בעשטאנד־טייל פון יודישען עקאנאמישען לעבען.

דארפען מיר נאך א בעסערען בעווייז דערויף, ווי דער בעריכט, וואס מיר האבען אויסגעהערט וועגען דעם צושטאנד פון אונזער בעוועגונג אויף דער לעצטער זיצונג פון ראט פון פערבאנד פון יודישע קאאפעראטיוון דעם 15. מערץ? אין די יאהרען פון העכסטען אויפשטייג האבען די אומזאץ־קאפיטאלען פון אלע אונזערע קרעדיט־קאאפעראטיוון בעטראפען בערך 100 מיליאן זל. און ארומגענומען קנאפע 200 טויזענד מיטגלידער. און איצט, נאך די אלע קלעפ וואס די בעוועגונג האט בעקומען, געפינט זיך נאך אין אומזאץ ביי די טעטיגע קאאפעראטיוון העכער 50 מיליאן זל. פון וועלכע עס געניסען 120 טויזענד מיטגלידער. מען דארף נעהמען אין בעטראכט, אז 50 מיליאן זל. אין יאהר 1936 האבען נישט קיין קלענערע ווירטשאפטליכע בעדייטונג ווי 100 מיליאן אין יאהר 1930—1931. נאך וויכטיגער איז, וואס די רעזולטאטען פון קריזיס פערשווינדען אלץ גיכער. מען הערט שוין נישט מעהר וועגען אומערווארטעטע איינברוכען פון קאאפעראטיוון, עס זענען פערשוואונדען די אנקלאגעס אויף די איינצעלנע קאאפעראטיוון און עס פיהלט זיך א בפירוש'ע סטאביליזאציע און אפילו א זיכערער הגם לאנגזאמער וואוקס פון דער בעוועגונג.

מיט צופרידענקייט קענען מיר פעסטשטעלען, אז די בעוועגונג האט ריכטיג אפגעשאצט די אמת'ע סיבות פון קריזיס און ארויסגעצויגען די געהעריגע קאנסעקווענצען. מיר זעהען, ווי אין שטעט, וואו עס זענען געפאלען קאאפעראטיוון, ווי מ'האט זיי אין די שטעט גערופען „ריזען־אינסטיטוציעס" מיט הונדערטער טויזענטער זלאטעס איגענע קאפיטאלען מיט מיליאנען וקלאדען, האבען זיך געפונען מענשען, וועלכע האבען געוואגט צו בויען נייע קאאפעראטיוון, מיט קליינע קאפיטאלען אבער מיט פעסטע מאראלישע פונדאמענטען. און וואו עס האבען זיך נאר געפונען די ענטשפרעכענדיגע געזעלשאפטליכע טוער, מענשען, וואס האבען אנ'אויפריכטיגען און געזעלשאפטליכען צוגאנג צום פראבלעם פון קאאפעראטיווען קרעדיט, ענטוויקלען זיך די נייע אינסטיטוציעס, פערנעהמען זיי אלץ גיכער אינם ווירטשאפטליכען לעבען דאס פוסטע ארט פונם אונטערגעגאנגענעם קאאפעראטיוו.

עס גייט א פראצעס פון סיסטעמאטישען ווידער־אויפבוי פון די אונטערגעגאנגענע אינסטיטוציעס. פון עקשנות'דיגען קאמף פארן איינהאלטען די איין מאל דעראבערטע פאזיציעס, פאר א וויטערדיגער קאנצענטראציע פון די יודישע געזעלשאפטליכע קאפיטאלען, כדי זיי ווידער צו פערווענדען פאר דער יודישער ווירטשאפט, וועלכע קעמפט מיט אזא מסירת־נפש פאר איהר קיום.

די רעזולטאטען בעווייזען, אז ס'איז נישטא קיין ארט פאר פעסימיסטישע שטימונגען. פערקעהרט. א ווילענסקראפט, דיקטירט פון דעם פרימיטיווסטען שטרעבען צום לעבען און זעלבסטדערהאלטונג פון די יודישע מאסען, בעשטראהלט די הונדערטער קאאפעראטיווע טוער אויף די ערטער, גיט זיי צו מוט און ענערגיע צו זייער אפפערוויליגער קאאפעראטיווער ארבייט. דער דאזיגער גייסט איז דער וויכטיגסטער קאפיטאל פון יעדער געזעלשאפטליכער שטרעבונג, דאס גיט אונז צו מוט און זיכערקייט אין דערפאלג פון אונזער ארבייט.

א בולט'ער אויסדרוק פון דער ראדיקאלער ענדערונג פון דער פסיכיק פון דער בעוועגונג איז די קאנפערענץ פון די קאאפעראטיוון פון דער לאדזער וואיעוואדשאפט געווען. גענוג געווארט אויף אויסערליכער הילף, גענוג געווען פערזונקען אין די אפאטישע שטימונגען. די קאאפעראטיוון פון דער לאדזער וואיעוואדשאפט זענען זיכער נישט די איינציגע, וואס האבען געוויטאגט איבער דער לאגע פון דער בעוועגונג פאר די לעצטע יאהרען, זיי זענען אבער געווען די ערשטע, וואס האבען נאכן איבערברוך אויפגעהויבען די קאאפעראטיווע פאהן, הויך אויסגערופען דעם אלטען און שטענדיג נייעם קאאפעראטיווען לאזונג „איינער פאר אלע און אלע פאר איינעם" און מיט איגענע כוחות צוגעטראטען צוריק אויפבויען די איינגעבראכענע שוועסטער־אינסטיטוציעס.

אין א צייט פון אומפערגלייכליכער אנטיסעמיטישער באיקאט־העצע, אין א צייט פון סיסטעמאטישען און פלאנמעסיגען בערויבען די יודישע בעפעלקערונג פון איהר פרנסות, אין א צייט פון פשיטיק, זאגוראוו און ד. גל. וועט דער דאזיגער רוח זיכער אפהילכען אין דער גאנצער בעוועגונג. און עס וועט זיך אנהויבען א ברייטע אקציע נישט נאר פון פערפעסטיגען די פערבליבענע און טעטיגע קאאפעראטיוון, נאר אויך פאר צוריק אויפלעבען די אנגעוואוירענע אינסטיטוציעס, פאר צוריק דעראבערן די אפגעפלאסענע מיליאנען אומזאץ־מיטלען, פאר ארייגציהען אין אונזער בעוועגונג די גאנצע יודישע בעפעלקערונג.

די יודישע קרעדיט־קאאפעראציע איז אריין אין א נייער פאזע פון ענטוויקלונג.

א. שמויש

נאך נישט אויפגעקלערט געווארען אלע ספקות

וועגען ריטשאלט-שטייער פון אומזאץ

די וואך איז אין צענטראלען קליינהענדלער פעראיין, פאמארסקא 15, ארומגערעדט געווארען די פראגע וועגען אומזאץ־שטייער אין פארם פון ריטשאלט פאר קליינע צאהלער.

די פעראָרדנונג וועגען ריטשאלט זעהט פאר 26 גרופען פון וועלכע די לעצטע בעטרעפט — די שטייער־סומע 7,50 ג. פון א אומזאץ ביז 50,000 ג. זען די שטייער־אמטען האבען זיך גענומען צום אויסמעסטען דעם ריטשאלט, האט די צווייטע אינסטאנץ פעראָרדענט אנצואווענדען בנוגע א האנדווערקער 1,5 פראצ. סטאווקע און סוחרים 1,7 פראצ. אזוי אז די גרעסטע גרופע פאר סוחרים איז געווען ביז 45,000 ג. און וואס איז בעטראכט געווארען פאר אן עוולה.

די ווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס האבען אונטערגענומען שריט, און א דאנק דעם, האבען די שטייער־אמטען בעקומען א אויפקלערונג (ערשט פאריגע וואך) אז בנוגע דעם ריטשאלט דארף אנגעווענדעט ווערען נאר 1,5 פראצ. און נישט 1,7 פראצ. אלע שטייער־צעטלען זענען שוין פונאנדערגעשיקט געווארען, דעריבער האבען די, וואס האבען אפגעגעבען רעקורסען (וויאסקעס) און זענען ערלעדיגט געווארען נאך'ן דערהאלטען די דערמאהנטע קלערונג און גענאסען פון דעם און דעם פערקלענערט, די אלע אבער וועלכע זענען פריהער ערלעדיגט געווארען, אדער אינגאנצען נישט אפגעגעבען קיין רעקורס, בע'עוולה'ט געווארען.

אין צוזאמענהאנג מיט דעם האט דער ... לער קליינהענדלער־פעראיין אנגענומען ... עוולה צו פערריכטען און די שטייער־סומ... מאטיש פערקלענערען.

וועגען העכערן די פראוויזיע פון פאסט-מארקען-פערק...

די ווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס פון לאדזער קרייז האבען זיך געווענדעט צו דער לאדזער האנדעלס־קאמער מיט דער ביטע אונטערצושטיצען זייער בעמיהונגען צו העכערן די פראוויזיע, וועלכע די פאסט גיט פאר פערקויפען פאסט מארקען. די פעראינטערעסירטע בעגרינדען זייער פאדערונג דערמיט, וואס די ביז איצטיגע פראוויזיע אין דער הויך פון 1 פראצענט, גיט נישט נאר דעם פערקויפער קיין שום פערדינסט, נאר דעקט נישט זעהר אפט די שאדענס, וועלכע ענטשטעהען צוליב דעם, וואס א מארקע ווערט צופעליג צוריסען אדער ווערט קאליע צוליב אטמאספערישע בעדינגונגען א. אז. וו. אין קאנסעקווענץ דערפון זאגען זיך די געוועלבער אפ צו פערקויפען פאסט־מארקען, וואס ליגט נישט אין אינטערעס פון דער פאסט און אויך נישט פון קליענט.

אין צוזאמענהאנג דערמיט האט די לאדזער האנדעלס־קאמער ארויסגעזאגט איהר מיינונג ... בעלאסטען די געוועלבער מיט פערקויפ... מארקען, ביי וועלכע זיי פערדינען גאר ... אן עוולה. צוליב דעם האלט די האנדעלס... אז די דערמאהנטע פראוויזיע דארף בעדי... העכערט ווערען.

דעוויזען-בעגרענצונגען און אינוועסטיציע-ארבייט

קענען ברענגען צו אנ'אויפלעבונג אין לאנד

אין לעצטען ראפארט פון מלוכהשען אינסטיטוט אויסצופארשען די ווירטשאפטליכע קאניונקטור ווערט געגעבען אנ'אויספיהרליכער בעריכט איבער דער איצטיגער ווירטשאפטליכער קאניונקטור. אין דעם ראפארט ווערט פעסטגעשטעלט, אז די קויפ־קראפט פון דער בעפעלקערונג איז געווארען בעסער אין די לעצטע חדשים. דאס איז צו פערדאנקען די אקציע פון דער רעגירונג צו פערבילליגערן די פרייזען. די וויטערדיגע פערבעסערונג פון דער ווירטשאפטליכער לאגע אין פוילען איז אין א גרויסער מאס אפהענגיג דערפון ווי אזוי מ'וועט אויספיהרען די פעראָרדנונג וועגען די דעוויזען־בעגרענצונגען און ווי אזוי עס וועלען דערויף רעאגירען די בעזונדערע צווייגען פון דער ווירטשאפט. די לאגע ... אפהענגיג פון דער מאס אינוועסטיציע־... וואס די רעגירונג וועט דורכפיהרען. מען ... בען, אז דאס אליין דארף פערגרעסערן ... פון דער פראדוקציע, וואס וועט געק... ברענגען אנ'אלגעמיינע אויפלעבונג אין ל...

וואו איז די איניציאטיוו פון די יודישע האנדווערק...

אויפ'ן געביט פון ווירטשאפטליכער ארגאניזאציע?

אין „פאלסקא גאספאדארטשא", ארגאן פון האנדעלס־מיניסטעריום, בעהאנדעלט ק. סאקאלאווסקי, נאטשעלניק פון דער אפטיילונג פאר האנטווערק אין מיניסטעריום, די פראבלעמען פון די ווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס פארן האנדווערק אין פוילען.

דער מחבר שטעלט פעסט, אז אלע ביז־אהעריגע פרואוון צו ארגאניזירען די האנדווערקער אין האנדעלס־געזעלשאפטען פארן איינקויף אדער פערקויף אדער פאר דער געמיינזאמער אויסנוצונג פון מאשינען האבען זיך נישט איינגעגעבען. עס האבען אדער געפעלט די נויטיגע קאפיטאלען, אדער די מיטגלידער האבען נישט געהאט קיין צוטרוי איינע צו די אנדערע, אדער די לייטונג איז געווען אומפעהיג אדער בעגאנגען מיסברויכען. איצט זאל זיך די לאגע האבען געענדערט.

„אין פערלויף פון די לעצטע פינף קווארטאלען (דערין ערשטער קווארטאל פון לויפענדיגען יאהר) זענען ביי דער טעטיגער מיטהילף פון דער האנדווערקערישער זעלבסטפערוואלטונג געגרינדעט געווארען העכער 30 קאאפעראטיוון, דערפון בערך א העלפט אין די מזרח־ראיאנען. דאס זענען דער עיקר קאאפעראטיוון פארן איינקויף פון רויהשטאפען אדער פאר אפזאץ. עס האבען זיך ארגאניזירט אין די קאאפעראטיוון סטאלארעס, מאקערס און שניידערס, אין א קלענערער צאהל שוסטערס, קצבים, וואורשטען־מאכער און צוקערניקעס... די קאאפעראטיווע אקציע האט זיך קוואנטיטאטיוו שטארק א ריס געטאן פאראויס, נאר זי ענטוויקעלט זיך פאמעלעך, ווייל די פינאנצען זענען שוואכע, די ביז־אהעריגע פרעצעדענטען גיבען נישט צו קיין מוט און כמעט אומעטום פעהלען דערפאהרענע און געהעריגע מענשען. דערפאר האט מען אויך נישט קיין חשק צו שאפען פראדוציר־קאאפעראטיוון, וועלכע פערבייטען אייגענטליך דעם אינדיווידועלען ווארשטאט".

העכער 30 קאאפעראטיוון פאר האנדווערקער זענען ארגאניזירט געווארען אין פערלויף פון די לעצטע 15 מאנאטען, און דאס בעדייט פאקטיש, אז עס זענען געשאפען געווארען העכער 30 ווירטשאפטליכע ארגאניזאציעס פאר דעם נישט־יודישען האנדווערק. ווארום אין די קאאפעראטיוון, וועלכע ווערען געגרינדעט מיט דער הילף פון די האנדווערקער־קאמערן, ווערען יודען נישט ארייגענומען. אט, למשל דערציילט „רעמעסלא אי פשעמיסל", יודישער האנדווערקער ארגאן אין קראקע:

„דעם 13. מערץ האבען דער פרעזי... האנדווערקער־קאמער ד"ר יאהאדא ... און דער רעפערענט פון דער קאמער מגר. ... סקי ארומגערעדט אויף א פערזאמלונג די ... דעם פאך פון שוסטער און קאמאשען... דער דיסקוסיע איז בעשלאסען געווארען ... שוסטער־קאאפעראטיוון. די האנדווערק... וועלכע האבען גערופען די פערזאמלונג, ... געפונען פאר נויטיג איינצולאדען אויך ... פון די יודישע שוסטער".

וואו־זשע זענען די יודישע האנדווערק... אין זייער איניציאטיוו אויף דעם געביט ... שאפטליכער ארגאניזירונג?

—*—

בענייט די טעטיגקייט פון דע...

גראפישער קארפאראציע

אין צוזאמענהאנג מיט דעם צייטווייליגען אפשטעלען די טעטיגקייט אינ'ם ביורא אנצונעהמען ארבייט פון אגענטען, וועלכעס האט עקזיסטירט ביי דער קארפאראציע פון דער גראפישער אינדוסטריע, האט די פערוואלטונג אויף איהר לעצטער זיצונג בעשלאסען, אז דער סעקרעטאריאט פון דער קארפאראציע זאל זיין טעטיג 3 מאל אין דער וואך, מאנטאג, דינסטאג און דאנערשטאג פון 7—9 אין אוונט, און עס וועלען דארט ערלעדיגט ווערען אלע ענינים פאר די מיטגלידער אין די פערשידענע אפיציעלע אמטען.

א חוץ דעם איז די קאמיסיע, וועלכע האט זיך פערנומען מיט'ן צונויפזאמלען די וועקסלען, אפגעגעבען א בעריכט, פון וועלכען עס איז צו זעהען, אז א גרויסער טייל מיטגלידער, וועלכע דרוקען פאר אגענטען בעמיהען זיך, אז דאס ביורא זאל זיי אמשנעלסטען צוריק אנהויבען איהר טעטיגקייט, ווייל ערשט איצט זעהען זיי, ווי נויטיג דאס ביורא איז געווען. די דאזיגע פראגע איז דעריבער ברייט דיסקוטירט געווארען און צום סוף איז די פערוואלטונג געקומען צום אויספיהר, אז כל זמן עס וועלען נישט זיין צוזאמענגענומען וועקסלען פון צוויי דריטעל מיטגלידער קען דאס ביורא דער... בענייען איהר טעטיגקייט, און צו דעם ... טאקע די פערוואלטונג בעשלאסען אין ד... סטער צייט צונויפצורופען אנ'אויסערא... אלגעמיינע פערזאמלונג. וואו דער דאז... זאל גענוי בעטראכט ווערען און ערש... זאל אנגענומען ווערען דער דעצידירענדע...

אויף דער דאזיגער זיצונג איז אוי... געשטראכען געווארען דער פאקט, וואס ... פליסען אריין א סך מעלדונגען וועגען ... טען צווישען די מיטגלידער. נאך א גע... טראכטען די דאזיגע מעלדונגען האט זי... ויזען, אז כמעט אין אלע פאלען ווערען ... גערימטען גרופען אויסצוגלייכען סכס... אונעהרליכער קאנקורענץ. וואו די מיטגל... קאליע די פרייזען ביי דער קונדשאפט, און ... א גענויער קאלקולאציע ווייזט זיך ארויס... ארבייט פשוט בחנם.

די פערוואלטונג שטעלט זיך טאקע ... אויפגאבע דעם דאזיגען ענין אין דער נ... צייט צו רעגולירען.

לייגט אויפמערקזאם די נאכ...

אויף לאקאל-שטייער

צי זיי זענען פערעכענט לויט'ן רעדוצירטען דירה-געלט

די שטייער־אמטען שיקען שוין פונאנדער די שטייער־צעטלען אויף לאקאל־שטייער, דעריבער דארפען די שטייער־צאהלער גוט אכט געבען, צי די 15 פראצ. אדער 10 פראצ. זענען גערעכנט געווארען אראפגערעכנט פון דירה־געלד, ספעציעל אכט דארפען לייגען די וואס פיהרען א האנדווערקער אדער אינדוסטריע ווערקשטעל, ווייל פון לאקאל... זענען בעפרייט לאקאלען (אינגאנצען אדער ...) פערנומען דורך אינדוסטריע א בעטריבען... דעריבער א האנדווערקער פערנעהמט ... פון וועלכע 2 בענוצט מען אויף א ווא... ווערען בלויז 3 שטובען בעשטייערט.

די „אובעזפיעטשאלניע“ האט פערשפילט דעם פראצעס
מיט די דאקטוירים גוראלסקא, ראזענבערג און רוזשאנער

(א) נעכטען האט דאס קרייז־געריכט פערעפענט־ליכט דעם אורטייל אין ציוויל־פראצעס פון די גע־קינדיגטע דאקטוירים פון דער אובעזפיעטשאלניע.

דעם 1 יאנואר 1935 האט די אובעזפיעטשאל־ניע געקינדיגט די פאסטעמס פון א רייה דאקטוירים מאטיווירענדיג דאס מיט דער רעארגאניזאציע פון דער הייל־אפטייל.

צוליב דעם, וואס די געקינדיגטע דאקטוירים האבען נישט בעקומען די ענטשעדיגונג, וועלכער איז פארגעזעהן אינם אפמאך צווישען דער אובעזפיעטשאלניע און דעם דאקטוירים־פעראבאנד און געמליך איין חודש געהאלט פאר יעדען אפגעארבייטען יאהר, האבען 3 דאקטוירים, אננא גוראלסקא, גזשעגאזשעוש ראזענבערג און הענריק רוזשאנער זיך געווענדעט צום ארבייטס־געריכט וועגען צומשפט'ן ענטשעדיגונג פון דער אובעזפיעטשאלניע פאר ד־ר. גוראלסקא 8251 זל., פאר ד"ר ראזענבערג 8160 זל. און פאר ד"ר רוזשאנער 3.900 זל.

אין דער ערשטער אינסטאנץ האט דאס ארבייטס געריכט זיך ערקלערט פאר נישט קאמפעטענט צו משפט'ן אין דעם פראצעס, די ארוואקאטען גאט־ליב און זאובערמאן האבען אפעלירט צום קרייז־געריכט געגען דער דעציזיע פון ארבייטס־געריכט. דאס קרייז־געריכט האט געפסק'נט אז דאס אר־בייטס־געריכט איז יא קאמפעטענט צו משפט'ן דעם ענין.

דער פראצעס איז דעריבער פארגעקומען אין ארבייטס־געריכט וועלכעס האט אפגעווארפען די תביעה פון די דאקטוירים.

די דאקטוירים האבען אפעלירט צום קרייז־גע־ריכט און נעכטען איז ארויסגעטראגען געווארען דער אורטייל, לויט וועלכען ס'איז צוגעמשפט גע־ווארען פאר ד"ר גוראלסקא 8251 זל. ענטשעדיגונג און 1077 זל. געריכטס־קאסטען, פאר ד"ר ראזענ־בערג 8160 זל. און 1005 זל. געריכטס־קאסטען און פאר ד"ר רוזשאנער 3900 זל. און 593 זל. גע־ריכטס־קאסטען מיט ציגזען פון 1 אפריל 1935.

די אובעזפיעטשאלניע טוט אפ א קאסאציע.

לאדזער אינדוסטריעלער און זיין פרוי
אויף דער בעשולדיגונגס־באנק
אונטערן פארוואורף פון פאלש בעשולדיגען א היגען אדוואקאט

(א) נעכטען האט אין קרייז־געריכט געזאלט פאר־קומען דער פראצעס, וועלכער איז בשעתו געווען זעהר בעריהמט צוליב דעם, וואס אין דעם ענין איז געווען פערמישט דער לאדזער אדוואקאט וואיטשעך מיסאלא.

די בעשולדיגונגס־אקט האט פערנומען דער רעמאלסדיגער בעשולדיגער, דער לאדזער אינדוס־טריעלער שלמה ליטראווסקי.

אין יאהר 1932 איז דער פירמע ליטראווסקי ערקלערט געווארען אנ'אומפאדקאשטש". אלס צייט־ווייליגער סינדיק איז בעשטימט געווארען דער אד־וואקאט וואיטשעך מיסאלא, דער סינדיק האט בע־שטימט אלס לייטער פון דער פאבריק א געוויסען וויינער.

אין דער צייט וועגן ארוו. מיסאלא האט פערוואל־טעט מיט דער פאבריק, האבען די אייגענטימער שלמה און זיין פרוי דבורה ליטראווסקי אנגעגע־בען אנ'אנקלאגע און דער פראקוראטור, אז ארוו. מיסאלא צוזאמען מיט ווינער האבען גענומען פאר זיך סחורות, מאשינען און מזומנים פון דער פאב־ריק אויף א סומע פון 240 טויזענד זל.

אין צוזאמענהאנג מיט דער דאזיגער אנקלאגע האט די פראקוראטור אונטערגענומען אנ'אויס־פארשונג און גלייכצייטיג איז ארוו. מיסאלא איינ־געזעצט געווארען אין טורמע, וואו ער איז געבליבען א געוויסע צייט. די גענויע אויספארשונג האט פעסט געשטעלט, אז ליטראווסקי'ס בעשולדיגונג האט קיין שום גרונד נישט, דעמאלט איז ארוו. מיסאלא בע־פרייט געווארען און אנשטאט דעם איז ארעסטירט געווארען ליטראווסקי. די רעוויזיע, וואס איז גלייכ־צייטיג אדורכגעפיהרט געווארען ביי ליטראווסקי'ן אין דער פאבריק און אין דער וואוינונג האט ענט־פלעקט, אז ער האט געפיהרט צווייערליי ביכער: איי־נע, וועלכע האבען ארויסגעוויזען די ווירקליכע אומ־זאצען און אנדערע פיקטיווע, וועלכער ער האט צו־געשטעלט דער פראקוראטור און וועלכע האבען גע־דינט אלס בעשולדיגונג געגען דעם ארוו. מיסאלא.

אלס רעזולטאט פון דער דאזיגער אויספארשונג זענען ליטראווסקי מיט זיין פרוי צוגעצויגען געווא־רען צו פעראנטווארטליכקייט פאר בעוואוסטזיניגער פאלשער בעשולדיגונג.

אויף די נעכטיגע געריכטס־פערהאנדלונגען האבען די אדוואקאטען דענישעווסקי און ביליק פאר־געשטעלט א בעשייניגונג, אז דבורה ליטראווסקי איז קראנק און ליגט אין שפיטאל, צוליב דעם האבען זיי געבעטען אפלעגען דעם פראצעס. דאס געריכט איז נאכגעקומען די ביטע און דער פראצעס איז אפ־געלעגט געווארען.

שווערע שטראף פון 5 יאהר טורמע
פאר אנגעבען זיך אלס לייטער פון דער שטאט־פערוואלטונג און אפנארען ארבייטסלאזע

(א) אין קרייז־געריכט איז נעכטען פארגעקו־מען דער פראצעס געגען זיגמונט גאלץ, וועלכער האט זיך אנגעגעבען אלס טעכנישער לייטער פון דער שטאט־פערוואלטונג און אזוי ארום אפגעפירט פערשידענע מענשען, צוזאגענדיג זיי צוגעבען פאס־טענס אין דער שטאט־פערוואלטונג. אויף דעם אופן האט ער אויך בעשווינדעלט א געוויסען הובא קאהן און מיעטשיסלאוו צאבאנסקי, יוען די דערמאהנטע האבען געזעהן, אז זיי זענען געפאלען אלס קרבנות פון גאלצן און נישט קענענדיג צוריק בעקומען זייער געלד האבען זיי איהם צוגעשטעלט אנדערע בעלנים אויף פאסטענס, וועלכע האבען געגעבען געלד און אזוי ארום האבען זיי ארויסבעקומען זייערע איינגע־צאהלטע געלדער.

צוליב דעם איז א חוץ גאלצן אויך צוגעצוי־גען געווארען צו פעראנטווארטליכקייט קאהן און צאבאנסקי.

דאס געריכט איז ארויסגעגאנגען פון דער הנחה, אז גאלץ איז א גאטארישער פערברעכער און איהם אויסגעמאסטען א זעהר שווערע שטראף פון 5 יאהר טורמע. קאהן איז פערמשפט געווארען אויף 8 חדשים און צאבאנסקי איז פרייגעשפראכען געווארען.

—*※*—

די שטרייק־בעוועגונג
אונאויפהערליכע אקופאציע־שטרייקען

(א) צוליב קאנפליקטען וועגען ארבייטס־לוין זענען ווידער אויסגעבראכען א רייה אקופאציע־שטרייקען.

אין יאריש'ס פאבריק פיהרען אנ'אקופאציע־שטרייק 200 ארבייטער. די ביזאיצטיגע אונטער־האנדלונגען זענען געבליבען אהן ערפאלג.

אין גייזענבערג'ס פאבריק, זאגאיניקאווא 29 פערנעהמען די מוירען פון דער פאבריק 157 ארבייטער.

אין קאשוב'ס פאבריק פאמארסקא 69 פיהרען אנ'אקופאציע־שטרייק 120 ארבייטער.

אויך אין דער פירמע „נאפענד“ פערנעהמען 120 ארבייטער די מוירען פון דער פאבריק.

Dr.
Wołkowyski
ציגעל־גאס 11, טעל. 238-02
ספעצ. פאר טריפער, סיפיליס און הויט־קראנקה.
בעהאנדלונג פון מענער־שוואכע
נעמט אן פון 8—11 בייטאג און 4—9 אוונט.

Dr. med. L. Berman
צעגעלניאנא 15, טעל. 149-07
ספעציעל־ארצט פאר מענער - שוואכע־בע־האנדלונג און טעקסועלע בעראטונג
נעמט אן פון 8—11 און פון 4—8 אוונט.
זונטאג פון 9—1 פארמיטאג.
פאר אונבעמיטעלטע — לעטשניצע־פרייזען

טעאטער „ראזמאיטאשטשי“
ציגעל = גאס 27. טעל. 25=112.
דיר.: דוד צעלמייסטער.

לעצטע 3 טעג!
פריינזען רעדוצירט!
גאסטשפילען פון קליינקונסט־טעאטער
קינסטל. אנפ.: — מ. בראדערזאן
„אראראט“
היינט, דינסטאג, 9 אוונט — דער סענסאציאנעלער פראגראם א. נ.
„א וועלט מיט נסים“
מיט דער פאראדיע אויף „יאשע קאלב“.
רעזשי: ש. דזשיגאן און י. שומאכער.
דער ענסעמבל (לויט א. ב.): ה. גראסבערג, מ. ראפעל, שיינע מרים, ש. דזשיגאן, וול. גאדי, סאם היאר, מ. אפענהיים, מ. פולאווער, י. שומאכער. קאנפעראנסיער: וול. גאדיק.
דירעגענט: ד. בייגעלמאן. בינע־לייטער: ב. שווארצשטיין.

קהלה האט געעפענט א ניי מאדערן עופות־שעכט־הויז אויף זאכאדניא גאס

מיר האבען שוין מיטגעטיילט אז צוליב היגיענישע טעמים האט די סאניטאר־מאכט געשלא־סען דאס עופות שחט הייזעל אויפ'ן גרינעם מארק.

אין שייכות דערמיט האט די קהלה פערוואל־טונג אויפ'ן קהלה'שען פלאץ זאכאדניא 58 אויס־געבויט א ניי שחט הייזעל—איינגעריכטעט לויט דער מאדערנסטער טעכניק און אין הסכם מיט די סאניטארע פארשריפטען.

נעכטען איז אויפ'ן ארט פארגעקומען א קאמיסיע פון מאגיסטראט וואס האט אויסגעדרוקט איהר אנערקענונג פאר דער סאניטארער און היגיענישער איינארדנונג און תיכף דערויף האט אויך דעפ. מינצבערג אדורכגעפיהרט די עפענונג פון שחט הויז, וואו ס'קומט פאר פון היינט אן די עופות שחיטה.

2 לאדזער פראוואקאטארען
געפונען זיך אין דער פערעפענטליכטער ליסטע

אין צוזאמענהאנג מיט'ן פערעפענטליכען די ליסטע פון פראוואקאטארען פון דער ג. רוסישער אכראנע, וועלכע איז בעארבייט געווארען אויפ'ן יסוד פון ארכיוו וועלכער איז ארויסגעגעבען געווא־רען פוילען דורך רוסלאנד, געפינען זיך צווישען די 200 נעמען 2 נעמען פון לאדזער, דאס זענען: שרה לאנדאו, וועלכע האט געפיהרט איהר ארבייט, אונטער די פסעוודאנימס „דזשיקא“ און „מילא“. זי האט געפיהרט איהר פראוואקאטארישע ארבייט אין „בונד“ זי האט בעקומען דערפאר 40 רובעל א חודש.

דער צווייטער וועלכער פיגורירט אין דער דאזיגער ליסטע אלס לאדזער, איז דער דענטיסט אדאלף זשאדיעוויטש, וועלכער האט געארבייט אין דער לאדזער אכראנע פון אקטאבער 1908 י. פאר 25 רובעל א חודש, און האט אינפארמירט וועגען דער טעטיגקייט פון די יודישע ארגאניזאציעס.

[...] ארץ־ישראל
[...]ליגע רייזעס, גוטע בעדינגונ־[...] פינקטליכע בעהאנדלונג.
[...] ווין 28 מאי פון 75 זל.
[...] 7 ימים אויף „קאשטשושקא“
12/6 פון 400 זל.
[...]לענדישע הנחה־פעסער קיין עסטרייך, [...]שעכאסלאוואקיי און יוגאסלאוויען.
[...]פטעהערשאפט פון „אינטוריסט“ אויספלוגען קיין רוסלאנד.
[...]נפארמאציעס ערטיילט
ראס יודישע רייזע־בורא
Union Lloyd
PIOTRKOWSKA 42,
telefon 107-87

פאבאר 1915

[...] דינסטאג, דעם 19 ר. ח. דארפען זיך שטע[...] פאבאר:

[...] דער פאבאר - קאמיסיע נומער 1 (פיעראצ־[...] 18) די מיליטער־פליכטיגע פון יאהרגאנג [...]אס וואוינען אין 3 קאמיסאריאט און זייע־[...]מיליען־נעמען הויבען זיך אן מיט די אותיות

S, Z

[...] דער פאבאר־קאמיסיע נומער 2 (פעטריקאר־[...]), וואס וואוינען אין 4 קאמיסאריאט אויף [...]

F, G, H, I, J

[...] דארפען זיך שטעלען פאר דער קאמי־[...] 1 פון 5 קאמיסאריאט אויף די אותיות

A, B

[...] דער קאמיסיע נומער 2 פון 7 קאמיסאריאט

K, L, Ł

[...]וים איז טייערער געווארען
[...] וועט אויך פלייש טייערער ווערען

(א) היינט וועט אין דער סטאראסטווע פאר־[...] א קאנפערענץ וועגען העכערען דעם פרייז [...] וואס ווערט פערלאנגט דורך די פליישער.

צוליב דעם וואס איז בעשטעטיגט געווארען [...] פרייז ליסטע אויף ברויט איז פון נעכטען [...] טייערער געווארען ברויט. געבייטעלט ברויט [...] טייערער געווארען פון 25 אויף 28 גר. א קילא.

פלוצלונג געשטארבען

(א) אין דער אייגענער וואוינונג אויף ווואל־[...] 63 איז פלוצלונג געשטארבען דער 64־[...]ר מענדעל סושיטיצקי, דעם טויטען קער־[...] מען שוין געפונען א קאלטען אין בעט. [...] דער דאקטאר פון דער פאגאטאווויע האט [...]שטעלט דעם טויט.

קלאנג־קינא־טעאטער
ZACHĘTA
זגערזשער 26.
היינט און פאלגענדע טעג!
— I —
[...]שטער דראמאטישער סאוויעטישער פילם [...]אס אילוסטרירט די פאסירונגען פון די גאלד־זוכער א. נ.
[...]אלדענער טייך
אין די הויפט־ראלען:
Iwan Nowosielcow
Wiera Tonstowa
— II —
סאלאן־דראמע אויסערגעוועהנליכער טענסאצ. אינהאלט א. נ.
„די רויטע דאמע“
אין דער הויפט־ראלע:
BARBARA STANWICK
נעכסטער פראגראם: „בר־מצוה“
[...]נהויב 4 נאכט. שבת און זונטאג 12 בייטאג.

זאַל
פילהאַרמאָניע
20 נאַרוטאָוויטשאַ 20
טעל. 213-84.

שבת, דעם 23־טן ד. ח. 8.45 אָוונט
מייסטער־קאָנצערט פון
Bronisław HUBERMAN
דער קעניג פון די פידעל־ווירטואָזן
ווי אויך
J. GIMPEL
פּיאַניסט פון וועלט־רוהם.
איינציגער קאָנצערט
בילעטן פאַרקויפט די קאַסע פון פילהאַרמ. פון פרייטיק, ד. 22 ר. ח. 12 בייטאָג וועט די פילהאַרמ.־קאַסע נישט זיין טעטיג. פרייקאַרטן און פּאַספּאַרטוס (א חוץ אַטטל.) אונגילטיק

דעפּעשע פון וואָיעוואָדע ה' האוקע־נאַוואַק

צום פּרעמיער גענ. סקלאַדקאָווסקי

נעכטן האָט דער לאָדזשער וואָיעוואָדע ה' האוקע־נאַוואַק אַרויסגעשיקט צום פּרעמיער און אינערן־מיניסטער גענ. סלאַוואָי־סקלאַדקאָווסקי אַ דעפּעשע מיט פאָלגענדן אינהאַלט:

„כ'האָב דעם כבוד צו מעלדן דעם ה' פּרעמיער אין מיין נאָמען און אין נאָמען פון די מיר אונטערליגענדע אַמטן און דער באַפעלקערונג פון דער לאָדזשער וואָיעוואָדשאַפט, אויסדרוקן פון איבערגעבנקייט און פאַרזיכערונג וועגן דער גרייטקייט צו טראָגן די גרעסטע לאַסטן און ברענגען קרבנות פאַר'ן דינסט און גרויסקייט פון אונזער מלוכה".

פלעק־טיפוס אין לאָדז

וואַנדערנדע בעטלער פאַרשלעפּן די קראַנקהייטן

(א) די סאַניטאַרע מאַכט איז אַלאַרמירט געוואָרן מיט דער ידיעה, אַז אין לאָדז האָט זיך פאַרשלעפּט די קראַנקהייט פון פלעק טיפוס, גלייכציטיג זענען נאָטירט געוואָרן 2 פאַלן פון פלעק־טיפוס אויף זשעראָמסקיעגאָ 67 און זאַוואַדזקאַ 24.

די קראַנקע זענען תיכף איזאָלירט געוואָרן אין ראַדאָגאָשטשער שפּיטאָל, גלייכצייטיג איז אַדורכגעפירט געוואָרן אַ גרינדליכע דעזינפעקציע פון די וואוינונגען, אַלע לאָקאַטאָרן פון די דאָזיגע הייזער האָבן גענומען בעדער.

צוליב דעם וואָס ס'איז פעסטגעשטעלט געוואָרן, אַז דער פלעק־טיפוס ווערט פאַרשלעפּט דורך וואַנדערנדע בעטלער, איז באַשלאָסן געוואָרן צו פאַרשאַרפן די קאָנטראָל איבער די בעטלער וועלכע קומען אין אונזער שטאָט.

אָרגאַניזיר־פאַרזאַמלונג

פון יודישע אַדוואָקאַטן־פאַרבאַנד אין לאָדז

(—) ווי מיר דערוויסן זיך, וועט די טעג פאָרקומען די אָרגאַניזיר־פאַרזאַמלונג פון דער לאָדזשער אָפּטיילונג פון וואַרשעווער יודישן אַדוואָקאַטן־פאַרבאַנד.

ווי באַוואוסט, האָבן די היגע יודישע אַדוואָקאַטן זיך געשטעלט פאַר אַ ציל צו אַנטוויקלען אַ פּראָפּאַגאַנדע אויף צו דערנענטערן די חברישע באַציהונגען צווישן יודישע און קריסטליכע אַדוואָקאַטן.

אַ חוץ דעם האָט זיך דער פאַרבאַנד געשטעלט פאַר אַ אויפגאַבע צו באַשיצן די עקאָנאָמישע און געזעלשאַפטליכע רעכט פון יודישע אַדוואָקאַטן און אַפּליקאַנטן אין לאָדז.

אויף דער פאַרזאַמלונג וועלן קומען פון וואַרשע אָנגעזעענע אַדוואָקאַטן, וועלכע וועלן האַלטן רעפעראַטן וועגן דער געשאַפענער לאַגע אין דער אַדוואָקאַטור.

נאָך די רעפעראַטן וועט פאָרקומען אַ דיסקוסיע, נאָך וועלכער ס'וועט אויסגעוויילט ווערן אַ צייטווייליגע פאַרוואַלטונג פון דער לאָדזשער אָפּטיילונג פון פאַרבאַנד פון יודישע אַדוואָקאַטן אין וואַרשע.

KINO TEATR
MIRAŻ
11 LISTOPADA 16
היינט און פאלג. טעג!
ערשטער פילם פון דער אינלענדישער פּראָדוקציע
אין דער יודישער שפּראַך
„על חטא"
מאָנומענטאַלע דראַמע פון יודישן לעבן.
געשאַפן אויפ'ן גרונד פון אַן אמת'ער פּאַסירונג פון דער וועלט־מלחמה.
אינסצעניזאַציע פון באַקאַנטן דראַמאַטורג י. מ. ניימאַן. אין די הויפּט־ראָלן:
א. מאַרעווסקי
ש. דזשיגאַן
י. שומאַכער
קלאַרא סעגאַלאָוויטש
אויסערן פּראָגראַם: כראָניק P. A. T.
פּרייזן פון די פּלעצער: III פּלאַץ 54 גר.
II פּל. 85 גר., I פּל. 1.09 זל.
באַלקאָן 75 גר.

שרעקליכע אויטאָ־קאַטאַסטראָפע הינטער וואַרשע

לאָדזשער פאַבריקאַנט שווער פאַרוואונדעט

(—) אויפ'ן קראָקאָווער שאָסיי איז נעכטן פאָרגעקומען אַ שרעקליכע אויטאָ־קאַטאַסטראָפע.

אויפ'ן שאָסיי נישט ווייט פון וואַרשאַ האָבן זיך פּלוצלינג צוזאַמענגעשטויסן צוויי אויטאָס, וועלכע זענען געפאָרן אין געגנצד־ריכטונגען.

צוליב'ן צוזאַמענשטויס זענען די אויטאָס צעשמעטערט געוואָרן.

צווישן אַנדערע איז שווער פאַרוואונדערט געוואָרן דער לאָדזשער אינדוסטריעלער פישעל מייזנער.

די פאַרוואונדעטע זענען איבערגעפירט געוואָרן אין וואַרשאַווער שפּיטאָל אין אַ שווערן צושטאַנד.

נייער באַהן־פאָהר־פּלאַן

גילטיג פון 15. מאַי 1936

פאַבריקס־באַהן

9.36 קאָלושקי (קראַקאָ, קאַטאָוויץ)
1.40 פּזשעוואָרסקאַ (דורך סקאַזשיסקאַ)
5.10 קאָלושקי (וואַרשאַ).
6.10 קאָלושקי (טאָמאַשאָוו)
7.05 קאָלושקי
7.39 וואַרשאַ — טאַרפּעדאַ
8.00 וואַרשע דירעקט
8.10 ווירזשבאַ
8.55 קאָלושעק (זונטאָג און חגא פון 31 מאַי)
9.25 (קאָלושקי (קראַקאָ) פון 31 מאַי ביז'ן 29 אויגוסט. אין די חגאות־טעג פון 25 אויגוסט ביז'ן 1 סעפּטעמבער.
10.05 קאָלושקי (וואַרשאַ, קראַקאָ קאַטאָוויץ).
10.32 קאָלושקי (זונטאָג און חגא פון 31 מאַי
11.07 קאָלושקי (סקאַזשיסקאַ, לעמבערג).
12.20 קאָלושקי.
13.30 קאָלושקי אין אַרבייטס־טעג.
14.20 קאָלושקי (וואַרשע)
15.20 סקאַזשיסקאַ — קאַמיענאַ.
15.55 קאָלושקי (אין אַרבייטס־טעג)
16.34 וואַרשאַ — טאָרפּעדאַ.
16.42 קאָלושקי
17.30 קאָלושקי (וואַרשאַ)
18.35 קאָלושקי (אין אַרבייטס־טעג)
19.00 אַנדזשעיעוו (אין חגא פון 31 מאַי)
19.34 וואַרשאַ — טאָרפּעדאַ.
19.40 קאָלושקי
20.45 וואַרשאַ, דירעקט.
22.20 קאָלושקי
23.00 קאָלושקי פון 30 מאַי.

קאַלישער סטאַציע ריכטונג וואַרשאַ

6.15 וואַרשאַ (אינטערנאַציאָנאַלער)
9.50 גלאָבנע (חגאות פון 31 מאַי)
12.17 וואַרשאַ.
14.23 גלאָבנע אין די שול־טעג פון 31 מאַי אויך אין די חגאות).
16.22 וואַרשאַ.
18.15 גלאָווטע (פון 29 מאַי פרייטאָג און ערב־חגאות).
20.25 וואַרשע
23.50 גלאָווגע.

ריכטונג קאַליש

7.28 שעראַדז
8.25 לאַסק (חגאות פון 31 מאַי).
9.14 פּאַבניץ.
10.20 לאַסק (חגאות פון 31 מאַי)
11.22 אָסטראָווע.
14.25 לאַסק
15.34 פּאַבניץ.
17.32 שעראַדז
19.40 אָסטראָווע
22.40 זדונסקאַ־וואָליאַ
0.30 פּאַבניץ — בערלין.

ריכטונג קוטנע

7.22 גדיניע דירעקט
8.38 קוטנע (גדיניע, פּאָזנאַן) פון 20 מאַי ביז 1 סעפּטעמבער.
9.17 קוטנע (פון 15 מאַי ביז'ן 19 יוני און פון 2 סעפּטעמבער ביזן 21 מאַי 1937.
11.40 פּאָזנאַן דירעקט
14.02 אַזאָרקאָוו (אין די שול־טעג).
15.30 קוטנע (גדיניע).
18.38 קוטנע.
19.45 אַזאָרקאָוו (ערב און חגאות)
22.10 גדיניע דירעקט.

ריכטונג קאָלושקי

8.10 קאָלושקי (טאָמאַשאָוו, קראַקאָ קאַטאָוויץ)
21.30 סקאַזשיסקאַ (לעמבערג)

די גענעראַל־פאַרזאַמלונג פון יוד. הויז־בעזיצער־פאַראיין

זונטאָג איז אין לאָקאַל פון פאַראיין (פּעטריקאָווער 10) פאָרגעקומען די יעהרליכע אַלגעמיינע פאַרזאַמלונג פון יודישן הויז־בעזיצער פאַראיין אין לאָדז.

דער פאַראיינס־פאָרזיצער ה' י. מ. ביאַלער עפענט די פאַרזאַמלונג און אין אַ לענגערע רעדע גיט ער איבער די טעטיגקייט פון פאַראיין לטובת די מיטגלידער און בכלל פאַרן הויז־בעזיצער בעשטאַנד וועגן די פאַרשידענע אינטערווענציעס אין דער „איזבאַ סקאַרבאָווי", פינאַנץ־אַמטן, אין פינאַנץ־מיניסטעריום. וועגן די פאַרשידענע הנחות ביי די ביז איצטיגע חובות פון „פּאַראַטקעס" האָט דער פאַראיין פאַרגענומען אַ ברייטע אַקציע, ביים לאָדזשער וואָיעוואָדע, אין מאַגיסטראַט וועגן די פאַרשידענע הנחות ביים בויען נייע הייזער, וועגן ברוק און נייע טראָטואַרן אין פאַרשידענע גאַסן וועגן קאַנאַליזאַציעס־ענינים וכדומה.

די פאַרוואַלטונג האָט פאַרשידענע מעמאָריאַלן אויסגעאַרבייט צו פאַרשידענע אינסטאַנצן א.אַז.וו.

אַלס פאָרזיצער פון דער גענעראַל־פאַרזאַמלונג ווערט דאַן געוועהלט ה' מ. אייזנער.

נאָכדעם ווי דער עהרען־סעקרעטאַר ה' ווענגמייסטער לייענט פאָר דעם פּראָטאָקאָל פון דער פאַראיאָהריגער אַלגעמיינער פאַרזאַמלונג, פּראָטאָקאָל פון דער רעווידיר־קאָמיסיע פון דעם יאָהר, טעטיגקייטס־בעריכט, קאַסע־בעשטאַנד אין דעם בודזשעט פאַרן לויפענדען יאָהר, וועלכע ווערען איינשטימיג אָנגענומען. עס ווערט אויך אויסגעדריקט אַ דאַנק דער אָפּטרעטענדער פאַרוואַלטונג.

דער פאַראיינס־אַדוואָקאַט ה' ש. רייכמאַן האָט דאַן געהאַלטן אַ רעפעראַט א. ד. ט. „אַקטועלע ענינים פון הויז־איינענטימער אינ'ליכט פון געזעץ"

צום סוף זענען פאָרגעקומען די וואַהלען. אין דער פאַרוואַלטונג די ה"ה: י. אייזנער, י. מ. ביאַלער, נ. געלפּאַרד, מ. גאָרדאָן, מ. ח. ווענגמייסטער, י. מ. זדונסקי, ש. שוויאַטלאָווסקי, א. שטיינשניידער און ל. שעוועלעוו. אַלס קאַנדידאַטן: מ. בלום, נ. גנאַרטעק, י. גרינבוים, א. וואָלקאָוויסקי, וו. ווינער, א. ליפשיץ, מ. פוקס, מ. רייכבערגער און מ. שפּירבוים.

אין דער רעווידיר־קאָמיסיע: י. ל. באַרקאָווסקי, י. ליבראַך, ח. נאַיבורג, ש. דלוזשניעווסקי און פּ. הערשקאָוויטש.

אין די ראַהמען פון די דעוויזען־פאַראָרדנונגען

קיין ווילנע 28־טער מאַי
אויף 5 און 28 טעג 75 זל.

קיין פּאַריז
דעם 26 מאַי ביזן 7 יוני 325 זל.

אויף „קאַשטשושקאָ"
„דורך 7 ימים" 12/6 400 זל.

הנחה־רייזעס
קיין קאַסאָוו. ווערעראָוו און זאַקאָפּאַנע

דעם 21–24 מאַי אויספלוג מיט דער ווייסעל ביז גדיניע און ביידע זייטן 26 זל.

אויסלענד. הנחה־פּעסער קיין ענגלאַנד, עסטרייך, טשעכאָסלאָוואַקיי, יוגאָסלאַוויען און אונגאַרן

„אָרביס" פּעטריקאָווער 18
(מפּורט) טעל. 249-40.

Dr. med.
HALTRECHT
ספּעציעל־אַרצט פאַר הויט, געשלעכטס קראַנקהייטן און מענער־שוועכע
האָט זיך איבערגעצויגן און נעמט אָן
פּיעטריקאָווער 161 טעל. 45-21
פראָנט דריטער שטאָק
פון 10 פריה ביז 2 מיטאָג און פון 7 ביז 9 אָוונט
זונטאָג פון 11 ביז 1 מיטאָג
פאַר פרויען אַ באַזונדער וואַרטע־זאַל
פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצע־פּרייזן

קליינער פעליעטאָן

אייגענע אויסאַרבייטונג

„נעכטן זענען אין פּע... פונקטן פון דער שטאָט ווידער... געקומען כוליגאַנישע אָנפאַלן... יודען"
(פון דער פּרעסע)

וואָס הייסט עס עפּיס, נעכטן? — זאָגט שמעלקי — און שהערנעכטן? און שהער־שהער־נעכטן? און היינט? און... מאָרגן? און ווען —... יאַוואָהל! — זאָגט שמיל־שמעלקי — ... דאָס לעבן, און דאָס דאָקריזיין!

און — זאָגט ער — עס איז פּשוט ... וואָס אַלץ ווערט ביי אונז געמאַכט כאַפּלאַפּ ... סטוק און העגדום־פּעגדום, אַזוי אַז יעדער זאַך ... אַרויס נישט פּולשטענדיג, נישט פאַרענדיגט ... אַרבייט...

צו וואָס מען זאָל זיך נישט נעמען, וואָס ... נישט מאַכען — אַלץ קומט אין סך־הכּל אַרויס ... מעסיג, איינפּערטעלדיג, נישט זאַקאָנטשעט!

וואָרום — זאָגט ער, שמיל־שמעלקי — ... למשל, די היגע האָנדוועכקער־אויסשטעלונג ... האָט זיך אָקערש געעפענט אינם סטאַשיצ ...

איך גיי — זאָגט ער — פאַרשטייט זיך ... פאָדערן, אַז עס זאָל זיין אַ וועמבלי־אויסשטעלונג ... צי אַ פּאַריזער וועלט־אויסשטעלונג צו אַ ... לער! עס וואָלט געווען קאָמיש פון מיין זייט ... איך פאָדער עס פון לאָדז!

אָבער אַן אויסשטעלונג, און דערצו אַ האַנט ... קער־אויסשטעלונג על פּי נוסח לאָדז, אינם ... טער פון אונזער שטאָט מעג איך פאָדערן? ... זיין? זאָגט אַליין?

און וואָס — זאָגט ער — האָט עס פאַר ... און ריח, אַז אַפילו דאָס לאָדזער האַנדוועכקער ... איז נישט פולשטענדיג פאָרזענטירט, נאָר, ווי ... העגדום־פּעגדום, כאַפּ־לאַפּ, און הוק־סטוק!!!

אדרבא, איך פרעג ביי איהן: וואו איז ... שטיקעל יושר, גערעכטיגקייט און ספּראַ... וחאַשטש, מ'זאָל נעהמען איין שיכט האַנטוו... און נישט לאָזען, ווי ס'געהער צו זיין פּרע... רען זיך? !!

וואָס'אי די ענדעקעס זענען עפּיס כפּולק... און זיי זענען שלעכטע האַנדווערקער? הע?!

וואָס'אי — זאָגט שמיל־שמעלקי — ... שטעלט אַזוי אַרויס לפני כל עם ועדה זייער ... פּוגען פאַר'ן פאָלק און לאַגער, זייערע מעשי... — אַ פּאָר עקספּאָנאַטן פון יודישע צוזעצ... און אונטערגעהאַקטע ריפּען — וואָלט ... שלעכט געווען?

וואָס'אי, ס'איז אפשר אַ שלעכטער „ווידו... יאַווי"?

סאיז נישט קיין נאַציאָנאַלע האַנדווע... הע?

זאָגט, אדרבא!

שמילשמעלקי

אַ מבוראַטאָריע
ביים פאַראיין „לינת משמר"
פּילסודסקעגאָ 21, טעל. 55
איז טעטיג פון 10 פריה ביז 4 נאָכמיטאָג
עס נעמען אָן
דאָקטוירים פון אַלע ספּעציאַליטעטן
ווי אויך וויזיטען אין דער שטאָט. ...
אָנגענומען אַלע זעמטליכע אַנאַליזן
דענטיסטישער גאַבינעט איז טעטיג ...
די פאַרוואַלטונג
צען טאָג.

דער עקספּאָרט פון לאָדזשער טעקסטיל־קריז

אין חודש אַפּריל

אויפ'ן יסוד פון ידיעות פון דער ... דעלעגאַציע פון מלוכה'שן עקספּאָרט־אינסטיטוט ... איז אין דער צייט פון ערשטען אַפּריל ביזן ... אַפּריל עקספּאָרטירט געוואָרן פון לאָדזשער טעקסטיל־קרייז 288,324 קילאָ אין ווערט פון 4,691 ... זל. וואָס אין פאַרגלייך מיט'ן חודש מערץ ... עס אַ פאַלען פון עקספּאָרט אויף 33,351 זל.

אויפ'ן ערשטען אָרט שטעהט ... די עקספּאָרט־לענדער ענגלאַנד מיט 79,571 ... אין ווערט פון 457,061 זל.; אויפ'ן צווייטן ... דרום אַפריקאַ מיט 58,799 קילאָ אין ווערט ... 273,760 זל.; אויפ'ן דריטען אָרט עסטרייך ... 27,651 קילאָ אין ווערט פון 209,609 זל. ... פירטען אָרט האָלאַנד מיט 15,570 קילאָ אין ווערט פון 190,037 זל. און אויפ'ן פינפטען אָרט ... טען מיט 15,499 קילאָ אין ווערט פון 9,856 זלאָטעס.

דיא=דעפעשע! לודוויק זאַץ קומט קיין לאָדז!

[...]טעקענדע קראַנקהייטען אין לאָדז

[...]ער ציום פון 10-טען ביז'ן 16-טען מאי זע-
[...]ער געזונדהייטס - אפטיילונג ביי דער שטאָט-
[...] אָנגעמאָלדען געוואָרען פאָלגענדע פאַלען פון
[...] קראַנקהייטען: בויך-טיפוס — 9 פאַלען,
[...] — 1 פאַל, דיפטעריט — 9, שקאַרלאַטין —
[...] — 54, רויז, — 1, קאָקלוש — 18, קימפעט
[...] קאַרק-שטייפעניש — 1, צוזאמען זענען אַנ-
[...] געוואָרען 104 פאַלען.

[...] געזונדהייטס - אַפּטיילונג פאָדערט אויף די
[...] וועלכע זענען געביסען געוואָרען דורך אַ הונד
[...]אי ת. י. אויף עק קיליגסקיעגאָ און מיליאַ -
[...] ווי זאָלען זיך מעלדען אין דער סאַניטאַר-
[...] אויף סאַמנאַוואַ 32, כדי זיי צו אימפען געגען
[...]וואַ ווי ס'איז פעסטגעשטעלט געוואָרען, איז
[...]אַנטער הונד געווען אַ משוגענער.

אַפּטייקען

[...] הייגט בייגאַכט דיזשורירען: דוטקעוויטש,
[...] 87; האַרטמאַן, בזשעזשינער 24; הישפאַנסקי,
[...]לאַטשי 2; פערעלמאַן, ציגעל גאַס 32; ציטער,
[...]אַנסקאַ 37; דאַנעלעצקי, פעטריקאָווער 127; וואָ-
[...] שפּיוודקאָווסקיעגאָ 27.

[...]ומער-קאָלאָניע פון „נותן לחם"

[...]ומער-קאָלאָניע פון „נותן-לחם" וועט אַנהוי-
[...]ונקציאָנירען מיט אַ חודש פריהער ווי שטענדיג.
[...] פאַרטיגע קינדער וועלען אַרויספאָהרען דעם
[...] יוני. קינדער קאָן מען נאָך איינשרייבען צום
[...] אין סעקרעטאַריאַט פון „נותן לחם"
[...]

פּאַרפּאַלען

(אַ) אין דער פאַבריק פון שייבלער און גראָהמאַן אויף קילינסקיעגאָ גאַס איז ביים וואַשען די פענסטער אַראָפּגעפאַלען פון אַ לייטער די 48-יעהריגע אַרבייטערין מאַריאַ יונג.

דער דאָקטאָר פון דער פּאַגאָטאָוויע האָט די פערוואונדעטע אין אַ שווערען צושטאַנד אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל.

— אויף טראַוגוטאַ 5 האָט זיך דאָס 19-יעהריגע דינסטמיידעל זאָפיאַ איוואַשקעוויטש געלעגט שלאָפען פער-געסענדיג צוצודרעהען דעם קראַן פון גאַז. אין דער פריה האָט מען דאָס מיידעל געפונען אין אַ בעוואוסטלאָ-זען צושטאַנד. די פּאַגאָטאָוויע האָט איהר ערטיילט הילף.

— אויף ספּאָרנאַ גאָס איז דער פּוהרמאַן סטעפאַן מאַטשקאָוויאַק, זייענדיג שיכור אַראָפּגעפאַלען פון וואָ-גען און צובראָכען די הענד און פיס. די פּאַגאָטאָוויע האָט איהם אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל.

זעלבסטמאָרדען

(אַ) אויף פּאָמאָרסקאַ 160 האָט מען געפונען אין אַ בעוואוסטלאָזען צושטאַנד אַן אונבעקאַנטע פרוי, מ'האָט זי אָפּגעפיהרט אין ראַדאָגאָשטשער שפּיטאָל.

ווי ס'האָט זיך אַרויסגעשטעלט איז דאָס געווען די 25-יעהריגע קאַזשימיערא בענדיק פון לעגיאָנוב 9, בענ-דיק האָט זיך פערסמ'ט, אין שפּיטאָל איז זי געשטאָרבען.

— אין פּאַרק פון 3 מאי האָט מען אין אויגער פון די אַלעען געפונען אין אַ בעוואוסטלאָזען צושטאַנד די פרוי בראָניסלאַוואַ יעסקע פון 11 ליסטאָפּאַדאַ 76. ווי עס האָט זיך אַרויסגעשטעלט האָט זיך פרוי יעסקע פערסמ'ט מ'האָט זי אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל.

— אויף אַלעיאַ אונו האָט זיך פערסמט די הוימלאָזע אַניעלאַ קריסטאַפּיאַק. אין אַ שווערען צושטאַנד האָט מען זי אָפּגעפיהרט אין שפּיטאָל.

פּייערליכע ערעפנונג פון דער בילדער-אויסשטעלונג
פון בן-ציון צוקערמאַן אין „בני-ברית"

עהערנעכטען איז אין די זאַלען פון „בני-ברית" (פּיעטרקאָווער נר׳ 90) פאָרגעקומען די פּייערליכע ערעפנונג פון דער בילדער-אויסשטעלונג פון קונסט-מאַלער בן-ציון צוקערמאַן.

צו דער ערעפנונג איז געקומען אַ גרויסער עולם, ציו. אגד. די ליטעראַרישע און קינסטלערישע וועלט פון לאָדז. די געסט האָבען מיט אינטערעס און פערכאַפּונג באַטראַכטעט יעדעס בילד.

ווי ס'איז צו זעהען האָט דער קינסטלער צוקער-מאַן, געמאַכט גרויסע פאָרטשריטען אין משך פון די לעצטע יאָהרען, זייט דער אויסשטעלונג אין 1929 אין לאָדז, בכלל לאָזט זיך בעמערקען אַ גאַנצקייט אין דער קאָמפּאָזיציע פון פאַרבען און אין דער טעמאַטיק.

די אויסשטעלונג וועט זיין אָפען יעדען טאָג פון 11 פריה ביז 8 אָוועגד.

אונטערגעוואָרפען אַ קינד

(אַ) אין דער אַפּטיילונג פאַר סאָציאַלער הילף אויף זאַוואַדזקאַ 11 האָט מען אונטערגעוואָרפען אַ קינד פון אַנדערהאַלבען יאָהר. דאָס קינד איז איבערגעשיקט געוואָרען אין שטאָטישען ערציהונגס-הויז, די פּאָליציי זוכט די מוטער.

נחום וואָלף מאַזאַ ווערט געזוכט

די ניו-יאָרקער פעדעראַציע פון די פּוילישע יודען זוכט דעם ה׳ נחום וואָלף מאַזאַ.

אין יאָהר 1905 האָט ער געוואוינט אין לאָדז אויף פּאָלודניאָוואַ 18, אין 1913 — אויף צעגעלניאַנאַ. ה׳ מאַזאַ איז געווען אַ קאָמיסיאָנער. זיינער אַ ברודער, הלל, האָט אין 1905 געהאַט אַ לוין-וועבעריי, אויף וואָלטשאַנסקאַ 53.

אַלע, וואָס בעזיצען ידיעות וועגען דעם איצטיגען אַדרעס פון דער בעטרעפענדער פּערזאָן. ווערען געבעטען צו מעלדען זיך אין לאָקאַל פון דער קהלה, פּאָמאָרסקאַ 18 אין די שעה'ן פון 1—3 נאָכמיטאָג.

טעאַטער, מוזיק און פאַרוויילונגען
(קאָמוניקאַטען)

לעצטע פאָרשטעלונגען פון „אַראַראַט"

הײנט ווערט ווייטער געשפּילט מיט גרויס דערפאָלג דער פּראָגראַם „אַ וועלט מיט נסים" מיט שלאַגער-נו-מערן אַ פּאַראָדיע אויף „יאַשע קאַלב", און דער נומער „איינשטיין - ווינשטיין", וועלכע רופען אַרויס אַ שטורם פון געלעכטער און דונער-אַפּלאַדיסמענטען. דער עולם ווילט זיך דאַפּעלט סיי פון פּראָגראַם און סיי פון די בילינע פּרייזען, וועלכע זענען רעדוצירט געוואָרען לעצטענס.

ציהונג פון דער מלוכה-לאָטעריע
4-טע קלאַס 9-טער טאָג

10,000 zł. 1890, 175283.

5,000 zł. — 5532, 120873. 174705, 186534. 191559.

2,000 zł. — 49909, 59434, 19600, 62308 66392, 75550, 78321. 89530, 93681, 124401 128543, 128901, 140727, 173846. 186477.

1000 zł. — 6855, 7810, 19939, 35390, 43986, 52510, 56795, 62619, 66464, 83681, 111563, 115415, 133832, 137605, 140595, 154264, 172001, 174092, 174804, 177588, 177158, 194817.

PO 200 ZŁOTYCH.

32 42 47 82 412 45 50 708 42 902 5 36 83 1053 90 91 154 265 87 98 303 50 58 411 86 692 766 97 804 42 2128 220 314 461 80 532 607 9 43 797 816 82 911 37 3059 118 227 384 548 619 772 897 950 4222 32 53 446 53 593 820 34 917 28 5023 50 223 88 335 410 21 571 72 831 42 54 973 6106 83 292 352 471 732 821 85 7066 568 74 86 870 931 45 55 8045 202 72 82 417 587 673 903 13 23 76 9131 46 50 261 300 22 445 703 34 893

10118 261 312 412 93 675 712 86 90 92 950 11701 50 832 95 926 12166 353 482 505 605 757 92 820 921 55 13021 133 36 60 243 46 50 368 565 682 827 61 14028 80 151 93 223 43 361 497 510 77 622 56 89 952 15011 75 210 36 320 455 71 515 25 620 863 906 16109 276 365 427 38 512 42 96 733 860 17273 448 519 44 63 604 959 78 18083 239 421 85 506 75 622 73 815 81 19325 42 56 491 540 693 735 69 814

20272 320 495 564 617 48 49 72 841 82 21211 97 454 80 527 682 771 91 833 22061 193 333 59 548 56 630 748 94 899 906 23105 64 216 95 301 49 451 83 875 97 24123 40 92 275 322 790 962 25076 85 195 270 301 431 501 4 15 39 68 78 646 91 746 800 15 99 915 25 39 26005 266 434 44 634 730 951 86 21149 275 98 304 64 68 443 628 83 800 28134 225 95 344 67 409 521 25 38 83 691 761 896 29048 92 242 445 522 38 705 838

30000 7 58 93 113 16 54 696 798 907 9 31004 25 60 118 33 260 351 538 75 660 65 984 32050 81 250 339 497 501 643 88 771 814 942 33019 192 241 53 354 83 445 63 682 34013 72 122 79 255 86 97 334 550 651 812 35085 510 833 99 36145 461 567 89 672 742 971 37228 445 551 68 891 912 38136 84 407 29 577 90 747 90 995 39007 196 346 583 675 717 997.

40086 89 509 607 31 95 981 41038 76 106 224 442 73 90 99 673 860 909 42019 424 754 55 837 45 48 97143063 78 442 597 767 833 937 42 44003 90 502 685 963 45007 97 203 19 77 339 650 965 8 46181 258 335 63 546 602 990 47066 219 340 6 53 426 773 967 48097 106 51 333 435 538 665 864 81 49012 13 50 124 35 59 69 262 438 74 654 735 71 848 94

50036 341 564 799 51000 249 479 548 769 862 906 52238 373 459 81 91 586 611 53088 169 233 376 547 700 930 78 54256 317 435 603 82 55081 3 146 208 463 596 56009 41 66 246 319 55 449 90 520 612 800 12 975 57091 592 616 727 31 58058 63 77 256 529 82 621 48 730 930 59019 32 108 283 7 375 400 44 63 98 782 821 906

60296 373 424 508 872 932 41 61000 241 77 348 88 404 591 691 754 829 62046 84 496 544 656 82 819 923 63080 322 66 507 602 796 812 924 64040 112 274 99 393 515 817 996 65024 411 594 706 973 77 66053 107 276 313 413 507 666 842 75 947 67026 93 128 203 326 405 533 684 745 818 24 68114 98 356 87 448 751 897 69588 610 812 44

70118 362 452 505 679 766 71013 17 153 80 210 15 52 421 645 80 732 79 888 72108 14 86 334 7 53 405 525 73105 243 60 526 52 5 44 629 840 74147 73 86 505 18 714 888 948 75206 381 441 60 5 582 651 728 87 827 69 76144 66 260 344 69 486 501 87 633 705 808 77117 61 437 59 657 753 979 78042 323 463 605 785 958 9 79155 388 97 508 794 870 902 42 58

80129 234 531 602 927 81027 52 160 441 502 19 39 55 726 918 30 82049 599 614 85 922 83079 85 242 309 39 57 466 99 794 809 992 84202 431 516 649 51 72 901 726 959 88081 90 4 187 470 570 793 914 19 79 86167 493 904 87022 341 59 674 742 829 96 915 88197 213 62 82 351 415 79 678 966 89119 321 478 748 865 966.

90186 352 80 627 48 768 867 91138 594 503 61 707 92083 223 323 432 556 826 72 83 93179 321 401 96 621 45 955 94030 382 414 552 748 56 94 956 95086 195 228 62 80 86 359 561 675 838 51 943 96036 71 350 642 800 62 953 97075 313 27 419 23 544 899 984 98235 360 664 918 99171 98 696 820 24 87 937 71

100102 69 254 394 416 37 74 533 76 93 686 96 704 925 62 94 101185 210 16 74 410 63 608 862 63 970 102035 347 715 920 58 75 103019 38 81 264 78 511 73 610 20 712 15 33 74 907 63 104083 96 423 80 503 744 831 105032 43 153 217 29 44 562 790 106359 95 438 502 814 32 50 965 82 107128 326 37 62 548 771 935 91 108024 73 92 145 71 80 442 89 548 518 69 762 806 900 47 58 109058 110 65 228 495 773 877.

110022 134 85 528 626 738 61 68 878 909 64 111017 36 49 110 47 60 70 245 63 314 481 511 42 59 746 78 828 951 112112 89 301 96 482 775 864 927 113526 756 71 72 93 929 114168 437 44 763 75 982 90 115182 204 361 401 4 51 636 820 116088 104 536 704 11 44 91 960 117231 424 406 45 500 748 118217 72 440 85 98 563 67 707 857 927 119190 237 395 441 94 536 793 872 929.

120128 287 411 25 696 709 840 950 121271 77 475 721 818 122097 111 245 47 416 653 123232 409 514 72 85 753 69 894 915 124066 71 215 19 83 313 69 83 484 513 681 730 863 125299 329 67 787 877 90 922 126222 541 608 716 915 18 46 127025 140 221 331 412 730 969 128161 238 319 40 693 703 82 943 59 129097 229 42 93 407 22 48 509 43 64 650.

130043 78 229 314 409 11 33 507 90 812 917 51 131045 305 449 655 770 836 86 91 945 132111 363 494 547 879 133123 44 230 316 69 490 545 637 739 76 898 134039 81 93 216 73 382 610 82 714 941 135006 209 592 640 66 90 856 96 921 136080 267 339 43 89 405 558 605 75 9 903 137050 422 625 138264 406 11 48 800 86 938 55 139190 95 267 549 716 887 88.

140076 164 72 214 319 673 981 141187 342 65 445 737 852 949 142044 6 111 262 409 506 611 79 143044 56 221 680 2 719 822 977 144045 61 137 206 520 636 46 756 63 145047 246 317 471 504 647 902 146078 136 48 70 256 409 532 891 945 60 147103 638 90 720 856 902 71 148000 37 88 135 68 216 30 374 545 660 733 824 952 149020 44 108 630 54 743 812 980.

150036 8 63 493 776 89 151020 7 185 350 798 827 934 152047 286 300 56 73 518 35 73 601 862 958 80 153035 73 8 222 63 485 509 22 673 79 739 839 953 154084 200 70 414 68 514 718 927 59 155038 60 188 602 770 946 156224 446 52 638 717 93 157020 148 201 16 98 334 596 776 864 905 25 158010 345 523 56 67 774 7 800 159030 575 646 888.

160017 32 68 165 283 359 69 424 535 631 799 844 65 906 29 161024 109 86 351 447 80 534 638 760 854 907 162004 50 324 76 477 83 800 163087 116 278 421 504 16 27 32 90 621 74 703 832 922 164080 225 321 84 416 582 744 837 60 165133 233 326 401 642 929 166018 148 313 477 524 39 667 840 167037 608 36 780 852 81 905 56 78 79 95 168001 96 180 218 341 671 742 65 828 74 978 90 169136 345 825 69.

170074 281 315 29 422 30 518 86 607 28 69 752 83 831 940 171240 41 86 501 17 37 95 99 696 736 52 68 827 940 51 172104 205 25 37 458 71 500 27 726 66 864 959 173382 424 98 599 718 72 840 982 174320 492 631 816 175072 87 209 35 470 82 716 848 85 980 90 176056 165 76 91 238 315 511 873 912 57 91 177002 163 217 529 928 178002 204 5 501 15 605 91 806 50 66 75 902 83 179179 219 437 576 88 679 958.

180046 111 345 65 476 527 618 88 181067 210 303 417 603 182118 299 372 585 842 55 183004 90 146 204 52 397 434 69 603 41 940 184074 112 208 303 10 21 93 553 645 96 782 86 835 81 185043 344 822 95 959 186195 225 27 71 435 501 624 853 966 88 98 187061 98 174 557 75 93 792 969 188243 677 85 98 841 919 189141 219 45 318 431 891.

190061 136 245 308 585 664 67 191071 125 34 53 63 239 93 391 401 553 80 785 93 971 192015 18 73 128 38 200 324 57 683 976 193063 187 317 403 939 59 194034 63 191 304 592 605 736 988.

CIAGNIENIE DRUGIE.
PO Zł. 200.

119 80 290 370 418 532 803 928 98 1020 56 194 462 636 793 2002 55 208 364 3048 63 88 193 96 455 522 620 71 77 86 748 80 850 907 32.

4077 82 226 48 304 83 498 579 683 825 924 5301 55 411 58 599 904 6024 438 508 49 684 742 939 7355 479 633 92 729 818 942 8179 481 717 92 9077 462 777.

10085 164 256 369 415 523 765 11120 228 413 902 70 12114 333 705 948 13346 574 642 850 920 14217 468 559 633 44 715 95 15164 371 460 521 73 642 69 760 880 16028 263 442 47 56 74 526 605 945 17215 588 663 18189 254 474 654 795 982 19024 45 628 876

20228 409 90 633 36 779 21033 237 348 89 493 621 24 930 22058 151 545 701 87 23077 245 498 679 906 24308 49 506 25010 110 382 552 661 26369 460 94 535 53 706 981 27579 721 802 972 28118 72 568 78 709 76 93 812 31 999 29003 251 349 60 443 63 697 714 826.

30046 458 679 767 72 31050 270 487 686 766 84 32068 607 709 834 933 62 33193 225 396 742 55 841 954 34017 187 368 562 65 776 926 35222 405 758 36079 377 661 757 37023 176 234 360 514 764 38005 258 473 895 974 39668 701 964.

40367 453 592 637 817 933 41128 85 249 409 89 530 669 915 45 42164 467 782 986 43499 512 44248 530 23 45069 418 63 618 46005 46 99 290 322 55 67 618 47265 551 48052 185 360 405 80 747 49158 543 996.

50050 703 22 51013 514 60 86 52003 10 15 80 189 372 552 719 827 85 53173 79 94 327 419 62 647 748 800 87 988 54424 747 84 55079 515 927 86 56217 577 764 865 57042 320 80 457 603 790 835 46 58205 358 442 732 63 923 59236 396 772 90 893 932.

60357 61004 524 39 868 74 62221 5 359 86 559 646 719 60 955 63535 775 920 25 64031 382 419 530 33 65104 41 249 663 811 66674 727 872 67382 894 977 68017 242 666 69507 638 76 801 79

70098 183 273 331 561 91 784 980 71546 61 762 869 72026 150 784 73322 402 638 42 863 74003 181 214 16 318 607 48 895 75637 76018 554 614 781 77795 78153 245 484 623 79206 74 847.

80143 491 565 828 58 88 81203 11 645 735 67 812 82102 05 49 83016 340 84170 79 390 85025 239 448 917 86360 434 510 629 778 849 87004 287 595 88017 92 116 296 883 89044 353.

90261 70 313 524 960 61 79 91027 782 92013 145 49 86 445 683 756 903 59 93028 139 402 630 94379 799 845 95831 916 96208 361 751 97760 98620 765 99050 84 176 432 38 530 679.

100405 600 706 101067 264 336 762 968 91 102027 230 55 563 647 743 63 856 88 103263 533 724 852 948 65 104093 487 599 700 03 105214 72 335 469 810 953 92 106368 107335 485 545 620 97 895 108105 85 249 959 109214 465 579 709 821 45.

110229 604 111129 75 316 631 786 833 112160 386 696 113276 310 29 634 724 986 114163 115203 638 711 838 61 116042 532 743 954 117057 215 635 118090 193 215 419 39 790 88 119896 988.

120007 31 37 110 313 676 121032 153 914 122203 69 550 737 123425 77 627 32 711 124394 440 47 599 619 125266 446 80 769 937 126057 591 743 55 801 127189 632 712 128002 66 392 557 630 71 751 918 129247 427 898.

130209 46 373 460 684 905 98 131021 347 132123 57 242 309 34 91 409 787 133276 533 606 134149 332 434 40 503 71 653 824 135121 412 795 136725 915 79 137159 97 219 570 643 793 138039 241 319 605 71 722 139076 134 65 500 763 819.

140240 86 412 619 141063 221 700 76 813 41 142052 344 70 428 38 530 68 143058 139 268 93 451 85 144155 93 292 910 90 145609 714 61 866 146084 204 19 448 622 98 147607 797 950 148397 847 74 948 149032 84 725.

150055 473 532 779 807 923 27 151066 192 152150 257 433 78 96 655 153025 157 397 552 65 810 929 73 154000 218 155105 22 363 404 564 625 156123 696 157023 32 768 158531 701 64 871 159403 584 699 789 922 42.

160059 589 715 41 84 837 161150 257 463 507 772 162179 81 259 330 163101 575 164000 434 581 715 165049 141 652 761 97 885 907 166804 911 167302 750 854 168129 749 53 169024 328 432.

170162 236 331 581 749 171469 681 897 172396 507 40 714 836 173234 385 887 174119 302 594 175596 830 87 913 176356 470 90 834 177132 331 820 28 971 178050 219 371 54 179084 171 730 898 964.

180130 260 655 753 181200 316 182610 957 85 183030 227 320 94 578 184028 312 23 587 185144 62 99 266 397 623 186022 610 721 800 977 187257 447 84 528 918 188007 117 77 497 841 189019 238 62 305 94 486 921.

190381 421 65 82 936 191098 127 233 355 440 192135 47 403 13 906 84 193062 216 330 481 523 89 194319 613 867.

3-cie CIAGNIENIE

30.000 zł. — 24154

20.000 zł. — 53748 172485.

10.000 zł. — 17845 184554.

5.000 zł. — 72447 130372

2.000 zł. — 1227 8973 12874 13999 27778 29871 53795 76319 89211 98070 105172 107459 113389 133214 149755 153716 170133 178926.

1.000 zł. — 5390 7281 8183 9896 11873 13473 16486 18292 25642 25904 30231 37514 39827 44006 44043 48964 50742 52255 58042 62585 62883 64399 65809 77609 89052 94284 99280 99622 100037 108610 121233 132445 133001 134167 136517 139746 142760 146131 149030 149540 158490 160194 160353 164957 174592 180362 184839 190[...] 194855.

PO Zł. 200.

199 326 651 714 875 951 91 1203 496 695 [...] 998 2652 83 839 93 3180 218 32 84 352 423 [...] 707 18 844 4010 225 341 598 713 884 929 [...] 402 528 92 939 88 6131 207 339 96 453 731 [...] 975 7098 162 786 940 8008 138 936 9164 573 [...]

10048 487 846 11262 300 461 509 636 843 [...] 485 793 925 13106 325 90 673 89 14247 865 [...] 15108 264 626 746 75 16261 340 421 86 527 [...] 17061 81 180 342 984 18020 127 42 554 609 [...] 261 397 552 904.

20081 146 50 51 283 369 467 563 82 707 [...] 21586 615 773 945 66 22049 71 207 52 403 [...] 219 84 617 791 814 24095 574 797 826 905 [...] 81 688 98 26210 306 866 979 27273 28143 233 [...] 470 797 29178 85 216 450 704 860 905.

30357 493 505 22 93 627 752 808 72 941 [...] 112 45 295 449 741 93 894 32010 429 318 [...] 97 33150 409 574 707 68 34158 293 792 [...] 35042 123 404 500 718 36245 835 37095 67[...] 38208 63 388 509 903 39337 514 809.

40028 178 290 837 41944 42817 56 430[...] 77 330 44 697 953 44133 649 766 876 4520[...] 550 637 878 46254 330 70 635 47036 827 [...] 690 49580 643 90 715 893 900

50286 308 27 567 895 51047 90 336 604 [...] 987 52249 301 702 870 53245 54 332 46 5409[...] 387 576 55219 34 96 474 56058 84 244 83 607 [...] 955 57239 450 530 77 658 82 804 943 58103 [...] 964 59015 214 39 539 866.

60203 07 54 642 869 942 79 61053 236 [...] 420 32 504 56 671 744 948 62031 56 78 153 [...] 783 63100 426 87 544 47 626 792 914 64092 [...] 311 429 955 65292 727 40 66133 246 822 27 67[...] 275 91 397 886 68282 537 65 809 79 69138 [...] 558 906

70278 866 92 71170 299 686 97 815 908 73[...] 235 516 41 884 922 73046 425 713 94 805 22 [...] 74309 686 76020 124 255 77042 86 99 127 [...] 326 618 734 78885 79300 42 529 89 628 85 871.

80183 286 593 688 790 81012 208 82235 410 71 646 709 83123 48 220 49 501 603 707 21 55 84[...] 350 80 732 838 85048 56 148 246 496 841 [...] 86121 222 479 514 62 898 87180 225 63 325 [...] 96 927 58248 305 422 540 665 765

90294 513 678 886 963 78 91327 565 664 92[...] 515 605 93382 469 914 94599 690 771 806 35 [...] 95027 364 76 474 604 43 816 933 96380 814 [...] 97040 181 352 79 572 604 05 45 791 889 [...] 98496 700 10 12 897 99180 770 890.

100197 297 396 511 98 822 101302 642 [...] 102950 103166 766 959 104141 416 106131 335 [...] 748 898 107074 666 767 96 943 108031 82 [...] 443 528 933 109079 226 473 806 13 936.

110129 52 77 774 111426 77 619 748 [...] 112082 115 96 294 96 357 113821 997 114009 [...] 520 115160 386 90 792 116063 68 372 440 559 [...] 51 69 704 29 868 117382 516 828 35 118148 119[...] 265 377.

120207 28 414 539 611 815 63 121546 [...] 122045 326 39 591 613 746 123060 234 321 [...] 58 873 87 916 83 124291 125038 172 487 97 126[...] 87 374 774 858 930 55 127179 362 815 128[...] 396 411 88 504 870 129131 69 653 57 875

130140 41 363 521 606 789 131140 93 514 [...] 842 132129 228 55 82 438 508 622 30 133087 [...] 214 89 774 135083 198 504 746 75 903 136[...] 185 202 68 433 728 856 62 955 137172 262 [...] 613 784 849 138381 827 139020 861.

140362 79 650 66 761 141501 71 142933 143[...] 149 299 348 478 683 781 144061 244 722 886 [...] 145032 108 339 89 489 858 146447 525 657 [...] 812 147079 82 173 204 528 34 743 831 148025 [...] 329 84 652 144098 140 72 90 212 518 723 879 [...]

150120 201 702 20 928 151132 239 95 [...] 152382 480 605 69 824 153348 540 609 56 [...] 154067 245 65 68 341 433 567 648 51 894 155[...] 473 522 40 646 156311 521 811 157192 271 [...] 344 549 158265 783 810 159219 648 841 919.

160134 58 541 77 761 857 96 913 161300 [...] 716 162522 36 771 163215 314 690 820 902 164[...] 09 629 753 87 868 165287 766 997 166044 61 [...] 534 770 93 923 167196 360 434 53 668 806 168[...] 307 526 814 169055 158 391 808.

170279 302 623 811 171439 533 627 172084 [...] 345 605 831 57 83 173206 548 61 676 740 64 [...] 85 174027 195 218 343 990 175083 171 375 [...] 983 176143 751 838 989 177083 148 86 676 [...] 84 178464 709 53 825 910 179614 965.

180027 221 96 431 53 989 181243 402 30 [...] 841 182370 183217 488 580 985 184625 760 [...] 185034 537 65 779 861 186091 293 327 622 [...] 89 916 187227 382 492 518 904 188062 277 [...] 77 541 612 189263 87 544 95 966 84.

190078 170 225 324 67 78 475 545 788 96 [...] 996 191329 715 984 87 192081 191 237 411 [...] 631 767 193030 53 321 56 598 667 78 798 [...] 94113 38 43 281 369 693 805.

קלאַנג-קינא
CAPITOL
זאַוואַדזקאַ 16

Dolores Del Rio
היינט און טעגליך!
די צושטראַלטע סטיכיע
אין איהר בעסטער קרעאַציע אלס טענצערין אין סופּער-פילם א. נ.

די שטאַט פון ליבע CALIENTE

סימפּאַניע פון געזאַנג, טענץ און ליבע
רעוועלאַציאָנס-פּרייזן אויף אלע סעאַנסען!
באַלקאָן 54 גר. | פּלאַץ I 1.09 זל. | פּלאַץ II 85 גר.

Lekarz Dentysta
Jakób Botwinik
נעמט אָן טעגליך פון 10 ביז 3
אין דער לעטשניצע „פּאַמאַץ" ראָ...
זשער און לימאַנאָווסקיעגאָ 1, טעל. ...
און פון 4–10 אָוונד אויף ...
וויטשאַ 13. —::— צוגענגליכע ...
פאַר אַרבייטסלאָזע – הנחה.

Doktór
I. Kalisz
אוניווערזיטעט אין ראַסטאָוו
צאַהן-אַרצט
סטאָמאַטאָלאָגישע כירורגיע
פּיעטראַקאָווסקאַ 7 (עקע נאַווראָט)
טעל. 108-26
נעמט אָן פון 3–7 נאָכמ.

ד"ר העלער
ספּעצ. פאַר הויט און וועניריש. קראַנקהייטען און מענער-...
8 טראַוגוטאַ 8, טעל. ...
נעמט אָן פון 8–11 און פון 4–8
זונטאָג פון 10–2 מיטאָג.
פאַר פרויען – אַ ספּעציעלער ...
פאַר אונבעמיטעלטע לעטשניצע-פּרייזן

Dr. med.
GERSZTAJN
ספּעציאַליסט פאַר אויגען קראַנקהייטען
Traugutta 12, tel. 175-10
נעהמט אָן פון 11-2 און פון 5 ביז ...
אונבעמיטעלטע— לעטשניצע ...

קליינע אַנאָנסען
1 זלאָטי
אַנאָנס ביז 15 ווערטער

פרייע פּאָסטען
„Ekonomja Krawiecka"
זוכט אַ פּרעסער און אַ נייהער, ...
אַ יונגעל צו שיקען גענג. ...

לאָקאַלען
צו פערדינגען 3 צימער ...
אַלע 1-טער מאַי. 7. צו ...
ביים ווירט.

פאַבריקס-לאָקאַלען 3 ...
צענטראַל-בעהייצונג מיט ...
ביליג זאָפאָרט צו פערמיטען, טעל. ...

פערשידענעס
אַ קוואַליפיצירטער אַבערלייַ...
מיט זינגער'ס אַנ'אַבערלאַק ...
פּאָסטען. צו ערפאַהרען ביי ...
זגערזשער 58.

אַכטונג! ווער עס וויל האָבען
עלעגאַנטסטע היטען צום זומער ...
אויך Hückel ווי אויך די בעסטע ...
היטלען, שילער-היטלען בעקומט ...
נור אין בעוואוסטען הוט-געשעפט
„Szerlauns" פּיעטריקאָווער 10
און איבערצייגט אייך! שבת ...
געשעפט געשלאָסען.

דער
פאָטאָגראַפישער
אַטעליער
„FOTORYS"
אינה. ל. לאַקס,
אַל. קאָשטשושקי 22 דורכגאַנג
דורך פּיעטריקאָווער 79
פיהרט אויס אַלער אַרט פאָטאָגראַפיעס
צו פּאַסער, לעגיטימאַציעס, טראַמוואַ-
יאַהרע ביכלעך, מעטריקולעס ווי אויך
לויט פאַרשריפט צו דער אויבערפּיט-
מאַשאַלניע, צו זעהר בילינע פּרייזען.
פּאָסט-קאַרטען און פּאָרטרעטען ווערען
זיך אויסגעפערטיגט שעהן און נאָך
— צו קאָנקורענץ פּרייזען. —

לעטשניצע
פאַר וועגעריש-קראַנקע
מענער - שוועכע און הויט-
קראַנקהייטען
פון דאָקטוירים ספּעציאַליסטען
פּיעטריקאָווער 45
טעגליך פון 9 פריה ביז 9 אָוונד.
פרויען און קינדער נעמט אָן א פרוי-דאָקטאָר פון 11-1 און פון 5-7 אָוונד.
א בעראַטונג 3 זל.

DR.
L. Pikielny
UROLOG
ספּעציאַליסט פאַר נירען, בלאָזען און
אורין-קראַנקהייטען
NAWROT 8, tel. 219-90
נעהמט אָן פון 4–7 נאָכמיטאָג
צוריקגעקעהרט.

Dr. med. Niewiażski
ספּעציאַליסט פאַר טריפּער, סיפילים און
הויט - קראַנקהייטען. בעהאַנדלונג פון
מענער - שוועכע
אַנדזשעיאַ 5, טעל. 159-40
פּאַרטער, 1טער שטאָק
נעהמט אָן פון 8-11 און פון 5-9 אָוונטס
זונטאָג און יום טוב פון 9-1 נאָכמיטאָג.
ספּעציעלער וואַרטע - זאַל פאַר פרויען

Dr. med.
M. TAUBENHAUS
צוריקגעקעהרט
ספּעציאַליסט
פאַר אַקושעריע און פרויען- קראַנקהייטען
פערהיטונג געגען שוואַנגערשאַפט
זגערזשער 11, טעלעפאָן 246-09.
נעמט אָן פון 8–9 פריה און פון 4–8 אָוו.

Dr. med.
M. GLAZER
ספּעציאַליסט פאַר הויט-
און ווענעריש קראַנקהייטען
ZACHODNIA 64, tel. 185-49
נעהמט אָן פון 12–2 מיטאָג און פון
7 ביז 8.30 אָוונד.
זונטאָג און חגאות פון 10–12 בייטאָג

Dr. J. Herszfinkiel
ספּעציאַליסט פאַר קינדער-
קראַנקהייטען
נעמט אָן אין דער לעטשניצע „פּאַמאָץ"
(אַלעקסאַנדראָווסקאַ 1)
און ביי זיך אינדערהיים
זשעלאַנאַ 8a, טעל. 111-87.

Dr. med.
Z. DATYNER
אוראָלאָג
ספּעצ. פאַר נירען בלאָז און אורין-קראַנק.
ZACHODNIA 59a, tel. 148-95
נעמט אָן פון 9-11 און פון 6-8 אָוונט.

לעבענס-
פערזיכערונגס-פּאָליסן!
אינלענדישע און אויסלענדישע, אפילו
פון גאַנץ לאַנג נישט געצאָהלטע,
קענען אויך האָבען אַ געוויסען ווערט,
אויב איהר וועט זיך ווענדען
Łódź Piotrkowska 145, m.5a
פּערזענליך פון 4 ביז 7 נאָכמ.

די פערוואַלטונג פון דער
יודישער קהלה אין לאָדז
טיילט מיט, אַז דער פינפטער טייל (דער לעצטער)
פונ'ם עטאַט-רעגיסטער פאַר'ן יאָהר 1936,
וועלכער ענטהאַלט די עטאַט-צאָהלער, וואָס זענען גאָך ביז איצט נישט געוואָרען
בעשטייערט, ווערט אויפ'ן סמך פון די פערעפענטליכטע פאַרשריפטען אויסגעלייגט
צום דורכזעהען במשך פון 8 טעג, ד. ה. פון דעם 18-טען מאַי
ביז דעם 26-טען מאַי ה. י. איינשליסליך אין דער קאַנצעלאַריע פון
דער קהלה, פּאָמאָרסקאַ 18, אין די שעה'ן פון 10 ביז 1 נאָכמ.
לאָדז, דעם 17 מאַי 1936.

FABRYKA NAPOI GAZOWYCH
R. Frydwald
Piłsudskiego 69, tel. 190-48
עמפּפעהלט
סאָדעוואַסער אַ לעמאָנאַד
וואָס ווערט אָפּגעשיקט פּינקטליך אַהיים
בעשטעלונגען ווערען אָנגענומען אַ גאַנצען טאָג.

CUKIERNIA
„ZRÓDŁO"
PRZEJAZD 1, tel. 209-87 i 133-72
עמפּפעהלט
אויסגעצייכענטע לאָדעס
צוזאַמען מיט מאָדנע וואַפלען און וואַפלעס א פּאָרציע 35 גר.
יאַרסקע אָוונדברויטעצו
פון 4 נאָכמ צו 1 זל.

DR. MED.
J. Szreiber
כירורג
צוריקגעקעהרט
Narutowicza 9. tel. 122-95.
נעמט אָן פון 2–3 נאָכמ. און פון 5 - 7 אָוו.

Dr. med.
W. ŻADZIEWICZ
ספּעציאַליסט פאַר אויערען, נאָז, האַלז
און קעהלקאָפּ-קראַנקהייטען
Piotrkowska 64, tel. 125-26.
נעמט אָן פון 5–8 אָוונד.

Dr. M. ELJASBERG
Chirurg
PIOTRKOWSKA 80, tel. 117-87
צוריקגעקעהרט

Dr. W. Łagunowski
specjalista
chorób wenerycznych,
seksualnych i skórnych
(Gabinet Roentgeno- i światło-
leczniczy)
PIOTRKOWSKA 70 tel. 181-83
Przyjmuje: od 8.30 do 10.30 rano, od
1-ej do 2.30 pp. i od 6 do 8.30 wiecz
w niedzielę i święta od 10—1.

Starszy Felczer
B JOSKOWICZ
פּולנאַצנאַ 4, טעל. 141-86
נעמט אָן טעגליך פון 8–11 און 4–6 נ"מ
טעגליך פּאָקען-שטעלען
מיט פרישע קראַוויאַנסע.

Dr. med.
Jerzy Sudya
ספּעצ. פאַר אַקושעריע און פרויען-
קראַנקהייטען.
LEGJONÓW 11, tel. 124-54
(זשעלאַנאַ)
נעמט אָן פון 9 ביז 10 פריה
זונטאָג פון 10 ביז 1

וויכטיג פאַר אַלע!
דרוקעריי
בראַמבערג
8 - לאָדז - 8
צעגעלניאַנאַ
טעלעפאָן 255-09.
טריקאָטאַזש-פּוחרים טריקאָ-עטיקעטען
שטריקפּ-פאַבריק. שטריקפּ-באַנדעראָלען
וועש-פאַבריק. פערשיר. עטיקעטען אוי טיטען
קאָנפעקציאָנערען טיטען-עטיקעטען
שנירער-מייסטער מאָס-ביכער
בעקער-מייסטער ברוים-צעטלען
בריפּבויגען, קאָנטרטען, רעכנונגען ווי אויך
חתונה-קאַרטען צו בילינע פּרייזען.

וויכטיג פאַר
ברוך=קראַנקע

(רופּטורען) זאָווי פון פערקרימונגען פון
רוקען-ביין (הויקערס), פּאַראַליזשען, ביין-
שווינדזוכט, פּלאַטפים און פערשידענע
אַנדערע פערקריפּלונגען-ליידענדע.
פאַר פערשידענע אַרט רופּטורען פערעלטערטע
און די געפערליכסטע ביי מענער, פרויען און קינדער
ספּעציעלע אָרטאָפּעדישע הייל-באַנדאַזשען לויט מיין מע-
טאָדע היילען און בעזייטיגען ראַדיקאַל יעדען אייגציגן ברוך.

ביי מאָגען און קישקע - זענקונג ספּע-
ציעלע אינדיווידועל צוגעפּאַסטע לייב-הייל-באַנדאַ-
זשען.
פאַר הויקערס ספּעציעלע גאָרסעטען און
גלייכהאַלטערס.
געגען ביין-שווינדזוכט ספּעציעלע אָר-
טאָפּעדישע אַפּאַראַטען פון אַלע סיסטעמען.
געגען שמערצענדע פּלאַטפים ספּע-
ציעלע אָרטאָפּעדישע איינלאַגען לויט גיפּס-מאָדעלען.
געגען קרומע אָדערן ספּעציעלע גומי-
שטרימפּ לויט מאָס.
קינסטליכע הענד און פיס
ספּעציעלע הייל-אָרטאָפּעדישע אנשטאַלט
ספּעצ. אָרטאָפּעד
א. פּעטריקעוויטש, לאָדז
9 פּיראַמאָוויטשאַ 9, טעל. 177-09 (פריהער אַלגינסקאַ
אַכטונג! קראַנקע מוזען זעלבסט ערשיינען.
סוויזענטער דאַנקזאַגונגען קענען בעוויזען ווערען

Za wydawnictwo „Najer Folksblat", spółdz. z odp. udz. Ch. J. Brzustowski i P. Wajntraub
Czcionkami i druk rotac. „Najer Folksblat", Piotrkowska 2...
Redaktor odpowiedzialny: Ch. Kaufman